

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

donderdag

jeudi

06-06-2002

06-06-2002

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel.: 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél.: 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax: 02/549 82 74</i>	<i>Fax: 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail: publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail: publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
MONDELINGE VRAGEN	1
Samengevoegde vragen van	1
- de heer Paul Tant aan de eerste minister over "verklaringen van regeringsleden met betrekking tot de politiehervorming" (nr. 9687)	1
- de heer Raymond Langendries aan de eerste minister over "de onbeantwoord gebleven open brief van de politievakbonden aan de eerste minister" (nr. 9686)	1
<i>Sprekers: Paul Tant, Guy Verhofstadt, eerste minister, Raymond Langendries, voorzitter van de cdH-fractie, Gerolf Annemans, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de opdrachten en doelstellingen van de geplande reis naar Iran" (nr. 9688)	7
<i>Sprekers: Muriel Gerkens, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, Paul Tant, Gerolf Annemans, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, Luc Sevenhans, Robert Denis, Raymond Langendries, voorzitter van de cdH-fractie, José Vande Walle</i>	
Samengevoegde vragen van	10
- de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de aangekondigde staking van de havenarbeiders" (nr. 9689)	10
- de heer Ludo Van Campenhout aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de staking van de havenarbeiders" (nr. 9690)	10
<i>Sprekers: Yves Leterme, voorzitter van de CD&V-fractie, Luc Sevenhans, Ludo Van Campenhout, Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer</i>	
Samengevoegde vragen van	13
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het ontslag van de administrateur-generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 9697)	13
- de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het ontslag van de administrateur-generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 9698)	13
<i>Sprekers: Tony Van Parys, Filip De Man, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het verzet van de	17

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS ORALES	1
Questions jointes de	1
- M. Paul Tant au premier ministre sur "les déclarations de membres du gouvernement à propos de la réforme des services de police" (n° 9687)	1
- M. Raymond Langendries au premier ministre sur "la lettre ouverte des syndicats de la police au premier ministre restée sans réponse" (n° 9686)	1
<i>Orateurs: Paul Tant, Guy Verhofstadt, premier ministre, Raymond Langendries, président du groupe cdH, Gerolf Annemans, président du groupe VLAAMS BLOK, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Question de Mme Muriel Gerkens à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les missions et objectifs du prochain voyage en Iran" (n° 9688)	7
<i>Orateurs: Muriel Gerkens, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi, Paul Tant, Gerolf Annemans, président du groupe VLAAMS BLOK, Luc Sevenhans, Robert Denis, Raymond Langendries, président du groupe cdH, José Vande Walle</i>	
Questions jointes de	10
- M. Luc Sevenhans à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la grève annoncée des ouvriers portuaires" (n° 9689)	10
- M. Ludo Van Campenhout à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la grève des ouvriers portuaires" (n° 9690)	11
<i>Orateurs: Yves Leterme, président du groupe CD&V, Luc Sevenhans, Ludo Van Campenhout, Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports</i>	
Questions jointes de	13
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la démission de l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat" (n° 9697)	13
- M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la démission de l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat" (n° 9698)	13
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Filip De Man, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'opposition de la Sûreté de l'Etat à la	17

Staatsveiligheid tegen het gerechtelijk beslag op geheime Tractebel-documenten" (nr. 9699)

Sprekers: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

saisie judiciaire de documents secrets de Tractebel" (n° 9699)

Orateurs: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Vraag van de heer Vincent Decroly aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de uitwijzing van Japanse stewardessen wier verblijfsvergunning na het faillissement van Sabena niet werd verlengd" (nr. 9692)

Sprekers: **Vincent Decroly, Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

Question de M. Vincent Decroly au ministre de l'Intérieur sur "l'expulsion d'hôtesse de l'air japonaises déchues de leur permis de séjour à la suite de la faillite de la Sabena" (n° 9692)

Orateurs: **Vincent Decroly, Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Samengevoegde vragen van
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de nationale staking van de militairen" (nr. 9694)

- de heer Robert Denis aan de minister van Landsverdediging over "de eisen en de nationale betoging van de militairen" (nr. 9695)

- de heer José Vande Walle aan de minister van Landsverdediging over "de correcte verloning van militairen rekening houdend met de sociale akkoorden" (nr. 9696)

Sprekers: **Luc Sevenhans, Robert Denis, José Vande Walle, André Flahaut**, minister van Landsverdediging, **Michèle Gilkinet**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie

Questions jointes de
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la grève nationale des militaires" (n° 9694)

- M. Robert Denis au ministre de la Défense sur "les revendications et la manifestation nationale des militaires" (n° 9695)

- M. José Vande Walle au ministre de la Défense sur "la rémunération correcte des militaires compte tenu des accords sociaux" (n° 9696)

Orateurs: **Luc Sevenhans, Robert Denis, José Vande Walle, André Flahaut**, ministre de la Défense, **Michèle Gilkinet**, présidente du groupe ECOLO-AGALEV

WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN 26

Wetsvoorstel van de heer Yves Leterme en mevrouw Greta D'hondt tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wat de personen betreft die activiteiten mogen verrichten in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (722/1 en 2)

Algemene bespreking 26

Spreker: **Trees Pieters**, rapporteur

Bespreking van de artikelen 26

Sprekers: **Maggie De Block, Pierrette Cahay-André, Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie

PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS 26

Proposition de loi de M. Yves Leterme et Mme Greta D'hondt modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, en ce qui concerne les personnes autorisées à exercer des activités dans le cadre d'une agence locale pour l'emploi (722/1 et 2)

Discussion générale 26

Orateur: **Trees Pieters**, rapporteur

Discussion des articles 26

Orateurs: **Maggie De Block, Pierrette Cahay-André, Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD

MONDELINGE VRAGEN (VOORTZETTING) 30

Vraag van mevrouw Michèle Gilkinet aan de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw, over "de beschikbaarheid van geneesmiddelen voor de zuidelijke landen" (nr. 9700)

Sprekers: **Michèle Gilkinet**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, **Annemie Neyts**, minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken

QUESTIONS ORALES (CONTINUATION) 30

Question de Mme Michèle Gilkinet à la ministre adjointe des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture, sur "l'accès aux médicaments pour les pays du sud" (n° 9700)

Orateurs: **Michèle Gilkinet**, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, **Annemie Neyts**, ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères

WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN (VOORTZETTING) 32

Wetsontwerp houdende uitbreiding van de mogelijkheden tot inbeslagname en verbeurdverklaring in strafzaken (1601/1 tot 7)

PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS (CONTINUATION) 32

Projet de loi portant extension des possibilités de saisie et de confiscation en matière pénale (1601/1 à 7)

<i>Algemene bespreking</i>	32	<i>Discussion générale</i>	32
<i>Sprekers: Martine Dardenne, rapporteur, Tony Van Parys, Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>		<i>Orateurs: Martine Dardenne, rapporteur, Tony Van Parys, Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	42	<i>Discussion des articles</i>	42
Wetsontwerp tot wijziging van deel II, boek II, titel V, van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht en tot intrekking van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (1553/1 tot 8)	42	Projet de loi modifiant la deuxième partie, livre II, titre V, du Code judiciaire relatif à la discipline et rapportant la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'Ordre judiciaire (1553/1 à 8)	43
- Wetsvoorstel van de heren Tony Van Parys, Servais Verherstraeten en Jo Vandeurzen tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht van het personeel van de griffies en de parketsecretariaten, en de attachés van de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie (556/1 en 2)	42	- Proposition de loi de MM. Tony Van Parys, Servais Verherstraeten et Jo Vandeurzen modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable au personnel et aux membres des greffes et des parquets, et aux attachés du service de la documentation et de la concordance des textes près de la Cour de cassation (556/1 et 2)	43
- Wetsvoorstel van de heer Thierry Giet houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht dat van toepassing is op de griffiers, de secretarissen van de parketten en het personeel van de griffies en de parketten (567/1 en 2)	43	- Proposition de loi de M. Thierry Giet modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux greffiers, aux secrétaires des parquets et au personnel des greffes et des parquets (567/1 et 2)	43
- Wetsvoorstel van de heer Fred Erdman tot wijziging van artikel 427quater van het Gerechtelijk Wetboek (1443/1 en 2)	43	- Proposition de loi de M. Fred Erdman modifiant l'article 427quater du Code judiciaire (1443/1 et 2)	43
<i>Algemene bespreking</i>	43	<i>Discussion générale</i>	43
<i>Bespreking van de artikelen</i>	50	<i>Discussion des articles</i>	50
<i>Sprekers: Hugo Coveliers, rapporteur, Tony Van Parys, Bert Schoofs, Geert Bourgeois</i>		<i>Orateurs: Hugo Coveliers, rapporteur, Tony Van Parys, Bert Schoofs, Geert Bourgeois</i>	
Voorstel van resolutie van mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Hugo Coveliers en mevrouw Maggie De Block betreffende de uitwerking van een behoeftegestuurd palliatief plan (192/1 tot 7)	51	Proposition de résolution de Mme Yolande Avontroodt, M. Hugo Coveliers et Mme Maggie De Block relative au développement d'un plan de soins palliatifs axés sur les besoins du patient (192/1 à 7)	51
<i>Bespreking</i>	51	<i>Discussion</i>	51
<i>Sprekers: Luc Goutry, Yolande Avontroodt, Luc Paque, Michèle Gilkinet, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, José Vande Walle</i>		<i>Orateurs: Luc Goutry, Yolande Avontroodt, Luc Paque, Michèle Gilkinet, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, José Vande Walle</i>	
BIJLAGE	65	ANNEXE	65
INTERNE BESLUITEN	65	DECISIONS INTERNES	65
INTERPELLATIEVERZOEKEN	65	DEMANDES D'INTERPELLATION	65
INGEKOMEN	65	DEMANDES	65
VOORSTELLEN	66	PROPOSITIONS	66
TOELATING TOT DRUKKEN	66	AUTORISATION D'IMPRESSION	66
VERZOEK OM ADVIEZEN VAN DE RAAD VAN STATE	67	DEMANDE D'AVIS AU CONSEIL D'ETAT	67
MEDEDELINGEN	67	COMMUNICATIONS	67
COMMISSIES	67	COMMISSIONS	67
VERSLAGEN	67	RAPPORTS	67
VOLGENDE VERSLAGEN WERDEN INGEDIEND:	67	LES RAPPORTS SUIVANTS ONT ETE DEPOSES:	67
SENAAT	68	SENAT	68
OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	68	PROJETS DE LOI TRANSMIS	68
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	69	PROJETS DE LOI ADOPTÉS	69
EVOCATIE	69	EVOCATION	69
REGERING	70	GOUVERNEMENT	70
Verslag	70	Rapport	70
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2002	70	BUDGET GÉNÉRAL DES DÉPENSES 2002	70

Voorstel van resolutie	70	Proposition de résolution	70
ARBITRAGEHOF	70	COUR D'ARBITRAGE	70
BEROEPEN TOT VERNIETIGING	70	RECOURS EN ANNULATION	70
PREJUDICIËLE VRAGEN	71	QUESTIONS PREJUDICIELLES	71
JAARVERSLAG	71	RAPPORT ANNUEL	71
FEDERALE RAAD VOOR DUURZAME ONTWIKKELING	71	CONSEIL FEDERAL DU DEVELOPPEMENT DURABLE	71
MOTIES	72	MOTIONS	72
ADVIEZEN	72	AVIS	72
FEDERALE RAAD VOOR DUURZAME ONTWIKKELING	72	CONSEIL FEDERAL DU DEVELOPPEMENT DURABLE	72
HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE	73	CONSEIL SUPERIEUR DE LA JUSTICE	73
VARIA	73	DIVERS	73
HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE	73	CONSEIL SUPERIEUR DE LA JUSTICE	73

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

DONDERDAG 06 JUNI 2002

JEUDI 06 JUIN 2002

14:15 uur

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.15 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de eerste minister van de federale regering:
Premier ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Guy Verhofstadt.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering
Excusés

Karel Pinxten, wegens ziekte / pour raison de santé;
Jef Valkeniers, familieaangelegenheden / raisons familiales;
Pieter De Crem, Jan Eeman, Pierre Lano, met zending buitenslands / en mission à l'étranger;
Joos Wauters, Jean-Pierre Detremmerie, Patrick Moriau, Yvan Mayeur, Jef Tavernier, buitenslands / à l'étranger;
Danny Pieters, Pierre Chevalier, Europese Conventie / Convention européenne.

Mondelinge vragen**Questions orales****01** **Samengevoegde vragen van**

- de heer Paul Tant aan de eerste minister over "verklaringen van regeringsleden met betrekking tot de politiehervorming" (nr. 9687)
- de heer Raymond Langendries aan de eerste minister over "de onbeantwoord gebleven open brief van de politievakbonden aan de eerste minister" (nr. 9686)

01 **Questions jointes de**

- M. Paul Tant au premier ministre sur "les déclarations de membres du gouvernement à propos de la réforme des services de police" (n° 9687)
- M. Raymond Langendries au premier ministre sur "la lettre ouverte des syndicats de la police au premier ministre restée sans réponse" (n° 9686)

01.01 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik vertel niets nieuws als ik zeg dat er veel onzekerheid en onduidelijkheid bestaat in de gemeenten over de financiële

01.01 **Paul Tant** (CD&V): Plus que jamais, les communes belges sont en proie à l'incertitude et à

consequenties van de politiehervorming. Die onrust, mijnheer de eerste minister, is nog sterk toegenomen nu uw minister van Binnenlandse Zaken het nodig heeft geoordeeld aan alle politiezones – en dus aan de gemeenten – een bijzonder onduidelijk, onvolledig en op veel punten onjuist dossier over te zenden dat hen moet toelaten een evaluatie te maken van de meerkosten. De zones en de gemeenten, mijnheer de eerste minister, krijgen amper drie dagen de tijd om hun houding dienaangaande te bepalen. Bij stilzwijgen worden zij geacht akkoord te zijn.

Mijnheer de eerste minister, dit is een hold-up op de gemeenten. Men probeert hen te verschalken. U moet geen steun zoeken bij de voorzitter, mijnheer de eerste minister, want ik denk dat ik ook namens hem spreek.

01.02 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Hij protesteert.

De **voorzitter**: Ik weet niet wat hij gaat zeggen. Dat is mijn probleem.

01.03 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, u hebt niet gemerkt dat de voorzitter ondertussen binnensmonds zit te kwispelstaarten en geacht wordt op die manier akkoord te gaan? (*Gelach*)

Zij krijgen slechts drie dagen de tijd. Ik wil u waarschuwen, mijnheer de eerste minister. De gemeenten hebben, niettegenstaande de onzekerheid en de onduidelijkheid in verband met de financiering van de politiehervorming, zeer constructief meegewerkt om de implementatie van deze politiehervorming te verwezenlijken. Als u nog even zo doorgaat, ben ik ervan overtuigd dat de gemeenten van medestanders tot weerstanders dreigen te evolueren, waarbij ook acties niet uitgesloten zijn.

Mijnheer de eerste minister, de onrust wordt voor een deel gevoed door verklaringen van ministers van uw regering zoals vice-eerste minister Onkelinx en minister Picqué en PS-voorzitter Di Rupo. Zij wijzen allemaal op de dalende aanwezigheid van de politie in het straatbeeld en vragen zich af wie uiteindelijk de meerkosten zal betalen. Mijnheer de eerste minister, misschien moet u in eigen huishouden maar eens orde op zaken stellen. Minister Picqué verwijst naar vice-premier Vande Lanotte om te waarschuwen voor de installatie van een eenheidspolitie in dit land. Kortom, de verwarring is compleet. De gemeenten weten niet waar ze aan toe zijn. Uw ministers reageren in verspreide slagorde. Het is hoogtijd om klaarheid te scheppen over een aantal punten. Wie draagt de meerkosten en op welke manier zullen zij worden berekend? Wat zult u ondernemen om het onveiligheidsgevoel dat mede voortspruit uit het teruglopend aantal politiemensen op straat.

01.04 **Raymond Langendries** (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, ma question porte à peu près sur les mêmes éléments que ceux que M. Tant vient d'indiquer. Sans me faire le représentant des syndicats, je voudrais interroger le premier ministre sur la réponse qu'il compte donner à la lettre ouverte qui lui a été adressée par l'ensemble des syndicats représentant le personnel des services de police.

l'inquiétude à propos des conséquences financières de la réforme des polices. Le ministre de l'Intérieur a adressé à toutes les communes un dossier sur le surcoût de la réforme des polices. Ce dossier est incomplet, inintelligible et à maints égards même incorrect. Les communes ne disposent que de trois jours pour s'exprimer à son sujet. C'est à un véritable hold-up que le gouvernement se livre au détriment des communes.

01.03 **Paul Tant** (CD&V): Jusqu'ici, les communes ont travaillé avec le gouvernement dans un esprit constructif. Mais si on persiste à les traiter de la sorte, les choses pourraient bien changer et des actions pourraient même être envisagées.

De surcroît, le gouvernement contribue lui-même à semer la confusion. Les ministres Picqué et Onkelinx, ainsi que le président du PS, M. Di Rupo, ont multiplié les déclarations ces dernières semaines, achevant ainsi de créer le chaos. Il est grand temps que le gouvernement s'exprime clairement. Qui prendra en charge le surcoût de la réforme? Comment ce surcoût sera-t-il calculé)? Comment va-t-on remédier au sentiment croissant d'insécurité?

01.04 **Raymond Langendries** (cdH): Zonder mij op te werpen als de vertegenwoordiger van de vakbonden wil ik de eerste minister enkele vragen stellen over het antwoord dat hij denkt te formuleren op de open brief van de politievakbonden.

Le fait que tous les syndicats représentatifs du personnel de police se mettent ensemble représente déjà, en soi, un événement de nature tout à fait particulière.

Ensuite, je ne dirai pas: "bourgmestres ou autorités locales et syndicats, même combat", mais ce n'en est pas loin. Les syndicats réclament des clarifications en ce qui concerne la manière dont on compte régler leur traitement et tout ce à quoi ils ont droit à la suite de la loi Mammouth. Le délai dans lequel ce sera réalisé et comment ce sera fait est une interrogation fondamentale de la part des pouvoirs publics. Car, en définitive, qui va devoir payer? Bien sûr, l'Etat fédéral, pour partie. Mais voyant comment les choses se déroulent pour l'instant, les autorités locales se disent que les surcoûts administratifs dont M. Tant a parlé ne seront pas pris en compte par celui-ci. Mais peut-être anticipé-je sur l'avenir en faisant cette remarque.

J'aimerais donc savoir comment vous voyez le "timing", tout d'abord en ce qui concerne la réponse à donner aux syndicats et ensuite en ce qui concerne la réunion convenue le 11 juin prochain. Je puis d'ores et déjà vous dire qu'ainsi qu'il ressort d'une lettre qui m'a été adressée par l'Union des villes et communes de Wallonie, cette réunion ne sera pas décisive.

Quelle est votre opinion? Comment concevez-vous cette réunion? Est-ce une réunion de prise de contact? Est-ce une réunion au cours de laquelle vous confronterez les points de vue du gouvernement qui prendra en charge une petite partie des surcoûts administratifs? Que ferez-vous ensuite? Deux éléments sont donc à prendre en considération: les syndicats, d'une part et les communes, de l'autre.

01.05 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, vooreerst wil ik zeggen dat ik de inleiding van de heer Tant kon smaken. Hij had het over een hold-up op de gemeenten. Het zal de eerste hold-up zijn waarbij degene die binnenvalt, zijn portefeuille opendoet en het geld in de bank achterlaat. Dat is bijzondere vorm van hold-up. De heer Tant heeft al betere metaforen gebruikt dan dewelke hij vandaag naar voren heeft gebracht.

Mijnheer Tant, de zaak is eenvoudig. De regering heeft met de 3 Verenigingen van Steden en Gemeenten afgesproken om op 11 juni het probleem van de meerkosten te regelen. U vraagt of de regering de meerkosten zal betalen. Tot driemaal toe heb ik in het Parlement reeds verklaard – daar is geen enkele discussie over met de 3 Verenigingen van Steden en Gemeenten – dat de federale overheid de meerkosten ten laste zal nemen die de regering samen met de 3 verenigingen zal vaststellen op 11 juni.

Hoe zullen we dat doen? Het is de bedoeling om bij de tweede begrotingscontrole van juni van dit jaar dat bedrag in de begroting opnemen. De meerkosten zullen bij de eerstvolgende schijf aan de steden en gemeenten mede worden uitbetaald. Dat is de techniek waarover wij het eens zijn geworden. De federale overheid heeft dat niet alleen bepaald. Er bestaat een overeenkomst die tijdens de jongste vergadering afgesproken is met de drie verenigingen van steden en gemeenten van Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Op basis van de gevoerde gesprekken en onderhandelingen hebben

De vakbonden eisen duidelijkheid omtrent de betaling van de wedden van de politieagenten na de inwerkingtreding van het Mammoetbesluit.

Wie moet er betalen? Een deel van de kosten komt alvast voor rekening van de federale overheid, maar hoe zit het met de administratieve meerkosten? Hoe zal het antwoord aan de vakbonden getimed moeten worden? Wat zal er gebeuren op de voor 11 juni geplande vergadering, waarop, zo is nu al duidelijk, geen beslissingen zullen worden genomen?

01.05 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: La métaphore utilisée par M. Tant est pour le moins bancale: ce serait bien le premier hold-up de l'histoire où c'est l'agresseur qui laisse de l'argent...

Le gouvernement a convenu, avec les trois associations de villes et de communes que compte notre pays, que le problème du surcoût serait définitivement réglé le 11 juin. J'ai déjà confirmé à plusieurs reprises que l'Etat fédéral prendrait effectivement en charge les surcoûts occasionnés par la réforme des polices. Dès que le montant sera fixé, le 11 juin, il sera pris en compte dans le calcul du deuxième contrôle budgétaire, prévu pour juillet. Le montant des surcoûts sera versé en même temps que première tranche payée aux communes.

Une première estimation a déjà été réalisée et elle a entre-temps

wij een eerste schatting aan de steden en gemeenten bezorgd. Mijnheer Tant, u zegt dat het moeilijk te begrijpen is. Geef het aan uw rekenplichtige, die begrijpt onmiddellijk de tabel die u werd bezorgd. Trouwens, bij ons in de fractie werd vanmorgen dezelfde opmerking gemaakt door onze collega uit Denderleeuw. Ik heb hem gezegd dat hij het door zijn rekenplichtige moet laten onderzoeken, die perfect alle lijntjes bestaat die erop staan. Mijnheer Leterme, u moet misschien nog een beetje bijleren, wat dat betreft. Het is eigenlijk vrij eenvoudig te begrijpen, hoor.

Het is de bedoeling dat wij het op maandag voltooien. Tijdens de komende maanden zullen we de reacties van de verschillende verenigingen van steden en gemeenten ontvangen. Het lijkt me nogal evident dat daarover discussie bestaat tussen de federale overheid en de verenigingen van steden en gemeenten. De heer Tant en de heer Langendries zullen ook wel willen begrijpen dat de verenigingen van steden en gemeenten die meerkosten ten laste van de federale regering maximaal willen interpreteren en dat de federale overheid een zekere terughoudendheid aan de dag legt.

Zoals in elke politieke onderhandeling zullen wij wel tot een consensus en een compromis komen tussen enerzijds, het standpunt van de federale regering en de ministers van Begroting en van Binnenlandse Zaken, die "moderato, moderato" zeggen, en anderzijds het standpunt van de verenigingen van steden en gemeenten, die terecht zeggen dat hun verschillende uitgaven moeten worden gedekt.

Het belangrijkste is dat er een consensus bestaat tussen de Vereniging van Steden en Gemeenten van Vlaanderen, Brussel en Wallonië, en onszelf en die erop neerkomt dat dit punt moet worden afgerond. Over de meerkost moet een overeenkomst afgesloten worden en die meerkost moet worden uitbetaald. Ik wil dat dit probleem zo snel mogelijk een oplossing vindt, want in de begrotingscontrole voor 2003, de tweede begrotingscontrole, wil ik die kost opnemen. De voorbije dagen is daaraan keihard gewerkt en ook in de komende dagen zal er nog keihard aan worden gewerkt. Volgens mij kunnen wij een positief resultaat verwachten op de vergadering van 11 juni 2002.

La question posée par M. Langendries a trait à la réponse qui sera donnée aux syndicats. Ceux-ci sont soucieux de savoir à quel moment seront payés les différentes rémunérations et les éléments prévus dans le nouveau statut.

Le projet d'accord avec les villes et les communes, que nous discuterons le 11 juin 2002, dispose que les différentes zones s'engagent à payer ce qui est prévu dans le statut renégocié. Au cours des mois de janvier, février et mars, le ministre de l'Intérieur et moi-même avons renégocié le statut pour le rendre opérationnel et pour en diminuer au maximum le coût. Cette renégociation a permis d'économiser plusieurs centaines de millions d'euros et de diminuer le surcoût. Mes collaborateurs et moi-même avons rencontré des syndicats de police tout à fait conscients des problèmes sur le terrain et de la nécessité d'agir.

Les coûts devant être payés sur la base du statut sont prévus à partir du 1er avril 2001, date à laquelle celui-ci est entré en vigueur. A

été communiquée à toutes les villes et communes. Ce document est loin d'être illisible pour les comptables des communes. Les réactions à ce sujet ne se sont pas fait attendre. Il n'y a rien d'anormal à ce que l'ampleur du montant fasse l'objet de discussions. Les trois associations défendent évidemment les intérêts de leurs membres et présentent les surcoûts de manière à en obtenir un remboursement maximal. Le gouvernement fera une contre-proposition plus avantageuse et, le 11 juin, un compromis se sera sans nul doute dégagé.

In verband met het antwoord op de vraag van de vakbonden met betrekking tot de uitbetaling van de bezoldigingen, wordt in het met de Vereniging van Steden en Gemeenten bereikte ontwerpakkoord, dat volgende dinsdag wordt besproken, bepaald dat de verschillende zones zich ertoe verbinden de bedragen te betalen waarin het statuut voorziet. Zoals bekend werd over het statuut opnieuw onderhandeld om het meer operationeel te maken en om een gevoelige vermindering van de kosten mogelijk te maken.

présent, ce statut a été modifié. Dès le premier janvier, dans le projet d'accord entre les villes, les communes et nous, il est prévu que tout ceci sera payé en tenant compte du surcoût. Cette réponse figurera dans ma lettre adressée aux syndicats de police, après le 11 juin.

01.06 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, op vraag van de eerste minister ben ik bereid mijn beeldspraak wat aan te passen.

Mijnheer de eerste minister, u kunt echter niet ontkennen dat af en toe, in het kader van een hold-up, eerst tot een gijzeling overgegaan wordt. Dat gebeurt hier in de feiten. Ik heb het niet over uw belofte, die u hier herhaalt en waarvan ik aanneem dat u ze meent, dat u de integrale meerkost ten laste zult nemen in zoverre die voortspruit uit de beslissing van het federale niveau zelf. Ik heb het wel over de manier waarop dat voorbereid wordt. U moet zich dat eens voorstellen. Ik geef graag toe dat ik doorheen al die cijfers niet de juiste weg kan vinden. Daarom heb ik deskundigen geraadpleegd, niet alleen rekenplichtigen. Zij zeggen allen dat de gegevens die u hen aanreikt om zelf de diagnose te bepalen, onvolledig en op een aantal punten manifest onjuist zijn.

Bovendien is het tegenover de gemeenten niet ernstig met de gegevens die u hen geeft, te eisen dat zij binnen de drie dagen hun standpunt bepalen of, zoniet, geacht worden akkoord te zijn. Op die manier dreigt u van veel goedmenende gemeentebestuurders en medestanders weerstanders te maken. Wij streven daar niet naar. Wij stonden namelijk mee aan de wieg van die politiehervorming. Ik heb het kind weten geboren worden, maar als ik het nu bekijk zoals het voorkomt, dan ben ik er helemaal niet meer fier op.

01.07 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le premier ministre, soit vous êtes naïf, ce que je ne pense pas, soit vous êtes innocent, et je ne le pense pas non plus. Je crois plutôt que vous êtes mal informé mais je vous laisse le bénéfice du doute.

M. Tant vient d'indiquer la manière dont nous devons réagir à un certain nombre de propositions qui nous sont faites. Les zones de police ont reçu hier matin un document de 50 pages totalement incompréhensible, dans lequel – nous ferons le compte de la moyenne, tant du côté flamand que du côté wallon – nous aurons peut-être, si tout va bien, à peu près 25% du montant admissible. J'ai bien compris votre façon de compter. Ou bien nous demandons le maximum, c'est-à-dire 100%, vous donnerez le minimum, soit 25% et après concertation, cela fera 50%. Avec les comptes qu'on nous propose, cela ne fera pas cela du tout.

Vous avez l'air de prendre cette question un peu à la légère mais je vous prédis un chemin de croix assez pénible en la matière. Non seulement, les communes vont réagir, y compris des bourgmestres de votre parti parce que ce sont eux qui sont confrontés à la réalité du terrain, mais aussi les membres du personnel de police. Je suis persuadé que vous allez payer le surcoût admissible. Le problème est de savoir sur quel montant vous considérez que le surcoût est admissible. Cela peut aller du simple au quadruple. Dans l'état actuel des choses, avec des montants et des documents totalement

01.06 Paul Tant (CD&V): Je vais abandonner la métaphore du hold-up et je parlerai plutôt de prise d'otages. Après les explications du premier ministre, je me pose toujours de grandes questions sur la manière dont le gouvernement calculera ces surcoûts. J'ai fait vérifier par des experts le calcul que le gouvernement a fait pour ma commune et ils affirment que quantité de données sont incomplètes et qu'elles comportent même des inexactitudes flagrantes. Sur cette base, il est impossible aux communes de déterminer leur position en trois jours. Ainsi, vous avez fait en sorte que ceux qui étaient vos amis sont devenus vos ennemis. J'ai participé à la mise sur pied de la réforme des polices mais je dois dire à mon grand regret qu'aujourd'hui, je ne suis plus du tout fier de cette réforme dont la paternité me revient en partie!

01.07 Raymond Langendries (cdH): Ik laat de minister het voordeel van de twijfel: hij is waarschijnlijk slecht geïnformeerd.

Gisteren ontvingen de politiezones een compleet onbegrijpelijke tekst, waaruit ondanks alles toch blijkt dat 25 procent van de toegelaten meerkosten zullen worden toegekend. Aangezien wij 100 procent vragen, veronderstel ik dat we na overleg uiteindelijk 50 procent zullen krijgen.

Ik voorspel de minister dat dit een zware kruisweg zal worden, want hij zal niet alleen te maken krijgen met de reacties van de burgemeesters, van wie enkelen tot zijn partij behoren, maar ook met die van het politiepersoneel.

De vraag blijft welk bedrag voor de toegelaten meerkosten in

incompréhensibles, nous sommes partis pour la gloire! Je vous souhaite de vous en sortir dignement. aanmerking zal worden genomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Le **président**: Madame Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi, j'ai une question de Mme Gerkens pour vous concernant les missions du prochain voyage en Iran et puis j'ai trois questions....

01.08 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik betreur toch dat minister Flahaut, die in Brussel is, niet naar het Parlement komt en dat u die prioriteit niet afdwingt.

01.08 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Je proteste énergiquement contre le fait que le ministre Flahaut n'assiste pas à la séance plénière du Parlement pour répondre aux questions sur les revendications des militaires. Pourtant, le ministre se trouve actuellement à Bruxelles.

De **voorzitter**: Ik hoor hier zeggen dat hij onderhandelingen voert.

01.09 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Is dat tegenwoordig al voldoende om het Parlement te negeren? Men meldt aan de heer De Croo dat men aan het onderhandelen is, en die zegt dan dat het in orde is.

De **voorzitter**: Zo ver zijn wij nog niet. U kent mijn techniek. Ik zal op het moment zelf vragen of de vragenstellers zijn afwezigheid aanvaarden. Als hij er niet is, zal ik proberen hem te vinden.

Le président: Le ministre Flahaut mène pour l'instant des négociations. Nous attendrons de voir s'il est encore en mesure de rejoindre le Parlement aujourd'hui.

01.10 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Ik ken minstens één vragensteller die niet akkoord gaat en die dat aan zijn fractieleider meldt.

De **voorzitter**: Nu komen de vragen van mevrouw Gerkens aan bod en straks komen de vragen aan de heer Flahaut.

01.11 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Wat gaat u dan doen? U gaat ons verrassen door de heer Flahaut tevoorschijn te toveren.

De **voorzitter**: Toveren kan ik, maar dat is net iets te sterk.

01.12 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik moet toch formeel protesteren. U mag het Parlement uiteraard niet dwingen om een minister te vorderen.

De **voorzitter**: Ik heb het begrepen. U bent al erg nerveus zo vroeg in de middag. Word nerveus op het einde van de dag. Ik zal eens zien waar hij is. Trouwens, men kan mij nog niet vlug nerveus maken.

01.13 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, le ministre de la Défense avait proposé que l'on transforme les questions orales en interpellations afin de lui permettre de développer convenablement le résultat des négociations.

Le **président**: Chers collègues, un problème se pose. Mme la vice-première ministre me dit que M.

Flahaut aurait préféré que le sujet fasse l'objet d'une interpellation, ce qui lui permettrait de s'expliquer plus longuement.

01.14 Laurette Onkelinx, ministre: Oui, après la manifestation et les négociations.

02 Question de Mme Muriel Gerkens à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les missions et objectifs du prochain voyage en Iran" (n° 9688)

02 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de opdrachten en doelstellingen van de geplande reis naar Iran" (nr. 9688)

02.01 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, madame la ministre, hier, nous aurions normalement dû discuter, en commission des Affaires étrangères, de résolutions relatives au positionnement de la Belgique vis-à-vis de l'Iran. Cela a cependant été retiré de l'ordre du jour. Parallèlement, nous avons appris que vous alliez prochainement partir en Iran. J'espère qu'aucun lien n'existe entre les deux événements.

J'aurais voulu savoir quels étaient les objectifs, les options et les missions que vous comptiez défendre en Iran, sachant que dans les résolutions qui étaient à l'ordre du jour se trouvaient, bien évidemment, le respect des droits des femmes et le fait de favoriser l'égalité entre hommes et femmes en Iran.

Dans la résolution des écologistes, notamment, l'attention était attirée, d'une part, sur la valorisation de ces jeunes femmes qui représentent 75% des universitaires dans le pays et, d'autre part, sur la mise en avant de la nécessité de les encourager dans la mise en œuvre d'un développement économique plus diversifié en Iran. J'aurais voulu savoir si vous alliez néanmoins tenir compte du contenu de ces résolutions.

En outre, dans notre résolution, nous faisons référence à des interventions que nous avons eues lors de notre mission en Iran. Nous avons essayé de soutenir le président Khatami et les parlementaires réformateurs, notamment en ce qui concerne l'âge à partir duquel les petites filles peuvent se marier. Cet âge s'élève, en effet, à 9 ans alors que, pour les garçons, l'âge est de 15 ans. Nous avons fait part de nos observations au clan des conservateurs et au conseil des gardiens pour qu'ils soutiennent les parlementaires dans cette voie. Manifestement, cela ne se passe pas. J'aurais donc voulu savoir si vous alliez relayer ce genre de préoccupations lors de votre voyage.

02.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je suppose que vous savez qu'avant d'aller en Iran, je me rendrai en Afghanistan.

Mon voyage en Iran poursuit trois objectifs. Le premier est d'entretenir le dialogue, ainsi que le préconise l'Union européenne. L'ensemble du gouvernement a soutenu la proposition du ministre Michel au Conseil européen car il y a là, nous semble-t-il, un potentiel, notamment par la volonté d'ouverture du président Khatami et de son gouvernement, que vous avez certainement pu constater lors du voyage parlementaire dont vous faisiez partie.

02.01 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Ik hoop dat er geen verband is tussen de beslissing om ons voorstel betreffende het Belgische standpunt ten aanzien van Iran gisteren van de agenda te halen en uw aangekondigde reis naar Iran.

Zal u in Iran de krachtlijnen van ons voorstel van resolutie te berde brengen, namelijk de verdediging van de rechten van de vrouwen, de valorisatie van jonge vrouwelijke universitaires en de bevordering van een grotere diversifiëring in de economische ontwikkeling? In de tekst was voorts sprake van onze standpunten met betrekking tot de minimale huwelijksleeftijd voor meisjes (9 jaar).

02.02 Minister Laurette Onkelinx: Het doel van deze reis is drievoudig.

Ten eerste werken aan de dialoog die door de Europese Unie wordt bepleit en waarvoor er in de wil tot openheid van president Khatami een reëel stabiliteitspotentieel aanwezig is. In het kader van die dialoog zal ik met name het vraagstuk van de eerbiediging van

Nous pensons qu'il y a dans cette région située entre l'Irak et l'Inde un potentiel de stabilité, un point d'appui important, notamment au niveau de sa population et de son importance économique. Mais il est évident que lors du dialogue, j'évoquerai l'ensemble des problèmes, et plus particulièrement le respect des droits humains. Je ferai d'ailleurs rapport de mes conversations à ce propos.

Mon deuxième objectif est de signer un accord de coopération avec mon homologue iranien portant sur l'emploi, le dialogue social et la promotion de la femme dans la société. Nous aimerions notamment contribuer à la mise sur pied d'un plan iranien de lutte contre la violence dont les femmes sont victimes.

Enfin, le troisième objectif est de voir dans quelle mesure nous pouvons aider les femmes afghanes réfugiées en Iran par des programmes de formation professionnelle pour lesquels le gouvernement m'a concédé quelques moyens. Cette formation professionnelle pourra alors les aider à une réinsertion en Afghanistan.

Cependant, il est évident, chers collègues, que nous aurons l'occasion d'en discuter dès mon retour.

02.03 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, je considère effectivement que les objectifs que vous allez poursuivre sont importants et je me réjouis d'une telle initiative.

Je regrette que nos résolutions n'aient pas pu être traitées plus tôt. En effet, elles auraient pu donner du poids au Parlement belge auprès des responsables iraniens. Je sais que c'est difficile. A chaque fois que nous essayons d'officialiser par écrit nos positions, certains parmi les détenteurs du pouvoir en Iran se sentent menacés et viennent nous dire qu'il ne faut pas leur adresser de reproches mais, au contraire, que nous devons travailler de concert.

Madame la vice-première ministre, nous pourrions discuter de nos résolutions après y avoir intégré le résultat de vos démarches.

Le **président**: Je crois que Mme la vice-première ministre pourra également, avec ses collaborateurs, prendre connaissance du long rapport que la délégation de la Chambre a déposé après notre retour d'Iran, voyage que j'ai trouvé personnellement fort intéressant.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Ik kom terug op het probleem van minister Flahaut. Mijnheer Sevenhans, monsieur Denis en mijnheer Vande Walle, u hebt vragen gesteld aan minister Flahaut, maar hij onderhandelt momenteel met de militairen. De vraag is of het opportuun is om de parlementsleden in de kou te laten staan. Het Parlement heeft immers voorrang.

de mensenrechten aankaarten.

Vervolgens een samenwerkingsakkoord sluiten over de werkgelegenheid, de sociale dialoog, de bevordering van het statuut van de vrouwen en de ondersteuning van het Iraanse plan tegen het geweld waar de vrouwen slachtoffer van zijn.

En ten slotte via een programma voor beroepsopleiding bijdragen tot de reïntegratie van gevluchte Afghaanse vrouwen in hun land.

02.03 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Die doelstellingen zijn belangrijk maar ik betreur dat ons voorstel van resolutie, dat de kracht van uw argumenten zou hebben vergroot, vooraf niet kon worden besproken.

De **voorzitter**: Het zou nuttig zijn dat mevrouw de vice-eerste minister voor haar vertrek het verslag van onze delegatie in Iran leest.

Le **président**: Le ministre Flahaut mène actuellement des négociations avec les syndicats militaires. La ministre Onkelinx est disposée à répondre éventuellement en son nom. Mais je souhaiterais demander à MM. Sevenhans, Denis et Vandewalle s'il est bien utile qu'ils posent leurs questions sur les problèmes des

militaires à cet instant précis.

02.04 Paul Tant (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, wij zijn de vakbond van de niet-gesyndiceerden, van het volk. Wij hebben dus voorrang.

02.05 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister is meer geïnteresseerd in het volk zelf, want hij staat momenteel voor de camera's de delegaties van de militairen te ontvangen. Deze Kamer moet eindelijk eens beslissen binnen welke criteria een minister al dan niet aanwezig moet zijn.

02.05 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): J'exige que l'on établisse des critères objectifs autorisant l'absence d'un ministre.

De **voorzitter**: Als u eist dat hij komt, zal ik hem doen komen. Ik vraag mij af of het voor de Kamer nuttig is om de minister te laten komen voor een vraag over dit onderwerp.

02.06 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de militairen zijn allemaal welkom. Het kan nog een interessant debat worden.

De **voorzitter**: Daarvoor is er niet voldoende plaats.

02.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister gaat niet akkoord, dus gaat het niet gebeuren. Minister Flahaut blijft waar hij is.

De **voorzitter**: Mijnheer Sevenhans, maar ook de heren Denis en Vande Walle, gaat u akkoord om de vraag straks aan de minister te stellen?

02.08 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, u hebt mijn fractieleider gehoord. Als minister Flahaut inderdaad in Brussel is en u kunt hem hier binnen een redelijke termijn vorderen en als mijn collega's hiermee akkoord gaan, wil ik mijn vraag even uitstellen. Ik wil ze wel vandaag stellen. Komt de minister ja of neen en wanneer?

02.08 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Si le ministre se trouve à Bruxelles, je souhaite lui poser mes questions aujourd'hui. Cette matière revêt un caractère suffisamment important pour requérir sa présence.

De **voorzitter**: Ik heb laten vragen of minister Flahaut nu met nuttige informatie kan komen. Onnuttige informatie telt immers niet voor de Kamer. Ik begrijp dat u niet wilt dat mevrouw Onkelinx in de plaats van minister Flahaut antwoordt?

De **voorzitter**: Wenst de heer Denis zijn vraag vandaag te stellen of gaat hij akkoord met een andere procedure? Zijn vraag zou bij voorbeeld omgevormd kunnen worden tot een volgende week te houden interpellatie.

Monsieur Denis, préférez-vous une autre procédure pour la réponse à votre question? On peut prévoir une interpellation en commission, lundi ou mardi prochain. Ou bien préférez-vous malgré tout poser votre question aujourd'hui et que Mme la vice-première ministre vous réponde?

02.09 Robert Denis (MR): Monsieur le président, je ne connais pas la réponse qui sera donnée à la revendication de M. Annemans de faire venir le ministre. Personnellement, je veux bien intervenir sur ce sujet la semaine prochaine. Si le ministre est actuellement en négociation avec les syndicats, il entreprend une démarche très importante et il ne faut en aucun cas l'empêcher d'arriver à un accord avec les syndicats si c'est possible.

02.09 Robert Denis (MR): Ik heb geen bezwaar tegen een interpellatie volgende week.

We mogen de minister zeker niet beletten een akkoord met de vakbonden te bereiken.

02.10 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le président, la

02.10 Raymond Langendries

semaine passée, M. Verwilghen est venu à la Chambre pour répondre à une série de questions, alors qu'il devait aussi négocier avec les syndicats des gardiens de prison. Lui avait donc fait la démarche d'être présent ici. Je pense que M. Flahaut peut en faire de même.

(cdH): De heer Verwilghen was wel aanwezig in de Kamer om vragen te beantwoorden terwijl hij aan onderhandelingen met de cipiers moest deelnemen. Dat moet ook voor de heer Flahaut gelden.

02.11 José Vande Walle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had gezien de situatie graag dat de minister zelf aanwezig is om de vragen te beantwoorden. Het heeft weinig zin een vraag te stellen aan de minister en hem ondertussen acht dagen de tijd te geven om wie weet waar zijn licht te gaan opsteken, om volgende week armenzwaaiend en enthousiast te komen vertellen dat onze vragen geen hout snijden.

02.11 José Vande Walle (CD&V): Je souhaiterais que le ministre rejoigne le Parlement pour répondre à nos questions, je n'ai nullement envie d'attendre jusqu'à la semaine prochaine.

De **voorzitter**: Minister Onkelinx zegt mij dat zij op het ogenblik weinig kan toevoegen aan het debat. Ik zie dus niet goed in waarom die vragen nu moeten worden gesteld.

02.12 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, er bestaat nog een mogelijkheid: wij passen het kamerreglement aan en laten erin opnemen dat de regering alleen kan worden ondervraagd wanneer zij dat zelf wil.

De **voorzitter**: Dat is onmogelijk. Ik ontsla minister Onkelinx van de verplichting nu loco minister Flahaut te antwoorden. Ik laat nakijken of minister Flahaut, de omstandigheden in acht genomen, vanmiddag nog iets nuttigs kan komen vertellen (...) Als u de minister vordert, dan vordert u hem.

Le **président**: Je décharge donc madame la ministre Onkelinx de l'obligation de répondre au nom du ministre Flahaut. Nous demanderons à ce dernier de nous rejoindre, le cas échéant à pied si la manifestation des militaires devait empêcher toute circulation automobile.

02.13 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wanneer wij vragen willen stellen aan een minister die niet kan invoeren dat hij buitenlands is, dan moet hij in eigen persoon komen antwoorden.

De **voorzitter**: U weet dat de minister op het ogenblik onderhandelingen voert. Het is niet het moment om hem te vorderen.

02.14 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat is nochtans de regel.

Le **président**: Je l'ai fait contacter et nous ferons le point dans une demi-heure. Houd die vragen nog even in "vertoef".

02.15 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het een uniek feit is dat onze troepen op straat komen. Dat weegt zwaar genoeg om de minister te vorderen. Wanneer zouden we het anders wel doen?

De **voorzitter**: Ik heb reeds een nota gemaakt om te achterhalen waar de minister zich bevindt, zodat ik hem kan contacteren.

Madame la ministre, je vous décharge pour l'instant du remplacement du ministre de la Défense.

03 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de aangekondigde staking van de havenarbeiders" (nr. 9689)
- de heer Ludo Van Campenhout aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de staking van de havenarbeiders" (nr. 9690)

03 **Questions jointes de**

- M. Luc Sevenhans à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la grève annoncée des ouvriers portuaires" (n° 9689)
- M. Ludo Van Campenhout à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la grève des ouvriers portuaires" (n° 9690)

De **voorzitter**: Collega's, laten wij thans de vragen beluisteren betreffende de toestand van de havenarbeiders.

03.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik kom terug op de toestand van de heer Flahaut. Ik verneem juist dat de politie het waterkanon heeft ingezet. Het is nog onduidelijk of het op minister Flahaut dan wel op de militairen is, maar ik houd u op de hoogte.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, un gouvernement qui se mouille....

Laten wij nu de mondelinge vragen voortzetten, te beginnen met de heer Sevenhans.

03.02 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik noteer uiteraard de denigrerende opmerking van de eerste minister betreffende de staking van de militairen. Ik zal hun dat vertellen.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze regering verslaat het ene record na het andere. Mevrouw Durant, u hebt het gepresteerd om 31 jaar sociale vrede in onze havens, onder meer de haven van Antwerpen, onderuit te halen. Dat is een succes. Gefeliciteerd!

Ik heb reeds herhaalde malen de mogelijkheid gehad u daarover te interpelleren. Uw antwoord was blijkbaar niet voldoende duidelijk voor de collega's en ik heb uitgelegd waarom. Mijn laatste interpellatie heb ik beëindigd met een motie – er werd ook een eenvoudige motie ingediend – omdat daarover blijkbaar enige verdeeldheid bestond bij de regering. De boodschap is duidelijk overgekomen en vandaar uiteraard die staking. Ik denk, mevrouw de minister, dat het nu echt wel tijd wordt – op 17 en 18 juni komt de Europese Raad voor Vervoer opnieuw bijeen – om een duidelijk standpunt in te nemen. U hoeft niet meer rond de pot te draaien, want u hebt nu reeds een staking veroorzaakt in al onze havens. Dat kunt u al op uw rekening schrijven. Wat gaat u nu doen?

De **voorzitter**: Collega's, men meldt mij dat minister Flahaut fysiek niet tot hier kan geraken. Er zijn nogal wat militairen verzameld rondom zijn kabinet. (*Geroep*)

De heer Van Campenhout heeft het woord.

03.03 Ludo Van Campenhout (VLD): Collega Sevenhans, militairen en dokwerkers, het is misschien wat veel voor één dag, want u vergist zich van vijand.

Minister Durant was zeer duidelijk in de commissie: ze zal op maandag 17 juni de zogenaamde self handling afwijzen ten

03.02 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): La ministre Durant est parvenue à mettre fin à la paix sociale qui régnait au port d'Anvers depuis trente ans. Félicitations! Il y a eu des mouvements de grève dans tous les ports de Belgique à la suite de l'attitude indécise que le gouvernement a adoptée sur le *self-handling* promu par l'Europe. Il est indispensable que la ministre prenne position avant la réunion de la commission européenne des Transports des 17 et 18 juin.

03.03 Ludo Van Campenhout (VLD): Monsieur Sevenhans se trompe d'ennemi. La ministre Durant a été on ne peut plus claire: elle s'opposera au *self-handling*. Monsieur Sevenhans

overstaan van haar collega's. Ze was terzake zeer duidelijk, dus u vergist zich van vijand. Het gaat hier over mevrouw de Palacio en niet mevrouw Durant.

U hebt wel gelijk wat het volgende betreft. Morgen zal, voor het eerst sinds 30 jaar, de sociale vrede in de haven van Antwerpen doorbroken worden. Het is inderdaad meer dan 30 jaar geleden, mevrouw de minister, dat in de haven van Antwerpen werd gestaakt. We kunnen dus echt wel spreken van een toonbeeld van sociale vrede. Het is jammer dat die sociale vrede wordt doorbroken door mevrouw de Palacio wanneer ze pleit voor de self handling, want dit is geen eis van de havenarbeiders en ook niet van de werkgevers.

Het gaat hier om een gegeven waarvoor niemand in Antwerpen en niemand in Vlaanderen en België vragende partij is. Vaak moet liberalisering leiden tot meer efficiënt werken. Collega Sevenhans zal dat beamen. De haven van Antwerpen is reeds de meest efficiënte van Europa. Het voorstel van mevrouw de Palacio is voor de efficiënte werking van de haven absoluut niet noodzakelijk, integendeel. Selfhandling wil zeggen dat er geladen en gelost wordt door de bemanningsleden van schepen. Ofwel moet men die mensen zo gaan trainen en opleiden dat ze te duur worden, ofwel laat men die taken uitvoeren door de huidige bemanningsleden met enorme veiligheidsrisico's tot gevolg. Niemand is vragende partij. De havenarbeiders hebben er reeds lang voor gezorgd dat de haven van Antwerpen de meest efficiënte is van Europa. Goederen worden het snelst geladen en gelost in de haven van Antwerpen, dankzij het huidige systeem en dankzij de huidige havenarbeiders. Ik herhaal dat niemand vragende partij is voor selfhandling. Wij rekenen op uw inzet om op maandag 17 juni uw collega's daarvan te overtuigen.

03.04 Minister **Isabelle Durant**: Mijnheer Sevenhans, ik ben nog geen commissaris van de Europese Commissie. Wat dit dossier betreft weet ik – gisteren nog heb ik de vakbonden in mijn kabinet ontvangen – dat het Spaanse voorzitterschap in de volgende raad een politiek akkoord wenst en probeert te bereiken. Volgens mij is dat nog niet zeker. Dat blijkt ook uit de stand van zaken in de werkgroepen en de Coreper. Er is nog veel voorbehoud, niet alleen vanwege België, maar ook vanwege andere landen, omtrent bijvoorbeeld de modaliteiten bij het loodsen, de selfhandling en de overgangsmaatregelen. Sommige lidstaten zijn van plan uitstel te vragen om andere redenen.

Zoals ik eerder reeds zei – de heer Van Campenhout heeft mij eraan herinnerd – zijn mijn doelstellingen in dit dossier natuurlijk de vrijwaring van de veiligheid en de bevestiging van de sociale omstandigheden. Ik ben daarin heel duidelijk. Samen met de minister van Tewerkstelling en Arbeid en met mijn Vlaamse collega's – het is immers vooral een Vlaamse aangelegenheid – maak ik werk van die bevestiging van de sociale omstandigheden op basis van het standpunt van het paritair comité voor het havenbedrijf en van de Vlaamse Regering, dus van de Vlaamse Havencommissie. Ik verdedig deze standpunten. Wij hebben een grote inspanning geleverd om tegen 17 juni die elementen te verzamelen waarvoor wij de steun kunnen krijgen van andere lidstaten. Het is mijn vaste wil om de sociale omstandigheden te verdedigen. De wet-Major kan niet worden veranderd. Indien noodzakelijk zullen dezelfde omstandigheden worden geëist van alle lidstaten.

ferait mieux de s'en prendre à la commissaire européenne de Palacio.

Il est vrai par contre que le port d'Anvers a été un modèle de paix sociale pendant trente et un ans. En Belgique il n'y a personne, ni du côté des employeurs ni du côté des travailleurs, qui demande l'introduction du self-handling. Le port d'Anvers est le plus performant d'Europe et la proposition de Mme de Placacio ne résout rien. Bien au contraire: la formation du personnel navigant apte à charger et à décharger est trop coûteuse et faire appel à un équipage non formé n'est pas sans risques.

03.04 **Isabelle Durant**, ministre: Certes, il ne faut pas me confondre avec Mme de Palacio, commissaire européenne.

La présidence espagnole tente de parvenir à une position commune en vue du prochain Conseil. Toutefois, les Etats membres émettent encore de sérieuses réserves, notamment en ce qui concerne le self-handling. Il n'est pas exclu que certains Etats membres demandent un délai supplémentaire.

Quoi qu'il en soit, un accord n'est possible, à mon estime, que si la sécurité est totalement garantie et si les conditions sociales peuvent être préservées. A cet égard, nous sommes d'accord avec les commissions paritaires et la commission portuaire. La loi Major doit être maintenue.

Ik kan u verzekeren dat ik het standpunt deel van de Vlaamse Regering en de vakbonden. Gisteren hebben wij daarrond nog samengewerkt. De volgende dagen zullen wij ter verdediging van dit standpunt in de werkgroepen en de Coreper trachten allianties aan te gaan. Dat is nodig als men daarin alleen staat. Ik ben zelfs nog niet zeker dat dit dossier tijdelijk zal kunnen worden afgerond. Als het dossier in correcte omstandigheden wordt afgerond, moet het Europees Parlement daarover nog een advies geven. De procedure is zeker nog niet ten einde.

Ik ben geenszins van plan mij akkoord te verklaren met een tekst waarin de veiligheidsproblematiek en de sociale omstandigheden niet worden gerespecteerd. Dat is duidelijk. Er is een goede samenwerking met de vakbonden, de Vlaamse regering en de Vlaamse instanties. Van bij de aanvang werd er nauw samengewerkt met mijn vertegenwoordigers in de werkgroepen en de Coreper. In de raad zullen wij streven naar een sterke alliantie. In ieder geval zal ik mij niet akkoord verklaren met een tekst waarin onze havens niet correct worden behandeld.

03.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dat was een vrij duidelijk antwoord en dat ben ik niet gewoon van u. Ik zal morgen aan mijn collega's meedelen wat u hier vandaag duidelijk zegt: de wet Major kan niet worden veranderd. Zo hebt u het gezegd, zij het niet in heel correct Nederlands, maar het was duidelijk genoeg. Dank u voor uw antwoord.

03.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): La loi Major ne sera donc pas modifiée, voilà une précision qui est la bienvenue.

03.06 Ludo Van Campenhout (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dank u wel voor de duidelijkheid die u ook reeds toonde in de commissie. Ik denk dat u trouwens steun zult vinden bij vele Noord-Europese collega's. De self handling is vooral een vraag van Zuid-Europese havens, waar men wat minder efficiënt werkt. Wij rekenen in Vlaanderen en in het bijzonder in Antwerpen op uw inzet en assertiviteit om uw collega's ervan te overtuigen dat wij absoluut geen vragende partij zijn voor de self handling.

03.06 Ludo Van Campenhout (VLD): Cette réponse brillait, en effet, par sa clarté. La ministre obtiendra probablement le soutien de ses collègues d'Europe du nord. Ce sont principalement les ports moins performants du sud de l'Europe qui demandent la mise en œuvre du *self-handling*. Nous comptons sur une prise de position ferme de la ministre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Collega's, ik deel u mee dat de heer Flahaut te voet zal komen.

03.07 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, is er ondertussen duidelijkheid over het gebruik van het waterkanon? Het komt niet iedere dag voor in een land waar orde heerst, dat de politiediensten de militairen nat moeten spuiten.

De **voorzitter**: De heer Flahaut kan niet met gemotoriseerde middelen tot hier geraken. Hij zal pedibus cum jambis de Kamer komen vervoegen. Meer dan dat kan ik niet doen. Ik kan hem moeilijk gaan halen.

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Tony Van Parys als de minister van Justitie over "het ontslag van de administrateur-generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 9697)

- de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het ontslag van de administrateur-generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 9698)

04 Questions jointes de

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la démission de l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat" (n° 9697)

- M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la démission de l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat" (n° 9698)

04.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het debacle bij de Veiligheid van de Staat was een aangekondigd verhaal.

Men liet een zeer lang vacuüm ontstaan aan de top van de Veiligheid van de Staat, in die zin dat gedurende negen maanden werd gewacht om de administrateur-generaal te benoemen en gedurende een jaar om de adjunct-administrateur-generaal te benoemen. Dat betekent dat de top van de Veiligheid van de Staat gedurende twee jaar onvolledig was bezet.

Het kader was tot op heden voor tien procent niet volzet, tot wanneer het Comité I moest vaststellen dat de Veiligheid van de Staat niet meer in staat was haar bevoegdheden uit te putten, bevoegdheden inzake economische spionage en inzake de analyse van informatie omtrent het islamitisch extremisme.

Het lijkt mij iets te simpel, mijnheer de minister, om nu de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat te laten vallen. Dit probleem strekt veel verder dan het probleem omtrent de persoon van de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat.

Daarom wens ik u volgende vragen te stellen.

Ten eerste, waar zult u de middelen halen om de Veiligheid van de Staat toe te laten haar belangrijke opdrachten te vervullen, wetende dat na de begrotingscontrole u 1 miljoen euro moest inleveren op de personeelskredieten van de Veiligheid van de Staat en de invulling en uitbreiding van het kader niet mogelijk is op basis van het huidige budget.

Ten tweede, wat is de toekomst van de Veiligheid van de Staat? Zal de Veiligheid van de Staat worden geïntegreerd in de federale politie? Gisteren werden in dat verband opnieuw verklaringen afgelegd waarbij daarover twijfel werd gezaaid.

Het zou een zwaar democratisch risico zijn mocht men de Veiligheid van de Staat integreren in de nieuwe federale politie. Vanuit democratisch oogpunt kan dat niet. Het zou bovendien een stomme zaak zijn mocht men de Veiligheid van de Staat onttrekken aan de minister van Justitie, omdat op deze wijze zijn departement verder zou worden uitgekleeft. De vraag is, mijnheer de minister, wat u zult doen met de Veiligheid van de Staat.

Ten derde, is het juist dat u zich verzette tegen de publicatie van het gedeelte van het rapport van het Comité I dat betrekking heeft op het islamitisch extremisme?

04.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Pendant longtemps, il y a eu un vide à la tête de la Sûreté de l'Etat et pendant tout aussi longtemps, 90 pour cent seulement du cadre était occupé. On a ensuite constaté que la Sûreté ne parvenait pas à remplir correctement ses missions. On choisit à présent, par facilité, de laisser tomber l'administratrice générale mais le problème ne se limite pas à cet aspect. Le service ne dispose pas de suffisamment d'effectifs ni de moyens et une perspective d'avenir précise fait défaut.

De quel tour de passe-passe le ministre usera-t-il afin de dégager les fonds nécessaires pour la Sûreté de l'Etat lorsque l'on sait qu'il a été contraint d'accepter une coupe sombre dans le budget affecté au personnel?

Quel est l'avenir de la Sûreté de l'Etat? Il serait très dangereux pour la démocratie de rattacher ce service à la Police fédérale. Il serait également stupide de soustraire ce service à la compétence du ministère de la Justice.

Pourquoi le ministre s'oppose-t-il à la publication d'une partie du rapport du comité R dans laquelle il apparaît que la Sûreté de l'Etat n'est pas en mesure d'assurer les missions qui lui sont confiées en matière d'intégrisme musulman.

04.02 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag is tweeledig.

Ten eerste, wij moeten vaststellen dat de minister van Justitie ook in dit dossier faalt. De Veiligheid van de Staat – een niet-onbelangrijke dienst met bijna 500 personeelsleden en een budget van bijna 2 miljard – blijft een klein jaar zonder leiding. Daarna stelt de heer Verwilghen mevrouw Timmermans aan, die voortijdig opstapt. Na nog geen twee jaar is ze alweer weg.

De dienst werkt zeer slecht. Dat is algemeen bekend. Er zijn genoeg rapporten om dat te bewijzen. Ik verwijs naar de audits, het verslag van het Comité I enzovoort. Ik zal niet betreuren dat wij minder "stillen" zullen zien op de Vlaams Blok-mosselsoupers, maar het is wel schrijnend – zeker na 11 september – dat de diensten van de Veiligheid van de Staat er niet in slagen om, bijvoorbeeld, inzake terrorisme hun werk te doen. Wij hebben vorig jaar de zaak-Trabelsi meegemaakt. De Veiligheid van de Staat pochte dat ze er toch maar in geslaagd was om een gevaarlijke terrorist op te pakken, maar de informatie om daartoe te kunnen overgaan, kwam wel van een buitenlandse inlichtingendienst. Ook wat dat betreft had onze dienst van de Veiligheid van de Staat zijn werk niet naar behoren gedaan.

Wat gaat de regering doen ten opzichte van die aanslepende malaise?

Er is een rapport van het Comité I goedgekeurd, mijnheer de voorzitter. U bent daar zeer goed van op de hoogte. Vorige week heeft de Veiligheid van de Staat het rapport goedgekeurd. Maandag ontving de voorzitter van het Comité I een nota van mevrouw Timmermans, waarin zij zich verzet tegen de publicatie van dat rapport. Die nota – nu breekt mijn klomp – zou via het kabinet van Justitie zijn gepasseerd. Zo wist althans de heer Delepière, voorzitter van het Comité I, ons mee te delen.

Mijnheer de minister, is die nota van de administrateur-generaal, die maandag aan het Comité I is toegestuurd, via uw kabinet gepasseerd? Bent u, als toezichthoudende minister, verantwoordelijk voor die nota, waarin wordt beweerd dat de parlementaire begeleidingscommissie niet eens zou mogen weten welke argumenten er bestaan om de publicatie van dat rapport tegen te houden?

04.03 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Parys, mijnheer De Man, ik sta eerst even stil het ontslag van de directeur-generaal van de Veiligheid van de Staat. Dat is natuurlijk om andere redenen gebeurd dan dewelke ik heb horen opsommen. Men beweert dat we de dienst hebben laten verwateren door lange tijd geen benoemingen uit te voeren. Men heeft eerst de procedure moeten doorlopen en daarna zijn de aanwervingen gebeurd. Mevrouw Timmermans verklaart in haar brief duidelijk dat het geen enkele invloed heeft gehad op de werking van de Veiligheid van de Staat.

Ten tweede, mevrouw Timmermans heeft het over twee instrumenten

04.02 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Le ministre de la Justice essuie un échec dans ce dossier important. La Sûreté de l'Etat a dû se passer de direction pendant une longue période et Mme Timmermans démissionne aujourd'hui alors qu'elle n'exerce ses fonctions que depuis un peu moins de deux à peine. Le service fonctionne mal, c'est ce qui ressort d'audits et du rapport du Comité R. Il est navrant de constater, surtout après les événements du 11 septembre, que sur le plan de la lutte contre le terrorisme également, il ne parvienne pas à travailler de manière satisfaisante. Dans l'affaire Trabelsi, l'on s'est vanté d'avoir intercepté un terroriste alors que les informations ayant permis cette opération avaient été fournies par un service de renseignements étranger. Quelles actions le gouvernement envisage-t-il d'entreprendre pour remédier à ce malaise?

Le rapport de la Sûreté de l'Etat sur l'intégrisme musulman ne pourrait pas être publié. Le président du Comité R a reçu une lettre à ce sujet lundi. L'administratrice générale, Mme Timmermans, s'oppose à la publication. Sa note à ce sujet aurait toutefois fait un détour par le cabinet du ministre Verwilghen. Il est affirmé dans cette note que la Commission d'accompagnement ne peut être informée des arguments justifiant le refus de publication du rapport. Cette information est-elle exacte?

04.03 Marc Verwilghen, ministre: Le départ de l'administratrice de la Sûreté de l'Etat n'est en rien lié aux problèmes de personnel. Dans sa lettre de démission, Mme Timmermans souligne que le problème de personnel n'a eu aucune incidence sur le fonctionnement de la Sûreté de l'Etat.

Mme Timmermans souhaiterait

voor de Veiligheid van de Staat in haar brief. Zij wenst te beschikken – zoals dat het geval is in alle andere Europese lidstaten – over de mogelijkheid om tot telefoontap over te gaan. Wij hebben de debatten tussen 1994 en 1998 gevoerd. In die periode heeft men gemeend dat het niet nodig was om dat instrument ter beschikking te stellen. Ik ben van oordeel, mijnheer de voorzitter, dat dat een lacune is. Ik heb trouwens een ontwerptekst voorbereid waarover momenteel in de interkabinettenwerkgroep wordt gediscussieerd. Ik geef toe dat daarover op het moment geen politiek akkoord bestaat, maar een staatsveiligheid moet over die mogelijkheid beschikken.

Een tweede aangelegenheid heeft betrekking op de middelen. Ik heb verschillende dossiers ingediend, maar die zijn naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen niet aangehouden. Men wenste geen uitbreiding van kaders toe te staan. Onlangs is er één toegestaan, maar in elk geval zullen er, naar aanleiding van de nota die wordt opgesteld op grond van het definitief rapport van het Comité I, schikkingen worden genomen.

De vraag of ik als minister van Justitie ben tussen beide gekomen om me te verzetten tegen de vrijgave van het rapport van de Veiligheid van de Staat met betrekking tot het fundamentalisme begrijp ik geenszins. Mijnheer De Man, ik ga ervan uit dat u de wet kent als u zetelt in het Comité I. De wet van 30 november 1998 bepaalt expliciet dat een dergelijk rapport de kwalificatie vertrouwelijk krijgt en dat de gevolgen daarvan zeer duidelijk beschreven worden. Er bestaat een mechanisme om daarvan af te wijken. Als men dit wil moet een geëigende procedure worden gevolgd waar de minister van Justitie in de verste verte niet in tussen beide komt. U zou dat moeten weten, maar u weet het klaarblijkelijk niet.

Ik heb het rapport ontvangen op 30 mei. Ik heb het onmiddellijk overgezonden aan de begeleidingscommissie zodat zij het kon bespreken. Ik heb gewezen op het vertrouwelijke karakter dat door de Veiligheid van de Staat werd gevraagd. Ik heb terzake geen standpunt ingenomen omdat er een geëigende procedure bestaat om dit te volgen. Bovendien wil ik hier volledigheidshalve aan toevoegen dat iedereen het er tot op heden over eens is dat heel wat informatie gegaard werd via open bronnen. Dat kan een determinerende rol spelen op het ogenblik dat via de geëigende procedure de beslissing zal moeten worden genomen of het rapport wordt vrijgegeven.

Zij die in de kranten meenden te moeten schrijven dat de minister van Justitie zich heeft verzet tegen de vrijgave van het rapport blijken evenmin kenners te zijn van de wet van 30 november 1998.

04.04 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, uit het antwoord van de minister leiden we eens te meer de onenigheid af tussen, enerzijds, de minister van Justitie en, anderzijds, de as rood-groen inzake maatregelen die noodzakelijkerwijze moeten worden genomen worden. Dit probleem met betrekking tot het veiligheidsbeleid bestaat reeds heel deze legislatuur.

De minister verklaart uitdrukkelijk dat er geen politiek akkoord is over de mogelijkheid voor de Veiligheid van de Staat om telefoons te kunnen afluisteren. Hij herhaalt dat hij verschillende dossiers heeft ingediend om de Veiligheid van de Staat meer middelen te geven, maar dat ze op de onwil van de minister van Begroting zijn gestoten.

que l'écoute téléphonique fasse partie de l'arsenal de la Sûreté de l'Etat. Ce sujet fait l'objet de débats depuis 1994, sans pour autant qu'ait déjà été dégagé un consensus. Je suis personnellement convaincu que la Sûreté de l'Etat doit pouvoir disposer de cet instrument. J'ai élaboré un projet de texte à ce sujet, il fait l'objet de discussions au sein d'un groupe de travail interministériel mais il est difficile de parvenir à un accord politique.

Jusqu'à présent, il n'a pas été accédé à mes demandes d'élargissement du cadre. A cet égard, il faut attendre la note du Comité R. Nous prendrons des dispositions lorsque nous serons en possession de ce document.

M. De Man devrait admettre le caractère confidentiel d'un rapport de ce type. Ce n'est qu'en suivant une procédure stricte, telle qu'établie par la loi du 30 novembre 1998, qu'il peut être dérogé à ce principe. Le ministre ne joue pas le moindre rôle dans le cadre de cette procédure. J'ai reçu le rapport le 30 mai 2002 avant de le transmettre à la Commission d'accompagnement. Dès lors, je n'ai pas formulé la moindre opposition.

04.04 Tony Van Parys (CD&V): Les dissensions entre le ministre de la Justice et les socialistes et écologistes bloquent toute mesure nécessaire. Aucun consensus n'a encore été atteint en ce qui concerne les écoutes téléphoniques et chaque fois que le ministre réclame des moyens supplémentaires, il se heurte au veto du ministre du Budget. La Sûreté de l'Etat est dépouillée. Le

Collega's, wat is de situatie? Het veiligheidsbeleid is geblokkeerd door de onenigheid tussen de minister van Justitie en een aantal leden van deze meerderheid. Dat is een bijzonder pijnlijke vaststelling. Het is cynisch, mijnheer de minister van Justitie, dat men de Veiligheid van de Staat uitkleedt en de administrateur-generaal daar het slachtoffer van wordt. Haar laat men vallen om de indruk te wekken dat men iets heeft gedaan

Mijnheer de minister, op dit ogenblik maakt ons land een bijzonder slechte beurt bij de andere buitenlandse inlichtingendiensten die op die manier het vertrouwen in de veiligheid, zoals ze in ons land wordt georganiseerd, aan het verliezen zijn. In uw antwoord hebt u zelfs niet het perspectief gegeven dat de Veiligheid van de Staat op korte termijn opnieuw operationeel zal zijn!

04.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, als men insinueert dat ik de procedure niet ken wil ik ze graag aan iedereen meegeven.

Mijnheer de minister, u krijgt het recht om een rapport van het Comité I te bekijken. De Veiligheid van de Staat geeft zijn fiat, "kuist" in het rapport en haalt er uit wat er beter niet in verschijnt. Ik kan daar goed inkomen. Vorige week komt het fiat van de Veiligheid van de Staat aan bij het Comité I. Maandag blijkt dat mevrouw Timmermans het fiat intrekt via een brief die op uw kabinet terecht komt. Ofwel weet u niet wat er op uw kabinet gebeurt, ofwel was u wel op de hoogte en hebt u geprobeerd het rapport tegen te houden. Zo simpel is dat. Ik aanvaard niet dat u beweert dat ik de procedure niet ken. Zo is het gelopen. Zo is het uitgelegd – de Kamervoorzitter is mijn getuige – door de heer Delepierre, voorzitter van het Comité I. Als dat via uw kabinet passeert, bent u betrokken partij, ik kan het ook niet helpen.

04.06 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, de heer De Man kent niet alleen de procedure niet, hij kent duidelijk ook de briefwisseling niet. In die briefwisseling heb ik immers uitdrukkelijk meegedeeld dat de Veiligheid van de Staat daarover een vraag had gesteld. Ik heb daarin geen enkele positie ingenomen, precies om het debat open te houden en de procedure mogelijk te maken waardoor een rapport kan worden vrijgegeven.

04.07 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, dat wil ik aanvaarden. U bent er echter getuige van dat men niet heeft toegelaten dat de parlementsleden van de begeleidingscommissie die brief zouden kunnen lezen. Daarom konden wij alleen maar gissen wat de rol van de minister daarin was. Als men geen openheid geeft, moet men niet schrikken dat wij natuurlijk enig misbaar maken over die gang van zaken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het verzet van de Staatsveiligheid tegen het gerechtelijk beslag op geheime Tractebel-documenten" (nr. 9699)

sacrifice de l'administratrice générale est pitoyable. La Belgique fait pâle figure par rapport aux services de renseignements étrangers et perd peu à peu tout crédit.

04.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Je connais la procédure. La Sûreté de l'Etat épure le rapport avant qu'il ne soit transmis au Comité R. L'opposition de l'administratrice générale à l'égard de sa publication par le biais d'une lettre qui a d'abord transité par le cabinet implique indiscutablement le ministre.

04.06 Marc Verwilghen, ministre: Non seulement M. De Man ne connaît pas la procédure, mais il méconnaît aussi la correspondance. Dans cette correspondance, j'ai simplement fait savoir qu'il y avait une demande de la Sûreté de l'Etat et je n'ai absolument pas pris position sur cette demande.

04.07 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Je veux bien vous croire mais l'on a empêché que les membres de la commission d'accompagnement puissent lire cette correspondance.

05 Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'opposition de la Sûreté de l'Etat à la saisie judiciaire de documents secrets de Tractebel" (n° 9699)

05.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals we daarstraks hebben gehoord, is er heel wat te doen rond de Veiligheid van de Staat: interne en externe problemen, politieke verdeeldheid, en nu het vrij spectaculaire ontslag van de directeur-generaal. Eén aspect, dat ook uit het verslag van het Comité I zou blijken, heeft betrekking op het dossier-Tractebel. Het gerecht in Brussel is blijkbaar van mening dat door die eerste pijpleidingen wat smeergeld is gevloeid om er vervolgens witgewassen uit te komen. Het gerecht voert daarover een onderzoek, en in het kader van dat onderzoek heeft het beslag gelegd op documenten die zich bij de Veiligheid van de Staat bevonden.

Een artikel in de wet op de Veiligheid van de Staat bepaalt het volgende. Ten eerste, als er beslag wordt gelegd, brengt de korpschef de minister daarvan op de hoogte. Ten tweede, als hij verklaart dat dit een bedreiging van de activiteiten vormt, brengt de korpschef de minister ook op de hoogte. Ten derde, als de korpschef zich tegen die inbeslagname verzet, wordt alles verzegeld en doet de kamer van inbeschuldigingstelling een uitspraak; ook van dat verzet wordt de minister op de hoogte gebracht. Net als ik zult u hebben gelezen dat daarop heel wat kritiek bestaat. Ik ken het document niet, ik ken de zaak niet en ik beschik niet over het verslag van het Comité I.

Mijnheer de minister, dit komt in ieder geval over als een soort doofpotoperatie. De Veiligheid van de Staat heeft documenten, het gerecht wil ze en de korpschef van de Veiligheid van de Staat zegt "njet". U hebt het gezag over de Veiligheid van de Staat. Mijn vragen luiden als volgt. Men heeft u op de hoogte gehouden, maar bent u van plan in deze zaak op te treden? Gaat u akkoord met wat is gebeurd? Wilt u erop terugkomen? Of moet de wet worden veranderd omdat dit soort zaken niet kan. Wat is uw houding tegenover wat hier aan het licht is gekomen?

05.02 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, collega Bourgeois, ik heb terzake weinig houding aan te nemen, in die zin dat het bij mijn weten de eerste keer is dat toepassing werd gemaakt van artikel 38, § 2 van de wet van 30 november 1998, die expliciet bepaalt dat tegen het in beslag nemen van stukken verzet kan worden aangetekend door een geëigende procedure door de Veiligheid van de Staat. De administrateur heeft gemeend zo'n procedure te moeten voeren in de omstandigheden die de wet bepaalt.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling heeft zich daarover uitgesproken in het arrest van 25 juni 2001. Dat was sub judice. Daar was een uitspraak in. In die uitspraak werd berust. De procedure werd dus erg zuiver gevolgd, ook al heeft het Comité I daar een aantal bedenkingen bij.

Moet dat gewijzigd worden? Welnu, ik stel vast dat de wetgever in de wet van 1998 een heel bewuste keuze heeft gemaakt om dat middel in exceptionele omstandigheden toe te staan. Onder die exceptionele

05.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Dans le dossier de corruption Tractebel, la justice a saisi des documents de la Sûreté de l'Etat. Aux termes de la loi, le ministre doit en être informé et le chef de corps du service de sécurité peut s'opposer à la saisie. La chambre des mises en accusation et le ministre sont alors informés de cette opposition. En l'espèce, le chef de corps a effectivement marqué son opposition.

Cette opposition traduit-elle une volonté d'étouffer certains éléments de l'affaire? Le ministre va-t-il intervenir ou se résigne-t-il cette situation? La loi doit-elle éventuellement être modifiée?

05.02 Marc Verwilghen, ministre: C'est la première fois que l'article 38, paragraphe 2, de la loi du 30 novembre 1998 est appliqué. Pour des raisons exceptionnelles, la Sûreté de l'Etat a pu interjeter appel de la saisie, ce qui a effectivement été fait. Le 25 juin, la chambre des mises en accusation s'est prononcée à ce sujet. Malgré les objections du Comité I, il n'y a pas eu d'appel du jugement qui est donc définitif. Si la chambre des mises en accusation s'était trompée, il y aurait très certainement eu un recours. Il s'agit d'une bonne procédure et elle ne doit pas être supprimée.

toestanden moet worden ingecalculeerd dat de rechter ten gronde die op een restrictieve wijze zal interpreteren. Met het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling is dat klaarblijkelijk gebeurd. De Kamer van Inbeschuldigingstelling heeft heel formeel een stelling ingenomen, die daarna niet meer werd aangevochten. Mocht die stelling op lapidaire elementen of erg voor discussie vatbare elementen zijn gebaseerd, dan zou daartegen ongetwijfeld een rechtsmiddel zijn aangewend. Dat is niet het geval geweest.

Volgens mij moet dat middel blijven bestaan omdat het in bepaalde omstandigheden wel gerechtvaardigd kan zijn. Een andere drastische ingreep kan de afschaffing van dat middel zijn. Dan stellen wij ons echter bijzonder bloot, omdat wij dan niet meer de inlichtingen van vreemde inlichtingendiensten zullen kunnen bekomen. Daarom ging het uiteindelijk: het ging om inlichtingen, verschaft door vreemde, niet-Belgische inlichtingendiensten van de Veiligheid van de Staat. Om die reden werd dat artikel 38, § 2 toegepast.

05.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb toch de indruk dat u antwoordt op een vraag die ik niet gesteld heb. Ik heb niet gevraagd naar uw verzet- of verhaalmogelijkheden tegen de beslissing van de Kamer van Inbeschuldigingstelling. Ik ben ervan uitgegaan, en dat is ook zo, dat de Veiligheid van de Staat een administratie is die onder uw gezag ressorteert. De korpsoverste handelt dus onder uw gezag. Hij moet u trouwens op de hoogte brengen van de drie stadia. Als hij onder uw gezag staat, denk ik dat, zelfs als er een uitspraak is van de KI, het u vrij staat om aan de administratie te zeggen dat u die documenten wel vrijgeeft omdat het om overheidsdocumenten gaat. Ik denk dat de publieke opinie het in een moderne, transparante democratie heel moeilijk heeft met het argument van “de derde”, de veiligheid en de internationale betrekkingen, als het echt gaat om een vermeend of beweerd corruptieschandaal of smeergeld. Dat soort zogenaamde hogere belangen lijkt mij moeilijk verenigbaar met de transparantie in een democratie. Als u meent dat u geen interventierecht hebt, wat ik betwist, wil ik toch pleiten voor een wijziging van de wet. Dat is uw politieke verantwoordelijkheid. Ik weet dat het u toekomt om in zulke ultieme, exceptionele gevallen, te zeggen dat die documenten wel aan het controlerecht toebehoren.

05.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik ben het niet volledig eens met collega Bourgeois. Wij zijn beiden aanhanger van wat de rechtsstaat heet. Ik kan mij als minister van Justitie moeilijk boven en buiten een beslissing van de Kamer van Inbeschuldigingstelling stellen. Die beslissing heeft zij in die zaak bij arrest genomen via een geëigende procedure. Bovendien herhaal ik dat het hier gaat om inlichtingen die uit het buitenland zijn gekomen onder een bepaalde kwalificatie. Daarvoor is de bescherming gevraagd. Zoniet, zouden wij van geen enkele vreemde staatsveiligheidsdienst nog enige informatie kunnen bekomen.

05.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de minister, nogmaals, het gaat er mij niet om of u zich boven de uitspraak van de Kamer van Inbeschuldigingstelling zou stellen. U wordt van bij de start op de

05.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Le ministre ne répond pas à la question. La Sûreté de l'Etat fonctionne sous son autorité. Même lorsque la chambre des mises en accusation s'est prononcée, le ministre peut décider de rendre publics ces documents officiels. Il s'agit en l'espèce d'un dossier de corruption. La transparence doit être maximale dans une démocratie. Nous escomptons donc une intervention du ministre. Sinon, il faudra modifier la loi pour que des documents ne soient pas soustraits au droit de contrôle.

05.04 Marc Verwilghen, ministre: Je ne puis me situer au-dessus de la chambre des mises en accusation. Il s'agit en outre d'informations relatives à l'étranger pour lesquelles une demande de protection a été formulée. Si nous ne respectons pas cette confidentialité, jamais plus nous ne recevrons d'informations de l'étranger. Il y va d'intérêts supérieurs étrangers dans le domaine de la sécurité.

05.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Même si la chambre des accusations se prononce, c'est le

hoogte gehouden. U krijgt bericht van de korpschef. Onmiddellijk als er beslag is, moet hij u daarvan inlichten. Hij moet u ook inlichten als hij meent dat dit onze belangen in het gedrang brengt. U wordt daarover dus opnieuw op de hoogte gebracht. Tevens moet hij u op de hoogte brengen van het feit dat hij verzet aantekent. Dat gebeurt allemaal onder uw gezag en politieke verantwoordelijkheid. Zelfs als de KI een uitspraak zou doen, komt het u in het kader van uw politieke verantwoordelijkheid volgens mij nog toe om te beslissen of het Comité al dan niet inzage kan krijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Je salue M. le ministre de la Défense nationale, qui a repris son souffle. Mijnheer de minister, wenst u tot bij mij te komen? Ik heb vernomen dat u te voet bent gekomen. Excuseer, mag ik eerst de minister van Binnenlandse Zaken, die in de Senaat wordt verwacht, aan het woord laten?

06 Question de M. Vincent Decroly au ministre de l'Intérieur sur "l'expulsion d'hôtesse de l'air japonaises déchues de leur permis de séjour à la suite de la faillite de la Sabena" (n° 9692)

06 Vraag van de heer Vincent Decroly aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de uitwijzing van Japanse stewardessen wier verblijfsvergunning na het faillissement van Sabena niet werd verlengd" (nr. 9692)

06.01 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, monsieur le ministre, "It was difficult to sell the business class product. The catering was not oriental enough. The Japanese hostesses are not Japanese enough". "Les hôtesse de l'air japonaises ne sont pas suffisamment japonaises", voilà ce qu'on pouvait lire dans le compte rendu tout à fait formel du conseil d'administration de la Sabena en date du 28 août 2001.

Les hôtesse de l'air japonaises n'étaient pas suffisamment japonaises à l'époque. Peut-être le seraient-elles trop aujourd'hui! C'est l'impression qu'on a en apprenant que vos services planifient l'expulsion de ces hôtesse de l'air japonaises. Celles-ci, ayant perdu leur emploi lors de la faillite de la Sabena, perdent du même coup, semblerait-il, leur permis de séjour dans notre pays. En tout cas, celles qui disposaient seulement d'un permis B, c'est-à-dire d'un permis qui court à titre provisoire sur une période de cinq ans avant l'attribution d'un permis A à durée indéterminée, ne se voient offrir d'autre possibilité que celle de retourner dans leur pays. Quant à celles qui ne se soumettraient pas à cette injonction, c'est l'expulsion purement et simplement.

Il est assez ennuyeux, monsieur le ministre, de constater que des personnes qui ont contribué avec d'autres travailleurs de la Sabena à de nombreux efforts pour tenter de sauver leur compagnie, qui ont été appelées par la Belgique pour servir les intérêts de notre compagnie nationale, dont le gouvernement était actionnaire majoritaire, en travaillant notamment sur des lignes utilisées par leurs compatriotes japonais, où leur présence était plus qu'indispensable, il est assez gênant de se rendre compte que notre pays, aujourd'hui, après la faillite de la Sabena, ne trouve pas d'autre attitude vis-à-vis de ces dames que de préparer leur expulsion.

C'est en tout cas ce qui m'est revenu. Sachant que, d'une part, le gouvernement dont vous faites partie est principalement responsable

ministre qui décide si les documents sont libérés ou non.

06.01 Vincent Decroly (onafhankelijke): Naar aanleiding van het faillissement van Sabena dreigen sommige Japanse personeelsleden die hun werk hebben verloren nu ook hun verblijfvergunning kwijt te spelen en heel binnenkort te worden uitgewezen. Stewards en stewardessen die niet aan de vereiste vijf jaar anciënniteit kwamen om hun arbeidsvergunning B in te ruilen voor een vergunning A van onbepaalde duur, hebben geen ander alternatief dan opnieuw een job te vinden (waardoor hun anciënniteit wegvalt) om niet te worden verplicht het grondgebied te verlaten.

Die leden van het vliegend cabinepersoneel werden met name op grond van hun Japanse herkomst aangeworven om vluchten met Japanse passagiers te begeleiden. Zij hebben bijgedragen tot de inspanningen van het Sabena-personeel om de onderneming te redden, en hebben bij ons belastingen en sociale bijdragen betaald.

Zal de regering als

de ce qui est arrivé à la Sabena puisqu'il en était l'actionnaire majoritaire et que, d'autre part, ces personnes ont contribué, par exemple, à la prospérité de notre pays en payant leurs impôts, en cotisant à la sécurité sociale – le montant des cotisations à la sécurité sociale versées par une hôtesse de l'air pendant trois ans représente un pactole d'un demi-million –, il n'est pas normal, selon moi, de jeter aujourd'hui ces personnes purement et simplement et de préparer leur expulsion. Confirmez-vous ce projet ou envisagez-vous une attitude différente de la part de votre gouvernement?

06.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, je ne vous livrerai pas une citation mais une réflexion. Dans l'ensemble des tâches difficiles qui sont demandées à un ministre de l'Intérieur, une directive est au moins claire: appliquer la loi. Si M. Decroly veut changer la loi, il est parlementaire, il en a la possibilité. A lui de réunir une majorité pour ce faire!

Je ne veux pas être didactique, mais en l'espèce, il ne peut s'agir, monsieur Decroly – vous êtes spécialiste en la matière – d'une expulsion. Une expulsion est un renvoi sous contrainte avec interdiction de rentrer sur le territoire pendant une période de dix ans et qui vise des personnes en situation illégale sur notre territoire.

Ces hôtesses de nationalité japonaise se trouvaient sur notre territoire en vertu d'un permis de travail qui leur a été accordé et qui était toujours valide lorsque la Sabena est, hélas, tombée en faillite. La tradition est de permettre d'aller au terme de la durée du permis de travail, ce qui leur facilite la recherche d'un nouvel emploi, sans devoir procéder à l'analyse normalement imposée du marché du travail non seulement en Belgique mais également en Europe, donc à des conditions plus aisées. Toute personne qui retrouve un emploi peut obtenir très facilement la prorogation de son permis de travail.

Toutes celles qui ne se trouvent pas dans cette situation doivent, parce qu'elles n'ont plus de titre légal de séjour, quitter le territoire. Leur pays d'origine – le Japon en l'espèce – leur laisse toujours la possibilité de chercher un emploi en Belgique et de solliciter, sur cette base, un permis de travail. Telle est la loi.

Je peux comprendre les mobiles généreux qui forment la base de votre question, mais il n'y a aucune exception, pour quelque motif que ce soit.

06.03 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, monsieur le ministre, quelques éloignements du territoire de plus ne seraient quand même pas de nature à vous aider à atteindre l'objectif fixé par une injonction de M. Vande Lanotte lancée en date du 7 février 1996 dans "La Libre Belgique". En effet, M. Vande Lanotte prescrivait au gouvernement d'atteindre annuellement les 15.000 expulsions et vous êtes, selon les statistiques récemment publiées, en passe d'y arriver, à quelques dizaines d'unités près.

Je tiens cependant à corriger votre information, monsieur le ministre. Car au moins deux de ces personnes ont retrouvé un employeur et Dieu sait si cela est difficile pour les ex-sabeniens. Il y en a qui y croient, qui se battent pour retrouver un emploi. Deux de ces

hoofdaandeelhouder van Sabena en dus voornaamste verantwoordelijke voor de verdwijning ervan het cynisme en het anachronisme op de spits drijven en de betrokkenen uitwijzen terwijl uitgerekend nu op Europees vlak meer en meer gewag wordt gemaakt van een heractivering van de arbeidsimmigratie?

06.02 Minister Antoine Duquesne: De wet toepassen, dat is voor de minister van Binnenlandse Zaken de enige eenduidige richtlijn. Als parlamentslid kan u de wet doen wijzigen.

Het gaat in dit geval niet om een uitwijzing maar om een aan Japanse onderdanen verleende arbeidsovereenkomst die nog geldig was toen Sabena failliet ging.

Traditiegetrouw wordt de arbeidsvergunning als geldig beschouwd tot ze verstrijkt, waardoor de betrokkene sterker staat om een nieuwe baan te vinden, en zijn arbeids- en verblijfsvergunning gemakkelijker verlengd kunnen worden. Wie geen verblijfsvergunning meer heeft, moet terug. Het is nu eenmaal de wet, en er is geen mogelijkheid om afwijkingen toe te staan.

06.03 Vincent Decroly (onafhankelijke): Met die enkele extra verwijderingen wordt het inderdaad mogelijk het cijfer van 15.000 uitwijzingen per jaar te halen, in het verlengde van de door de heer Vande Lanotte op 7 februari 1996 in de pers bekendgemaakte aanmaning.

Twee mensen die opnieuw werk hadden gevonden, kregen onlangs een ongunstig advies van

personen ont trouvé un employeur prêt à les embaucher et elles viennent de recevoir des services du VDAB un avis défavorable indiquant que c'est au niveau de votre administration que le problème se pose puisqu'elles ne peuvent pas proroger leur permis de séjour.

Je suis prêt à vous communiquer, hors micro, les coordonnées de ces personnes et de l'employeur potentiel. Car, outre l'aspect plus général que j'évoquais, j'estime qu'il y a là une contradiction flagrante avec les informations que vous venez d'apporter.

de VDAB-diensten over hun aanvraag om een arbeidsvergunning, nadat uw diensten geweigerd hadden hun verblijfsvergunning te verlengen. Dat staat dus haaks op uw informatie!

Le **président**: Vous échangerez donc ces informations avec M. le ministre hors micro.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Samengevoegde vragen van

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de nationale staking van de militairen" (nr. 9694)
- de heer Robert Denis aan de minister van Landsverdediging over "de eisen en de nationale betoging van de militairen" (nr. 9695)
- de heer José Vande Walle aan de minister van Landsverdediging over "de correcte verloning van militairen rekening houdend met de sociale akkoorden" (nr. 9696)

07 Questions jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la grève nationale des militaires" (n° 9694)
- M. Robert Denis au ministre de la Défense sur "les revendications et la manifestation nationale des militaires" (n° 9695)
- M. José Vande Walle au ministre de la Défense sur "la rémunération correcte des militaires compte tenu des accords sociaux" (n° 9696)

07.01 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister uiteraard voor zijn komst naar het Parlement. Ik heb immers persoonlijk kunnen vaststellen dat zijn kabinet werd belegerd door de militairen. Dat is een nieuw feit in onze geschiedenis. Het is vandaag dus een historische dag.

Mijnheer de minister, il faut le faire – voor een socialist althans – om alle vakbonden op één lijn te krijgen. Tegen u weliswaar. Dat moet je kunnen: alle vakbonden, ongeacht de kleur, tegen minister Flahaut. Wat een succes.

Hoe is het zo ver kunnen komen? Slechts een kleine maand geleden heb ik u samen met de heer De Crem geïnterpelleerd over de malaise in het leger. Ik heb toen gezegd dat u duidelijk een probleem had met de militairen en hun vakbonden. U hebt dat toen wat weggelachen. Het was allemaal overdreven. U beweerde zeer goede contacten te hebben met de vakbonden. Gelukkig, zou ik durven zeggen. Als u slechte contacten had gehad, hadden ze wellicht uw kabinet beschoten. Nu hebben ze alleen met lege gamellen gegooid. Dat valt nog mee. U hebt uw eigen veiligheid in de strijd gegooid om naar het Parlement te komen. Ik bedank u daarvoor.

Ik hoop echter dat u vandaag ook eens goed nieuws voor de militairen zult hebben. We mogen immers niet vergeten dat de eisen van de militairen gerechtvaardigde eisen zijn. De militairen vergelijken zich volgens mij terecht met het openbaar ambt. Daar zit uiteraard het probleem: de vakantievergoeding. Militairen zijn in de eerste plaats mensen. Die mensen hebben gekozen om voor het land

07.01 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Nous vivons une journée historique: les militaires ont pris d'assaut le cabinet du ministre de la Défense. Ce ministre socialiste est parvenu à se mettre à dos tous les syndicats militaires. L'action d'aujourd'hui n'est guère surprenante. J'avais déjà mis en lumière le mois dernier le malaise qui touche l'armée mais mes propos n'avaient alors pas été pris au sérieux. Les revendications des militaires sont légitimes. Il est tout à fait logique qu'ils réclament un pécule de vacances normal.

op te komen en het te verdedigen. Ik vind dat zij recht hebben op een normaal loon zoals andere ambtenaren. Daar zit het probleem. Ik hoop dat u vandaag aan het Parlement iets nieuws kan melden.

07.02 Robert Denis (MR): Monsieur le président, je remercie M. le ministre d'avoir forcé les barrages pour être présent.

Malgré votre volonté de négocier avec les syndicats et de respecter l'accord sectoriel conclu l'année passée, les militaires sont dans la rue. Ils sont déçus, particulièrement par vos propositions salariales à l'égard des sous-officiers. Ils réclament, d'une part, un alignement sur les barèmes de la fonction publique et, d'autre part, une cohérence interne des salaires prenant en considération l'ancienneté, la hiérarchie et les salaires accordés au personnel civil de l'armée.

Monsieur le ministre, vous tentez de mettre en place des conditions de recrutement intéressantes. Cependant, vous ne parvenez pas à régler le problème salarial de ceux qui sont en place.

Ma question est double, monsieur le ministre. Premièrement, disposez-vous des moyens financiers nécessaires pour négocier efficacement avec les syndicats? Deuxièmement, avez-vous la volonté d'arriver à aligner les barèmes de l'armée sur ceux de la fonction publique et de rétablir une cohérence interne entre les différents grades en tenant compte de l'ancienneté et des salaires du personnel civil de l'armée?

07.03 José Vande Walle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u omdat u toch te voet naar het Parlement bent gekomen om onze vraag te beantwoorden. Collega's hebben reeds gezegd en ik sluit mij daarbij aan dat wij vandaag een vrij ongebruikelijke situatie meemaken.

De militairen mobiliseren zichzelf. Zij kennen hun doel, zij kennen de weg, maar zij weten niet waar zij zullen uitkomen want zij moeten u nog tegenkomen. Uiteindelijk zijn ze gestruikeld over het vakantiegeld waarvoor zij vandaag massaal naar Brussel komen. Het ene ogenblik worden ze beschouwd – als het past binnen de goede wil van de regering – als mensen van het openbaar ambt, maar, als het niet goed uitkomt, zijn ze een afzonderlijke sector. Uit inlichtingen meen ik ook te mogen opmaken dat er inzake de verloning van onderofficieren en CAO's nog stroppen rond de hals hangen. U looft ook premies uit aan rekruten die naar het leger willen komen. Door die premies worden de vaste militairen in de hoek gedrukt, want zij verdienen op die manier minder. In zeemachtstermen uitgedrukt noem ik het spelen met eb en vloed. Als het goed gaat, is er vloed. Als het iets moeilijker gaat, ebt de zee weg en wordt er verondersteld dat er zal worden gezweven. Mijnheer de minister, ik hoop dat u een antwoord op mijn bezorgdheid zult kunnen geven.

07.04 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, mesdames, messieurs, il y a évidemment des priorités; il est donc tout à fait normal que je sois venu au parlement. Je dois cependant aussi me partager avec une réunion à l'OTAN aujourd'hui.

Le **président:** Malgré tout, le parlement a priorité!

07.02 Robert Denis (MR): Ondanks uw bereidwilligheid om met de vakbonden te onderhandelen en de sectorale overeenkomst van vorig jaar na te leven, geven de militairen vandaag massaal uiting aan hun onvrede. Enerzijds probeert u interessante aanwervingsvoorwaarden in te stellen en anderzijds slaagt u er niet in aan de looneisen van het militair personeel te voldoen.

Beschikt u over de nodige financiële middelen om met de vakbonden te onderhandelen? Bent u vooral bereid de militaire loonschalen gelijk te schakelen met die van het openbaar ambt en de lonen intern coherenter te maken rekening houdend met de anciënniteit en de hiërarchie?

07.03 José Vande Walle (CD&V): Aujourd'hui, les militaires se sont mobilisés eux-mêmes. Selon ce qui convient au ministre, les militaires jouissent tantôt d'un statut équivalent à celui de la fonction publique, tantôt d'un statut distinct. Les revendications des militaires sont diverses et tout à fait justifiées. Les militaires réclament un pécule de vacances. Les primes versées aux recrues le sont visiblement au détriment de personnes qui sont en service depuis plus longtemps. Ce n'est plus sérieux. Comment le ministre compte-t-il résoudre ce problème?

07.05 André Flahaut, ministre: C'est ainsi que je l'entends, monsieur le président.

Tout d'abord, depuis mon entrée en fonction au département de la Défense, j'ai veillé à avoir, M. Sevenhans l'a rappelé, un bon contact avec toutes les organisations syndicales, partant du principe que dans une entreprise moderne, les bonnes relations sociales et le dialogue social doivent être une réalité.

Vous n'ignorez pas qu'un accord sectoriel a été signé pour la première fois au département de la Défense. Cet accord sectoriel contient également des dispositions portant tant sur les aspects qualitatifs que quantitatifs. Des améliorations ont été apportées. Je pense par exemple à la prime d'habillement. Aujourd'hui, plus personne n'en parle mais vous savez très bien que pour un militaire de niveau 3 et de niveau 4, cette prime d'habillement représentait une augmentation de pratiquement 12.000 francs par an. Il y a également eu le début de la revalorisation barémique, en commençant – vous ne m'en voudrez pas, je dois de temps en temps assumer mon socialisme – par les bas revenus. Cela a aussi été fait, et même avec effet rétroactif.

L'accord sectoriel tel qu'il a été passé prévoit que nous allons poursuivre cette action de rattrapage de la fonction publique – il faut reconnaître qu'il y a une injustice à l'égard des militaires – et également un alignement. Les premiers éléments de ces négociations ont été mis sur la table à la fin de l'année dernière, pour respecter le calendrier qui avait été convenu. Nous savions bien évidemment à l'époque que ce qui était sur la table était insuffisant et que les négociations devaient se poursuivre, c'est ce que nous allons faire. Aujourd'hui, il y avait cette manifestation. Il y a eu un quiproquo puisqu'il était initialement prévu que je rencontre les organisations syndicales à 14 heures mais le message est arrivé à 13 heures. C'est ainsi que pendant une heure, ce carrefour a connu un certain énervement. A 14 heures précises, en compagnie d'une collaboratrice du premier ministre et du chef de la Défense, j'ai rencontré les organisations syndicales.

Nous avons convenu ce qui suit:

1. Demain matin à 9 heures 30, il y aura un contact d'une délégation de deux personnes par organisation syndicale avec le premier ministre, moi-même et les autres membres du kernkabinet, pour que les militaires puissent exprimer en direct leurs revendications et aussi le sentiment d'injustice qu'ils ressentent, notamment après certaines revalorisations intervenues en faveur du personnel des prisons et peut-être demain du personnel des centres fermés.
2. A partir de samedi et dimanche si nécessaire, et la nuit de samedi à dimanche et de dimanche à lundi si nécessaire, il y aura des négociations techniques au département de la Défense sur l'ensemble de cet accord sectoriel, pour voir ce qui n'est pas encore mis en œuvre et pour accélérer cette mise en œuvre.
3. Enfin, j'ai prévu de les rencontrer personnellement à nouveau lundi matin, pour les derniers arbitrages politiques.

07.05 Minister André Flahaut: Ik heb sinds mijn aantreden goede contacten met de vakbondsorganisaties nagestreefd.

Voor de eerste maal werd in het departement een sectoraal akkoord met betrekking tot kwalitatieve en kwantitatieve aspecten ondertekend. Tevens werd de situatie van het personeel verbeterd, onder meer op het stuk van het kleedgeld en de herwaardering van de loonschalen van de laagste inkomens. Die inhaalbeweging ten aanzien van het openbaar ambt zal worden voortgezet en er komt ook een gelijkschakeling.

Ik heb de vakbonden vandaag om 14 uur ontmoet en dit is wat wij zijn overeengekomen: morgen om 9.30 uur is een nieuwe ontmoeting gepland in aanwezigheid van de eerste minister en het kernkabinet. Zaterdag en zondag zullen technische onderhandelingen over het sectoraal akkoord in zijn geheel plaatsvinden en maandag komt er een nieuw onderhoud om de laatste knopen door te hakken. Men moet de zaken echter in een ruimer geheel bekijken en niet enkel oog hebben voor de bezoldigingen. Wat de rekruteringspremie betreft is het nutteloos zaken op te leggen als de betrokkenen er niet willen van weten. Over die kosten zal tijdens de onderhandelingen opnieuw worden gepraat.

En procédant de la sorte, j'ai tenu à maintenir ce contact et ce lien social indispensable au sein du département de la Défense. Il faut aussi voir les choses globalement. Il n'y a pas uniquement cet aspect de rémunération. Il y a aussi les primes pour les opérations, la formation, la durée du travail, d'autres indemnités à revoir, des règlements restant à corriger. Nous en avons déjà corrigé beaucoup. Beaucoup de choses ont déjà été négociées avec les organisations syndicales. Nous avançons mais c'est une entreprise qui a une lourde tradition, une lourde histoire et les mentalités doivent aussi changer.

En ce qui concerne la prime de recrutement, à partir du moment où je remets globalement tout sur la table, je remets aussi cette prime sur la table. Je suis suffisamment réaliste pour savoir qu'il est inutile et vain de vouloir imposer quelque chose à des gens qui n'en veulent pas.

Comme je l'aurai ainsi souligné aujourd'hui, cette réalité prise en compte, je ne vais pas mourir pour cette prime de recrutement. Le coût de cette prime est, dès lors, remis dans le panier que nous renégocierons à partir de samedi matin.

07.06 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u hebt gelijk: het gaat vandaag niet alleen om looneisen. In tegenstelling tot vroeger, is er een factor van onzekerheid geslopen in het leven van een beroepsmilitair. Ik ben de eerste om toe te geven dat u een stap in de goede richting hebt gedaan met de verloning van de beroepsvrijwilligers. Ik zal dat niet ontkennen en wil u niet afschilderen als iemand die niets veil heeft voor de militairen, dat is helemaal niet zo.

Samen met u stel ik vast dat de manifestatie van de militairen indruk heeft gemaakt, zeker op u, maar niet op de eerste minister. Hij heeft zelfs wat gelachen met "die paar honderd man". Ik hoop dat u de eerste minister ervan kan overtuigen dat hij zijn oor eens te luisteren legt bij de militairen, en dat de manifestatie een eenmalig feit blijft. U zegt dat u voort zal onderhandelen. Ik hoop dat u dat ook zult doen en dat er echt iets uit de bus komt. Wij weten – en de militairen beseffen dat ook – dat er volgend jaar verkiezingen worden georganiseerd en dat er dan veel wordt beloofd. Mijnheer de minister, handel vlug en effectief. Het gaat er niet om maandag snel de onderhandelingen aan te vatten, maar ook om voor te zorgen dat er iets concreets uit de bus komt. Bezorg de militairen een schone nieuwjaar!

De **voorzitter**: Nieuwjaar valt vroeg dit jaar.

07.07 Robert Denis (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je pense que vous arriverez à régler les problèmes. Cela ne serait que justice pour les militaires concernés. Par ailleurs, cela serait bien qu'il n'y ait plus de manifestations telles que celle que nous avons connue aujourd'hui dans les rues. Elles font en effet désordre!

07.08 José Vande Walle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer

07.06 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Il est clair que la carrière militaire est devenue particulièrement incertaine. Quoi qu'il en soit, la rémunération des volontaires de carrière constitue déjà un pas dans la bonne direction. La manifestation a apparemment davantage impressionné le ministre Flahaut que le premier ministre. Nous espérons que cette manifestation restera un fait isolé et que les négociations aboutiront rapidement à des résultats en faveur des militaires.

07.07 Robert Denis (MR): Ik denk dat u er in zal slagen het probleem op te lossen. Dat is niet meer dan billijk. Ik hoop bovendien dat er in de toekomst geen betogingen meer zullen zijn als die van vandaag die, geef toe, een beetje "wanordelijk" overkomen.

07.08 José Vande Walle (CD&V):

de minister, ik dank u voor uw uitleg, maar wil nog even uw aandacht vragen voor enkele delicate aspecten. Het leger telt ongeveer 40.000 werknemers. De verhouding van hun wedden ten opzichte van die van de federale politie ligt niet erg gunstig. Ik hoop dat u erin zult slagen om, in tegenstelling tot wat vanmiddag is gebeurd, het leger niet verder uit elkaar te drijven – u hebt zelfs het waterkanon ingezet – maar dat u de neuzen weer in dezelfde richting zult krijgen. Het is heel belangrijk dat wij over een – ook op psychosociaal vlak – gezond leger beschikken.

Pour conclure, je dirai qu'il s'agit en l'occurrence de 40.000 personnes et que la comparaison entre leur salaire et celui des agents de la police fédérale n'est pas à leur avantage. Il faut préserver l'homogénéité de l'armée; nos forces armées doivent pouvoir fonctionner dans un climat psychique et social sain. J'espère donc que le ministre aboutira rapidement à des résultats.

De **voorzitter**: Dat waren in de ware zin van het woord, actualiteitsvragen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Madame Gilkinet, j'ai une question de votre part adressée à Mme Neyts, ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture mais la ministre n'est momentanément pas là.

Men bezorgt mij de mededeling: de minister vraagt zo spoedig mogelijk te antwoorden en er staat een pijltje bij naar Madrid. Ik vermoed dat zij naar Madrid moet.

Peut-on demander de la faire venir?

07.09 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, nous insistons

Le **président**: Madame, votre insistance est légitime et naturelle. J'ai cédé à l'insistance de MM. Sevenhans, Denis et Vande Walle pour faire venir le ministre de la Défense; je ne vais quand même pas vous priver de la présence de Mme Neyts ...

Je propose que nous poursuivions nos travaux et je les interromprai au moment de l'arrivée de Mme Neyts.

Pas d'objection?

07.10 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Non, mais je souhaite poser ma question aujourd'hui.

Le **président**: Votre question est pertinente; elle concerne l'accès aux médicaments pour les pays du Sud. Elle a été déposée ce matin à 9.15 heures. Mme Neyts est au courant mais elle n'a pas le don de l'ubiquité. Elle viendra.

07.11 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je compte sur les services pour la faire venir.

Projets de loi et propositions

Wetsontwerpen en voorstellen

08 Wetsvoorstel van de heer Yves Leterme en mevrouw Greta D'hondt tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wat de personen betreft die activiteiten mogen verrichten in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (722/1 en 2)

08 Proposition de loi de M. Yves Leterme et Mme Greta D'hondt modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, en ce qui concerne les personnes autorisées à exercer des activités dans le cadre d'une agence locale pour l'emploi (722/1 et 2)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

08.01 **Trees Pieters**, rapporteur: Monsieur le président, ik verwijs **08.01** **Trees Pieters**, rapporteur: naar het schriftelijk verslag. Je renvoie à mon rapport écrit.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(722/1)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(722/1)**

Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.
La proposition de loi compte 2 articles.

Artikel 1. Geen bezwaar? Geen amendement. Aangenomen.

Article 2. In de aanhef van artikel 2 werd een technische correctie aangebracht. Ik lees het even voor: "Artikel 2. Artikel 8, §3, eerste lid van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, ingevoegd bij de wet van 30 maart 1994 en vervangen bij de wetten van 13 februari 1998 en 2 januari 2001, wordt aangevuld met een punt 3°, luidende:". Nu komt het: 3° in plaats van het woord "hetzij"; 3° au lieu du mot "soit".

Ik lees verder: "...door vreemdelingen die een aanvraag hebben ingediend overeenkomstig artikel 2 van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk."

We zullen straks daarover stemmen.

Ik stel vast dat mevrouw De Block het woord had gevraagd. Als ik de algemene bespreking aankondig en ik hoor of zie u niet, mevrouw!

08.02 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik was eventjes buitengeroepen.

De **voorzitter**: U was eventjes buitengeroepen, maar u wenst het woord te nemen. Ik stel vast dat het een lang onderwerp wordt. Mme Cahay-André voulait aussi intervenir. En mevrouw Neyts is daar ook. Toutes à la fois.

We werken dit eerst af en dan gaan we over tot de vraag aan mevrouw Neyts.

Mevrouw De Block heeft het woord.

08.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de indieners van dit wetsvoorstel beschouwen dit in eerste instantie als een symbooldossier. De doelgroep is immers dermate klein: het zou gaan om een 400-tal personen van wie het dossier om een of andere reden nog niet werd afgerond. Zij menen dat hun wetsvoorstel een antwoord kan bieden op het groeiend tekort aan PWA'ers. Dit laatste is het formele argument van de indieners.

Volgens ons is dit niet de juiste manier om daaraan te verhelpen. Er is immers nog een potentieel van officieel werkzoekenden maar het is niet onze optie om daar nu op in te gaan. Wie echter de doelgroep van de PWA'ers wil verbreden, kan een versoepeling van de toelatingscriteria overwegen. Op dit ogenblik mogen langdurig werklozen, die minimaal twee jaar een werkloosheidsuitkering ontvangen of zes maanden indien ze ouder dan 45 jaar zijn, actief zijn in het PWA. Het lijkt ons dan ook nog niet nodig om het PWA open te stellen voor personen die nog geen sociale zekerheidsbijdragen hebben betaald.

De VLD is van oordeel dat dit wetsvoorstel een precedent schept dat niet wenselijk is. Vooreerst geven wij met dit voorstel een ambivalent signaal aan de betrokkenen. U geeft de aanvragers van de regularisatie de kans om te gaan werken om hen bij een eventuele afkeuring van hun dossier terug te sturen naar hun land van herkomst. Werken voor het PWA is geen goede oplossing voor deze mensen. Het is immers geen echte job die wordt aangeboden. Het PWA is en blijft een werkloosheidsuitkering en die mensen mogen een aantal uren per week bijklossen en dit aan een uurloon van 150 Belgische frank per uur wat ver beneden het minimumloon ligt. Wij vinden dit sociaal niet aanvaardbaar.

Ik wil er tevens op wijzen dat het voor mensen die een regularisatieaanvraag hebben ingediend, gemakkelijker geworden is om, krachtens de wet van 22 december 1999, via de gewone manier op de reguliere arbeidsmarkt een arbeidsvergunning te krijgen. Ook schermen met het doorstromingsobjectief brengt geen zoden aan de dijk want de praktijk toont aan dat PWA-werk zelden tot echte arbeid leidt en dat er bijna geen doorstroming is. Integendeel, wij zijn ervan overtuigd dat hier sprake is van een werkloosheidsval.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit wetsvoorstel werd in de commissie voor de Sociale Zaken met een alternatieve meerderheid goedgekeurd. Als democraten nemen wij hiervan akte. Wij nemen ook akte van het signaal dat alternatieve meerderheden voor sommige wetsvoorstellen blijkbaar mogelijk zijn. Wat het voorliggend wetsvoorstel betreft, zal de VLD zich onthouden.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat het betoog van mevrouw De Block valt in de bespreking van artikel 1 want ik had de algemene bespreking al gesloten.

Vous avez la parole à l'article 1.

08.04 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le texte qui nous est soumis aujourd'hui vise à permettre aux personnes ayant introduit une demande de régularisation de leur séjour en Belgique d'effectuer des prestations de travail dans le cadre des ALE.

08.03 Maggie De Block (VLD): Les auteurs de ce projet de loi le considèrent comme un dossier symbolique, qui peut apporter une solution à la pénurie chronique de travailleurs employés par les ALE. Le VLD estime que cette approche n'est pas la bonne. Nous pensons qu'il existe d'autres possibilités. C'est plutôt par l'assouplissement de la procédure que nous pourrions élargir le groupe cible. La rémunération des travailleurs ALE (c'est-à-dire 150 francs par heure) peut être assimilée à une allocation de chômage, et cela n'est pas acceptable socialement. Par ailleurs, il est aujourd'hui devenu beaucoup plus facile d'obtenir un permis de travail sur le marché de l'emploi traditionnel. La transition d'un emploi ALE vers un emploi régulier n'est jamais allée de soi.

Ce projet de loi a été approuvé par une majorité de rechange en commission des Affaires Sociales. Le VLD en prend acte, mais s'abstiendra.

08.04 Pierrette Cahay-André (MR): De MR-fractie staat achter de onderliggende doelstelling van deze tekst, omdat arbeid de integratie bevordert.

Le groupe MR est favorable à l'objectif du texte proposé, dans la mesure où l'intégration des personnes, en particulier de celles ayant introduit une demande de régularisation, est effectivement favorisée par le travail.

Certes, d'aucuns nous répliqueront que cette mesure est discriminatoire par rapport à d'autres catégories de personnes et de citoyens belges. On pense à cet égard aux personnes qui n'ont pas le droit de percevoir des allocations de chômage.

Je peux rappeler ici une problématique que je connais bien et qui concerne la situation des femmes dites "rentrantes" qui, parce qu'elles n'ont pas le droit au chômage, ne peuvent accéder aux ALE. Je l'ai signalé en commission et je réclame un débat plus large au sein de la commission des Affaires sociales sur le champ d'application du régime des ALE.

Mais la mesure qui nous est soumise aujourd'hui est temporaire et n'aura d'influence que dans le très court terme. En effet, je rappelle qu'il n'est plus possible aujourd'hui d'introduire des demandes de régularisation. Dès lors, seul un petit nombre d'individus est concerné. La ministre nous a donné le chiffre de 400 personnes qui seraient susceptibles d'entrer en ligne de compte.

Il s'agit d'une exception au système des ALE. Nous la soutenons dès lors qu'elle est extrêmement limitée, temporaire et relève du symbolique mais, surtout, nous la soutenons parce que nous préférons que les personnes visées se rendent utiles par le biais du travail.

Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, voilà les différentes remarques que je comptais apporter au cours de ce débat.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, wenst u het woord te nemen bij artikel 1?

08.05 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de heer Coveliers wil mij reeds onderbreken.

De **voorzitter**: U moet de heer Coveliers niet vragen u te onderbreken! Hij doet teken, maar daar moet u zich niets van aantrekken.

08.06 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, de heer Leterme gaat mij de uitslag meedelen.

08.07 Yves Leterme (CD&V): 0 – 0. Ze moeten de volgende match winnen met 2 – 0, geloof ik.

Mijnheer de voorzitter, ik wil kort even herinneren aan de origine van dit wetsvoorstel van mevrouw D'hondt en mijzelf. Ik werd gevat door vragen van OCMW-besturen die zelf werden aangesproken door potentiële werkgevers uit onder andere de landbouwsector. Zij vonden dat het toch vervelend is dat er, enerzijds, een tekort aan arbeidskrachten is in die sectoren en dat, anderzijds, mensen op ons grondgebied vertoeven zonder de kans te krijgen te mogen werken. Op basis daarvan heb ik voorjaar 2000 vanuit die praktijkgevallen en

Sommigen zullen beweren dat de tekst discriminerend is ten aanzien van bepaalde categorieën van de Belgische bevolking die geen recht op werkloosheidsuitkeringen hebben en dus ook geen toegang hebben tot een PWA, zoals de "herintreedsters". Ik heb in de commissie trouwens ook gevraagd dat er een debat aan het toepassingsgebied van de PWA's zou worden gewijd.

Aangezien het voorstel een tijdelijk effect op korte termijn en een symbolische waarde heeft en de toepassing ervan beperkt blijft tot zo'n 400 personen, zullen wij het steunen zodat de personen voor wie het is bedoeld zich via arbeid nuttig kunnen maken.

08.07 Yves Leterme (CD&V): Cette proposition de loi découle en fait d'une question parlementaire que j'ai posée en 2000 à propos de la situation contradictoire suivante: les ALE, victimes de leur succès, étaient confrontées à une pénurie de main d'œuvre alors que l'on n'offrait pas aux personnes séjournant sur notre territoire

contacten in de regio een wetsvoorstel uitgewerkt. Ik deed dat vanuit drie overwegingen. Wat wij nu doen en wat na de lijdensweg waarop ik nog zal terugkomen misschien een symbolisch karakter lijkt te hebben, beantwoordde voorjaar 2000 aan een nood vanuit drie invalshoeken.

Ten eerste, ik denk dat de wetswijziging, eenmaal goedgekeurd, belangrijk is omdat dit een signaal geeft aan de mensen die hier met een dossier de regularisatie van hun verblijf aanvragen. Het geeft hun de kans te tonen dat zij via zinvol werk en het verdienen van de kost via PWA's zich willen integreren en hier niet zomaar op de kap van de samenleving in ons land willen teren.

Ten tweede, de onbeantwoorde en jaarlijks terugkerende vraag naar arbeidskrachten vanuit bepaalde sectoren als seizoensarbeid, kan zo op een wettelijke "witte" manier worden opgevangen. De bezwaren, geuit tijdens commissiebesprekingen, als zou dit concurrentie zijn voor de eigen landgenoten, gaan niet op. In een aantal sectoren is er gewoon een tekort aan arbeidskrachten en aan landgenoten die deze arbeid wensen te verrichten.

Ten derde, – dit is misschien het belangrijkste motief – ik wilde hiermee een antwoord bieden aan de opmerkingen vanuit de bevolking dat die mensen hier zijn, hier illegaal verblijven en nog eens op onze kap leven. Eigenlijk zijn zij echter niet in de mogelijkheid daadwerkelijk te laten blijken dat zij de gastvrijheid willen verdienen waarop zij via hun regularisatieaanvraag beroep doen.

Vandaar mijn vraag in het voorjaar van 2000 aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid. De minister wees in antwoord daarop op de wettelijke onmogelijkheid en daaruit volgde het wetsvoorstel. Ik betreur vervolgens de lange lijdensweg van twee, vooraleer wij hierover vandaag kunnen stemmen en het hopelijk ook goedkeuren. Waarom betreur ik dat? Omdat het probleem sindsdien in kwantitatieve termen grotendeels is opgelost. Destijds ging het over tienduizenden mogelijke begunstigden. Ondertussen zijn wij via het doorlopen van de regularisatieprocedure bijna aan het einde van die oefening. Mevrouw de rapporteur heeft in haar uitstekend verslag ook aangeduid dat er uiteindelijk nog enkele honderden mensen zijn die hierop in de praktijk een beroep zouden kunnen doen. Toch heb ik doorgezet, omdat het niet alleen om symbolische, maar ook om principiële redenen belangrijk was over dit voorstel een uitspraak te doen. Bovendien denk ik dat deze wet ook voor de toekomst geldt en het lijkt mij niet uitgesloten dat wij ooit in dezelfde situatie belanden, waarbij zich om velerlei redenen weer opnieuw een regularisatieprocedure zal aandienen. Daarom zet ik door en vraag ik een uitspraak van de voltallige Kamer.

Ik wil een aantal collega's bedanken. Ik denk aan de heer Timmermans die naast mij zat toen ik mijn vraag stelde in mei 2000 en die mij erop wees dat het zinvol was een wetgevend initiatief te nemen. Ik denk aan de heer Bonte. Ik denk aan mede-indiener mevrouw D'hondt. Ik denk ook nog aan andere collega's. Ik dank alle collega's van goede wil die er mee voor willen zorgen dat het wetsvoorstel wet kan worden.

De **voorzitter**: Er werden geen amendementen ingediend.

l'occasion de travailler. Cette proposition de loi tend à permettre aux étrangers ayant introduit une demande de régularisation de témoigner de leur volonté d'intégration. En outre, cette proposition offre la possibilité de régler la question du travail saisonnier sur une base – "blanche" – légale. Elle répond également aux observations formulées par la population selon lesquelles ces personnes vivraient aux crochets de la société. Les personnes concernées par cette proposition de loi ne concurrencent pas les Belges. En effet, il n'y a pas suffisamment de compatriotes disponibles pour effectuer le genre de travail visé par la loi.

Je regrette qu'il ait fallu attendre près de deux ans pour que cette proposition de loi puisse être soumise au vote. Entre-temps, la procédure de régularisation a progressé et le problème a été résolu dans bon nombre de cas. J'ai pourtant décidé de poursuivre mon action pour des raisons de principe et également parce que cette loi sera d'application pour l'avenir. Il n'est d'ailleurs pas exclu qu'une prochaine procédure de régularisation soit organisée.

Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Questions orales (continuation)

Mondelinge vragen (voortzetting)

09 Question de Mme Michèle Gilkinet à la ministre adjointe des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture, sur "l'accès aux médicaments pour les pays du sud" (n° 9700)

09 Vraag van mevrouw Michèle Gilkinet aan de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw, over "de beschikbaarheid van geneesmiddelen voor de zuidelijke landen" (nr. 9700)

09.01 **Michèle Gilkinet** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, madame la ministre, je suis contente que vous soyez là pour répondre à cette question qui est d'une importance capitale au moment où les négociations sont entamées à l'OMC.

Vous connaissez la préoccupation du parlement par rapport à cette question. Comme vous le savez, il a adopté une résolution à ce sujet. En outre, au cours de sa présidence européenne, la Belgique a été très active à Doha et un espoir est né pour les partenaires du Sud.

J'espère que cet espoir va se concrétiser. Cependant, d'après mes informations, cet espoir se réduit comme une peau de chagrin. Si cela se confirmait, nous en serions, nous parlementaires, complètement désolés. Nous ne pouvons pas reculer en cette matière si importante: il s'agit de vies et de morts. Des épidémies importantes sévissent, notamment le sida. C'est donc une question d'assistance à personnes en danger.

Dès lors, ma question est très précise: les espoirs nés à Doha vont-ils se concrétiser? Ces pays du Sud pourront-ils avoir accès aux médicaments génériques, sans mesures contraignantes et sans qu'il y ait des discriminations parmi ces pays? Les pays producteurs de médicaments génériques pourront-ils enfin approvisionner les pays non producteurs qui ont besoin de ces produits?

09.02 **Annemie Neyts**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, tout d'abord, je remercie l'assemblée d'avoir bien voulu m'attendre. J'ai eu beaucoup de problèmes à arriver au parlement à cause de la manifestation en cours. Ensuite, j'ai dû me rendre en commission.

Madame, vous savez que je partage entièrement vos préoccupations en ce qui concerne un accès plus facile aux médicaments pour les populations des pays en voie de développement. Comme vous l'avez indiqué, la Belgique, que j'ai eu l'honneur de représenter à Doha, a joué un rôle très important dans l'élaboration d'un texte qui prévoit que, d'ici la fin de cette année, une bonne solution, qui puisse être applicable, soit trouvée pour permettre l'accès à ces médicaments, et ce également pour les populations des pays qui ne sont pas

09.01 **Michèle Gilkinet** (ECOLO-AGALEV): In Doha is hoop ontstaan omtrent de toegang tot generische geneesmiddelen voor de ontwikkelingslanden. Een resolutie in die zin is door ons Parlement goedgekeurd.

Gelet op pandemieën als AIDS, is dat een kwestie van leven of dood maar de jongste informatie over de nieuwe onderhandelingsronde van de WHO doen die hoop slinken.

Zal de toegang tot de generische geneesmiddelen zonder dwingende maatregelen en zonder enige discriminatie worden gegarandeerd?

Zullen de producerende landen de niet-producerende landen geneesmiddelen kunnen leveren?

09.02 Minister **Annemie Neyts**: Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Gilkinet.

De belangrijke rol die België in Doha heeft gespeeld heeft bijgedragen tot de goedkeuring van een tekst die bepaalt dat voor het einde van het jaar ook een oplossing voor de bevolking van de niet-producerende landen moet worden gevonden.

Op 14 juni zal ik contacten met de

producteurs.

Malheureusement, votre question ne m'est parvenue qu'il y a quelques heures. Je ne dispose donc pas des derniers renseignements concernant l'aspect que vous avez souligné. Il s'agit d'une question difficile. Des éléments de réponse ont été préparés mais ils sont de nature très générale. Vous et moi, nous sommes d'accord sur les principes; je ne vous ferai donc pas l'injure de les répéter.

Mais je puis vous dire, madame, que le 14 juin prochain, j'irai à Genève pour avoir des contacts avec les responsables de l'OMC et de l'Organisation mondiale de la santé pour obtenir des détails sur tous ces aspects.

Bien entendu, la Belgique restera fidèle à l'engagement qu'elle a contracté pour faire en sorte de trouver, d'ici la fin de l'année, une solution permettant l'accès aux médicaments pour les populations des pays qui, pour le moment, ne disposent pas d'unités de production.

09.03 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Madame la ministre, je vous remercie pour votre intervention et votre détermination. Je vous demande avec insistance d'en faire part à la Commission européenne, car les textes qui m'en reviennent sont réellement en deçà des espoirs de Doha. Un seul principe doit guider notre action et vous venez de le citer: ce n'est pas parce qu'un pays n'est pas en mesure de produire des médicaments génériques, qu'il ne peut y avoir accès. Il faut que les pays qui n'ont pas la capacité de développer leurs unités de production puissent avoir accès aux médicaments génériques, ce, sans conditions. Sans cela, nous n'arriverons pas à lutter efficacement contre les pandémies qui sévissent dans ces pays.

09.04 Annemie Neyts, ministre: Monsieur le président, je suis d'accord avec ce que vient de dire Mme Gilkinet. Néanmoins, j'émettrai une toute petite réserve. Vous dites "accès aux médicaments génériques sans conditions". Je préférerais dire "accès aux médicaments qui permettent de guérir ou, du moins, d'alléger les souffrances que provoquent un certain nombre de maladies", car il faudra, de toute façon, s'assurer, une fois que les médicaments seront parvenus à destination, qu'ils parviennent également aux populations concernées, qu'ils ne soient pas détournés et qu'ils ne fassent pas l'objet d'un commerce illicite. Tous ces aspects devront être pris en compte pour que la politique soit véritablement efficace.

09.05 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je me permettrai de faire parvenir à Mme Neyts une intervention du ministre marocain de la Santé par rapport à cette question et qui montre combien, malgré un certain nombre de textes légaux, il est difficile, même lorsqu'on est un Etat et qu'on a la volonté de faire parvenir des médicaments à ces populations, de concrétiser l'accès aux médicaments et aux génériques. C'est vraiment un très gros problème.

verantwoordelijke personen van de WHO en van de WGO hebben om de jongste informatie over alle aspecten van het probleem te krijgen.

België zal zich houden aan de verbintenissen die in Doha werden aangegaan.

09.03 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Ik vraag u bij de Europese Commissie uiting te geven aan uw vastberaden houding, want de teksten waarover ik beschik gaan zeker niet zo ver als wat in Doha werd gesteld. Generische geneesmiddelen moeten verkrijgbaar zijn voor landen zonder productie-eenheid, anders wordt het onmogelijk om pandemieën te bestrijden.

09.04 Minister Annemie Neyts: U spreekt van een onvoorwaardelijke toegang tot generische geneesmiddelen, ik veeleer van een gewaarborgde beschikbaarheid van geneesmiddelen, met dien verstande dat er ook op wordt toegezien dat de geneesmiddelen daadwerkelijk bij de bevolking terechtkomen.

09.05 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Ik zal u de tekst bezorgen van een uiteenzetting van de Marokkaanse minister van Volksgezondheid, waaruit blijkt hoe moeilijk het is in de huidige juridische context gedaan te krijgen dat iedereen de mogelijkheid krijgt zich generische geneesmiddelen te verschaffen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Wetsontwerpen en voorstellen (voortzetting)

Projets de loi et propositions (continuation)

10 Wetsontwerp houdende uitbreiding van de mogelijkheden tot inbeslagneming en verbeurdverklaring in strafzaken (1601/1 tot 7)

10 Projet de loi portant extension des possibilités de saisie et de confiscation en matière pénale (1601/1 à 7)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

10.01 **Martine Dardenne**, rapporteur: Monsieur le président, monsieur le ministre, madame la secrétaire d'Etat, chers collègues, ce rapport comportera deux grands axes. Je rappellerai d'abord brièvement les objectifs du projet de loi à l'examen et ensuite, je me consacrerai à évoquer les points principaux qui ont donné lieu à débat en commission.

Le présent projet constitue la pierre angulaire des initiatives que le gouvernement a annoncées pour lutter contre la criminalité grave et la criminalité organisée. Il part du principe évident que le crime ne doit pas profiter. Dans la pratique, cela signifie qu'il faut agir sur ce qui alimente la criminalité grave et la criminalité organisée en privant les criminels des profits de leurs actes, profits qui constituent précisément la raison d'être d'une telle criminalité.

En effet, la réalité montre souvent que les criminels ne considèrent leur emprisonnement éventuel que comme un accident de parcours pour pouvoir mener, ensuite, la grande vie grâce au produit de leurs crimes ou pire encore pour réinvestir ce produit, dans d'autres projets criminels bien entendu.

Cette constatation a également été faite à l'étranger. Divers Etats membres de l'Union européenne disposent d'un arsenal législatif. Celui-ci permet, par le biais du mécanisme de la privation des avantages, de réprimer d'une façon meilleure et plus correcte la criminalité grave et celle organisée tout en ayant un effet dissuasif. La Belgique doit prendre des mesures si elle ne veut pas devenir un port franc pour les patrimoines d'origine criminelle.

En outre, la loi du 20 mai 1997 sur la coopération internationale concernant l'exécution des saisies et confiscations, consacre le principe selon lequel les demandes étrangères de saisie ou d'exécution de jugement de confiscation ne peuvent être honorées que si ces sanctions sont également prévues par le droit belge.

Le projet de loi s'appuie essentiellement sur quatre piliers de base. Premièrement, la condition d'une requête écrite du ministère public avant de pouvoir procéder à la confiscation d'avantages patrimoniaux. Deuxièmement, la répartition de la charge de la preuve

10.01 **Martine Dardenne**, rapporteur: Dit ontwerp is een kernpunt in het beleid dat de regering heeft aangekondigd inzake de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit. Het gaat uit van de vaststelling dat de zuurstof ervan moet worden weggenomen, namelijk door het ontnemen van criminele winsten.

Vele andere Europese landen hebben soortgelijke wetten aangenomen. Het was onmogelijk de algemene tendens niet te volgen op gevaar om een haard van straffeloosheid in Europa te worden.

Het ontwerp steunt op vier basispijlers: het vereiste van een schriftelijke vordering van het openbaar ministerie; de verdeling van de bewijslast tussen het openbaar ministerie en de verdachte; de mogelijkheid tot inbeslagneming per equivalent van goederen die voor verbeurdverklaring in aanmerking komen; en de mogelijkheid tot het instellen van een bijzonder onderzoek naar de goederen en tot het afzonderlijke opleggen van de verbeurdverklaring door de rechtbank.

Het ontwerp zal later aangevuld worden met een tweede tekst houdende oprichting van een

entre le ministère public et l'inculpé concernant l'origine d'actifs patrimoniaux suspects. Troisièmement, la possibilité de saisie par équivalent d'actifs patrimoniaux entrant en ligne de compte pour la confiscation. Quatrièmement, la possibilité d'instaurer une enquête particulière sur les avantages patrimoniaux moyennant l'accord du tribunal et la possibilité pour le tribunal d'imposer séparément la confiscation.

Le projet de loi à l'examen sera complété par un deuxième volet, en l'occurrence un avant-projet de loi, actuellement au Conseil d'Etat. Cet avant-projet porte création d'un office central pour la saisie et la confiscation dans le cadre de l'ordre judiciaire. Cet office fonctionnera comme un centre d'expertise en la matière. Il sera chargé d'encadrer et de définir les orientations de la future réglementation relative à la confiscation et de veiller à son application correcte et uniforme; de fournir des informations au sujet de cette réglementation et de la jurisprudence et de la doctrine se basant sur celle-ci; de servir de "helpdesk" pour des dossiers individuels; de gérer les actifs saisis et, le cas échéant, d'en disposer; et, enfin, d'encadrer et de faciliter l'enquête judiciaire en la matière.

Après avoir examiné les objectifs du projet, nous allons nous attarder sur les points principaux qui ont donné lieu à débat. Le droit des tiers et la question des faits identiques ont retenu l'attention.

En ce qui concerne le droit des tiers, M. Van Parys pose une série de questions. Il s'interroge notamment sur la manière dont les droits des tiers seront garantis si des biens leur appartenant se trouvent dans les avantages patrimoniaux confisqués. Il souligne que les tiers devront être avertis lorsque leurs droits risquent, de l'une ou l'autre manière, d'être atteints.

A ces remarques, le ministre précise qu'il est essentiel que les tiers de bonne foi ne soient pas lésés et que ceux qui pensent avoir un droit à faire valoir, puissent se défendre. A cet égard, une disposition réglementaire existe: l'arrêté royal du 9 août 1991. Celui-ci prévoit qu'un tiers peut réagir en cas de confiscation et il décrit la manière dont ce tiers peut se joindre à la procédure. La délimitation exacte du droit des tiers de bonne foi a également été fixée par un arrêt de la Cour de cassation du 29 mai 2001.

Pour M. Van Parys, la base actuelle de protection du droit des tiers de nature jurisprudentielle et réglementaire n'offre pas de garantie juridique suffisante. Il cite à l'appui de ses propos le professeur Traest, notamment ceci: "les effets vis-à-vis des tiers ne doivent pas seulement être limités aux cas dans lesquels l'intérêt général prime sur le droit de propriété. Les tiers menacés par la confiscation devraient systématiquement être informés de leur droit d'intervenir dans le procès. Cela relève de la responsabilité du législateur belge".

Cette discussion donne lieu au dépôt d'un amendement par le gouvernement, amendement libellé comme suit:

"Un article 5ter, rédigé comme suit, est inséré dans le Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle: "Article 5ter.- Tout tiers intéressé qui peut, suivant les indications fournies par la procédure et en vertu de sa possession légitime, faire valoir des droits sur les avantages patrimoniaux visés aux articles 42, 3°, 43bis et 43quater

Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring, dat zal fungeren als een *Center of excellence* in deze materie.

De heer Van Parys vroeg hoe de rechten van derden gewaarborgd kunnen worden, als er goederen van derden tot de verbeurdverklarde goederen behoren. De minister antwoordde daarop dat het van essentieel belang is dat bonafide derden niet benadeeld worden en dat ze zich kunnen verdedigen. Die materie wordt overigens geregeld door het koninklijk besluit van 9 augustus 1991, en de exacte afbakening van de rechten van bonafide derden berust eveneens op een arrest van het Hof van Cassatie van 29 mei 2001.

De heer Van Parys stelde dat de huidige wettelijke grondslag onvoldoende juridische waarborgen biedt. Volgens hem moeten derden wier goederen verbeurd verklaard dreigen te worden, systematisch ingelicht worden over de procedure. Naar aanleiding van die opmerking diende de regering een amendement in, dat ertoe strekt een artikel 5ter in het Wetboek van Strafvordering in te voegen ter vrijwaring van de rechten van derden. Daarop trok de heer Van Parys zijn amendement dienaangaande weer in.

De heer Van Parys onderstreepte dat het wetsontwerp, wat de identieke feiten betreft, in twee opzichten rechtsonzekerheid teweegbrengt: er kan tot verbeurdverklaring worden besloten voor vermogensvoordelen die voortvloeien uit het strafbaar feit waarvoor de betrokkene is veroordeeld, maar ook voor vermogensvoordelen uit "identieke feiten". Daarenboven hoeven de feiten niet te worden bewezen, voldoende "ernstige en concrete aanwijzingen" volstaan. Hij

du Code pénal ou qui peut faire valoir des droits sur les choses visées à l'article 505 du Code pénal, est informé de la fixation de l'audience devant la juridiction qui jugera sur le fond de l'affaire".

A la suite de quoi, M. Van Parys fait part de son intention de retirer son amendement visant le même objet.

Le second point que j'ai relevé dans la discussion concerne les faits identiques. A ce propos, M. Van Parys souligne que le projet de loi est doublement porteur d'insécurité juridique. La confiscation peut être décidée non seulement pour des avantages patrimoniaux qui résulteraient du délit pour lequel l'auteur a été condamné mais aussi pour ceux qui résulteraient de faits identiques.

Pour confisquer ces avantages patrimoniaux, il ne faudra pas apporter une preuve des faits mais simplement des indices sérieux et concrets que les avantages en question découlent de l'infraction pour laquelle la personne a été condamnée ou de faits identiques.

Le problème vient du fait qu'il est également permis que la confiscation ait lieu sans qu'un fait punissable ait été commis mais bien un fait identique. Un simple lien ténu avec un fait identique à celui pour lequel la personne a été condamnée suffira donc pour qu'il y ait confiscation.

Pour M. Van Parys, l'arrêt Phillips de la Cour européenne des droits de l'homme qui a été cité pour justifier les dispositions du projet de loi, n'est pas pertinent en la matière car il porte sur une affaire dans laquelle la confiscation a été décidée sur la base des mêmes faits, trafic de drogue, que ceux pour lesquels la personne a été condamnée. Le considérant 34 de l'arrêt est très clair à ce sujet puisqu'il précise que la procédure de confiscation ne tendait pas à la condamnation ou à l'acquittement du requérant pour une autre infraction liée au trafic de drogue.

M. Erdman, président de la commission, attire l'attention sur l'exposé des motifs du projet de loi qui apporte des précisions quant à ce qu'il faut entendre par "fait identique". L'exposé des motifs dit ce qui suit: "Est évidemment qualifié d'identique le fait qui tombe sous la même qualification que l'infraction qui fait l'objet de la condamnation et, de surcroît, les qualifications connexes qui tombent sous la même rubrique numérotée du paragraphe 1a de l'article 3."

Pour prendre un exemple, si une personne est condamnée pour vol avec effraction et que l'on soupçonne que les moyens dont dispose cette personne proviennent d'infractions similaires ayant la même qualification juridique, il sera possible de procéder à la confiscation de ces biens.

M. Van Parys répond que l'exposé des motifs ne parle pas seulement de faits tombant sous la même qualification juridique, mais aussi de "qualifications connexes". Il sera donc toujours possible de dire que les faits sont, d'une manière ou d'une autre, connexes à l'infraction et donc identiques à celle-ci.

De même, M. Van Parys estime qu'il y a également un problème quant au respect de la présomption d'innocence: la confiscation constitue, en effet, une peine et, pour qu'une peine puisse être

benadrukte voorts dat het arrest-Philips van het Europese Hof dat in deze geciteerd werd, niet relevant was, omdat de verbeurdverklaring berustte op dezelfde feiten die reeds aanleiding gegeven hadden tot een veroordeling.

De heer Fred Erdman vestigt de aandacht op de memorie van toelichting die het begrip "identieke feiten" nader omschrijft.

De heer Van Parys antwoordt dat in de memorie van toelichting ook sprake is van "aanverwante kwalificaties": het zal dus altijd mogelijk zijn te beslissen dat de feiten met het misdrijf verwant zijn en dus ermee identiek zijn.

De heer Van Parys benadrukt dat het beginsel van het vermoeden van onschuld aangetast is vermits de straf van verbeurdverklaring uitgesproken kan worden zonder een als strafbaar erkend feit.

De vertegenwoordiger van de minister preciseert dat de Britse wetgeving inzake drugs vooral betrekking heeft op het bewijs van de afkomst van de goederen die verbeurd worden verklaard, en dit met het oog op de invoering van een deling van de bewijslast. In Belgisch recht zal het begrip "aanverwant feit" de mogelijkheid bieden vermogensvoordelen die uit aanverwante feiten voortkomen, verbeurd te verklaren.

De heer Van Parys stelt de verschaftte uitleg op prijs maar vreest dat het ontwerp niet zo duidelijk is.

De heer Fred Erdman herinnert eraan dat het ontwerp niet tot doel heeft de persoon schuldig te verklaren aan identieke feiten maar dat het erop is gericht de straf uit te breiden tot goederen die uit deze identieke feiten zouden voortkomen.

infligée, il faut qu'il y ait un fait punissable, ce qui n'est pas le cas dans la loi en question. L'arrêt Phillips ne donne aucun élément qui pourrait laisser croire que la Cour européenne des droits de l'homme pourra accepter cela.

Le représentant du ministre apporte une série de réponses à ces différentes remarques, notamment le débat concernant l'arrêt Phillips et le "*Drug Trafficking Act*" anglais. Le représentant du ministre précise que la législation britannique en matière de drogue a surtout trait à la preuve que doit fournir l'accusé sur la provenance légale des avantages patrimoniaux dont il dispose et qui sont soumis à confiscation.

Il y a donc, en matière de confiscation, une répartition de la charge de la preuve. Celle-ci est cependant limitée aux infractions qui tombent sous une qualification similaire. En droit belge, la notion de fait identique, que devrait introduire la loi en projet, devrait également permettre de confisquer des avantages patrimoniaux issus d'infractions connexes et dont la personne condamnée ne peut expliquer l'origine légale.

Les faits identiques doivent être compris, comme le dit l'article 3, §3, alinéa 3 du projet, comme ceux qui relèvent des qualifications énumérées à l'alinéa 1er et qui tombent:

- soit sous le coût de la même qualification que l'infraction qui a fait l'objet de la condamnation;
- soit sous une qualification connexe de la même loi pour autant qu'elle figure au §1a du présent article.

En vertu de cette disposition, si une personne est, par exemple, condamnée pour des faits visés à l'article 246 du Code pénal et que l'enquête sur le patrimoine de cette personne montre qu'une partie des revenus dont elle dispose n'est pas d'origine légale mais provient d'infractions visées à l'article 247 du Code pénal, ces derniers faits seront considérés comme identiques à ceux visés à l'article 246.

M. Van Parys déclare apprécier ces explications, fournies par le ministre et son représentant, qui permettent de mieux distinguer quelles sont les limites aux possibilités de la confiscation. Mais il se demande si le projet de loi est aussi clair. Ne courrons-nous pas le risque, avec la terminologie utilisée dans le projet, d'une mauvaise perception, par les parquets et les praticiens du droit, des limites du champ d'application de la notion de fait identique?

M. Erdman rappelle que le but du projet de loi n'est pas de déclarer la personne coupable de faits identiques mais bien d'élargir la possibilité de confiscation aux avantages patrimoniaux qui résulteraient de ce fait identique. Autrement dit, il ne s'agit pas d'infliger une peine pour d'autres faits mais d'augmenter la peine infligée pour les faits dont la personne a été reconnue coupable.

Outre l'amendement portant sur les droits des tiers, la discussion des articles amènera une série d'amendements qui seront des corrections soit d'ordre technique, soit d'ordre terminologique. La plupart de ces amendements et des articles seront d'ailleurs votés à l'unanimité. Enfin, le projet de loi sera adopté par 9 voix et 3 abstentions.

Een reeks technische en terminologische amendementen werden aangenomen.

De meeste ingediende amendementen werden aangenomen.

Het ontwerp werd met 9 stemmen en 3 onthoudingen aangenomen.

Pour ce qui est du reste du détail des débats, je renvoie mes collègues à la lecture d'un rapport fort bien élaboré par les services de la commission.

Le **président**: Je vous remercie, madame, pour votre rapport.

10.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik bedank mevrouw Dardenne zeer hartelijk voor haar zeer volledig verslag. Dat laat mij toe zeer kort te zijn. Zij heeft immers de verschillende thesissen die aan bod zijn gekomen, heel precies en heel duidelijk uiteengezet.
(...)

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de schepen van Openbare Werken van de stad Gent en collega, mijnheer de fractievoorzitter, mijnheer de gewezen minister van Begroting – ik zou iedereen wel afzonderlijk kunnen aanspreken, maar dat zou veel meer tijd in beslag nemen dan de opmerkingen die ik hier vanop het spreekgestoelte wil formuleren -, de CD&V-fractie beoordeelt, ten eerste, onderhavig wetsontwerp positief.

Ik ben ervan overtuigd dat dankzij de uitbreiding van de mogelijkheden tot inbeslagneming en verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen die voortspruiten uit een misdrijf, een belangrijk nieuw instrument voorhanden is om degenen die misbruik maken, efficiënter en sneller aan te pakken. Het wetsontwerp werd reeds in de vorige legislatuur voorbereid en wordt nu voltooid. Ik denk dat de idee en het voorstel om de bewijslast te verdelen, zodat de dader moet bewijzen dat het vermogen niet uit het misdrijf voortspruit, een belangrijke verbetering is ten opzichte van de instrumenten waarover de gerechtelijke autoriteiten op het ogenblik beschikken.

Ik wil wel opnieuw wijzen op een belangrijk probleem dat zal rijzen met artikel 17 van de Grondwet en met het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Door de wet zullen vermogensvoordelen verbeurd kunnen worden verklaard zonder dat het bewijs moet worden geleverd dat het voordeel voortvloeit uit het misdrijf waarvoor men veroordeeld is. Ernstige en concrete aanwijzingen zullen volstaan om de vermogensvoordelen voortspruitend uit het misdrijf waarvoor men veroordeeld is, verbeurd te verklaren. Met die bepaling hebben we op zichzelf geen problemen. Er rijst wel een probleem wanneer verbeurdverklaring mogelijk wordt van vermogensvoordelen uit identieke feiten waarvoor men niet is veroordeeld.

Ik zal mijn stelling even concretiseren, omdat ik begrijp dat ze nogal abstract is wanneer ik ze zo formuleer. Wanneer bijvoorbeeld iemand veroordeeld is wegens het verhandelen van 10 kilogram cocaïne, dan zal men op basis van de wetgeving de kunstwerken en de villa die verworven werden of waarvan men aanwijzingen heeft dat ze verworven werden dankzij de transactie, in beslag kunnen nemen en verbeurdverklaren. Daar is op zichzelf geen probleem mee. Wanneer er tegelijkertijd ten aanzien van dezelfde dader aanwijzingen zijn dat hij verantwoordelijk is voor het produceren van XTC, zonder dat zulks bewezen is en zonder dat hij daarvoor veroordeeld is, dan zal men desalniettemin zonder veroordeling en zonder bewijs van de feiten, beslag kunnen leggen en de vermogensvoordelen verbeurdverklaren waarvan men aanwijzingen heeft dat zij desgevallend zouden kunnen

10.02 Tony Van Parys (CD&V): Je remercie la rapporteuse pour son rapport complet. Le CD&V juge positivement ce projet de loi. L'élargissement des possibilités de saisie et de confiscation d'avantages patrimoniaux d'origine criminelle constitue un instrument important dans la répression de la criminalité. La répartition de la charge de la preuve est une amélioration de taille. Mais il se pourrait bien que ce projet soit considéré comme contraire à l'article 17 de la Constitution et à la CEDH: il pourra être procédé à la saisie et à la confiscation sans que n'ait été apportée la preuve que les avantages patrimoniaux découlent bien du crime qui donné lieu à la condamnation. Elles seront donc également possibles pour des faits qui n'ont pas encore fait l'objet d'une condamnation.

Par exemple, j'admets qu'on saisisse et confisque la villa de quelqu'un qui a été condamné pour trafic d'héroïne. Mais s'il y a des indices que cette personne fabrique également de l'ecstasy, on pourrait saisir ses biens sans qu'elle ait été condamnée pour ce fait. Je crains que ce soit non seulement inconstitutionnel mais qu'en outre une condamnation par la Cour européenne des droits de l'homme ne soit pas hypothétique. Le risque est bien réel que ces dispositions agissent tel un boomerang et qu'il faille restituer les biens saisis. Ce serait bien entendu tout le contraire de l'objectif poursuivi.

En raison de ce problème fondamental, le CD&V s'abstiendra lors du vote.

voortspruiten uit de productie van de XTC.

U zult ermee rekening moeten houden, collega's, dat wanneer dit vandaag wordt goedgekeurd, wij ons blootstellen aan een eventuele veroordeling door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en dat het strijdig kan worden bevonden met artikel 17 van de Grondwet.

Ik waarschuw hiervoor omdat, wanneer op een bepaalde ogenblik in een concreet dossier een bepaald vermogensvoordeel zal worden verbeurdverklaard en wanneer men dit zal betwisten en zijn gelijk zal kunnen halen voor het Europees Hof, men deze nieuwe wetgevende initiatieven als een boemerang zal terugkrijgen, in die zin dat men op dat ogenblik de vermogensvoordelen die men verbeurd heeft verklaard, opnieuw zal moeten prijsgeven.

Indien zulks gebeurt in een belangrijk en delicaat dossier, zal dit het omgekeerde effect hebben dan het effect dat men beoogde.

Hierop wil ik nogmaals wijzen in deze plenaire vergadering omdat het probleem volgens mij dit ontwerp niet tegemoetkomt aan de oplossing van het probleem.

Dat is trouwens de reden waarom onze fractie zich zal onthouden, mede gelet op het hiaat dat ontstond. Wij zullen uiteraard niet tegenstemmen omdat wij het ontwerp zelf positief beoordelen, maar ik waarschuw er nogmaals voor dat wij terzake met een fundamenteel probleem worden geconfronteerd met betrekking tot de Grondwet en de regelgeving die werd uitgewerkt in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Tot hier, mijnheer de voorzitter, het standpunt met betrekking tot dit wetsontwerp, dat ik verdedigde namens CD&V.

10.03 Jacqueline Herzet (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je tiens d'emblée à signaler que le groupe MR souscrit pleinement aux objectifs poursuivis par le texte qui nous est soumis aujourd'hui. Ce projet de loi s'inscrit en effet clairement dans le cadre de la volonté manifestée par le gouvernement de mettre en place un ensemble de mesures visant à améliorer la lutte contre la criminalité grave et organisée.

La priorité, monsieur le ministre, que constitue l'intensification de la lutte contre la criminalité organisée, a été concrétisée par l'adoption de plusieurs initiatives gouvernementales et nous nous en réjouissons.

Je pense tout d'abord au projet de loi relatif à l'anonymat des témoins, au projet de loi relatif à l'enregistrement de déclarations au moyen de médias audiovisuels ou encore au projet de loi réglant la protection des témoins menacés. Je pense encore à la mise en place du parquet fédéral, qui aura un rôle considérable à jouer dans le cadre de la lutte contre le grand banditisme.

Le projet de loi relatif aux méthodes particulières de recherche traduit également la volonté de notre gouvernement de doter nos policiers et nos magistrats d'instruments leur permettant enfin de lutter à armes égales contre la criminalité organisée.

10.03 Jacqueline Herzet (MR): De MR-fractie staat helemaal achter het wetsontwerp dat ons vandaag wordt voorgelegd, want het kadert in de invoering van een reeks maatregelen gericht op een doeltreffender strijd tegen de zware en de georganiseerde misdaad. Andere maatregelen, zoals die inzake de anonieme getuigen en de bescherming van bedreigde getuigen, de opname met behulp van audiovisuele media en de instelling van het federaal parket werden al genomen. Dit ontwerp is een volgende stap waaruit blijkt dat de regering doeltreffende instrumenten ter beschikking wil stellen en daarbij te werk gaat via de buit.

Misdaadorganisaties baseren hun activiteiten op winst: hen beroven van die inkomsten is dus een

L'ensemble de ces projets s'inscrit dans une politique gouvernementale privilégiant une approche globale de la criminalité organisée et visant à mettre parallèlement sur pied un dispositif moderne et efficace de lutte contre le crime organisé.

Monsieur le ministre, chers collègues, les projets de loi relatifs à l'anonymat des témoins, à la protection des témoins menacés ou à l'enregistrement de déclarations au moyen de médias audiovisuels visaient à assurer une plus grande sécurité aux personnes qui souhaitent collaborer avec la justice en tant que témoins.

Par ailleurs, le projet qui nous est soumis aujourd'hui constitue un volet supplémentaire et participe d'une approche plutôt axée sur le butin.

Les organisations criminelles orientent essentiellement leurs activités sur le profit. Par conséquent, nous savons tous que la privation des revenus criminels constitue logiquement un moyen efficace de dissuasion et de répression.

Le présent projet de loi poursuit deux objectifs fondamentaux. Il s'agit non seulement de mieux déceler les avantages patrimoniaux tirés d'infractions relevant de la criminalité grave organisée mais également – et c'est important – de renforcer sensiblement la possibilité de confisquer ces avantages patrimoniaux.

A mon sens, ce projet de loi contient quatre éléments essentiels qui permettront de répondre de manière efficace aux deux objectifs fondamentaux que je viens de vous citer.

1. La possibilité de procéder à une saisie conservatoire par équivalent.

La législation actuelle ne permet pas de procéder à une saisie par équivalent avant la confiscation prononcée par le juge. Désormais, il sera possible de saisir la valeur lorsque les choses qui matérialisent l'avantage obtenu de manière illicite, ne peuvent plus être retrouvées en tant que telles dans le patrimoine de l'inculpé. Le procureur du Roi pourra donc saisir d'autres choses qui se trouvent dans le patrimoine de l'inculpé, à concurrence du montant du produit supposé de l'infraction.

2. La dissociation entre le prononcé relatif à l'infraction de base et le prononcé relatif à la confiscation.

Sur requête du ministère public, le juge qui déclare le prévenu coupable, pourra donc ordonner une enquête particulière patrimoniale.

Scinder le moment du prononcé relatif à l'infraction de base et le moment du prononcé relatif à la confiscation permettra d'éviter que la procédure relative à l'infraction soit ralentie, comme c'est souvent le cas actuellement, par la longueur de l'enquête concernant les avantages patrimoniaux et le dépistage des flux d'argent illégaux.

3. La répartition de la charge de la preuve quant à l'origine licite ou illicite d'avantages patrimoniaux.

doeltreffend middel in de strijd tegen de misdaad. Dit ontwerp is er vooral op gericht de vermogensvoordelen van criminele oorsprong beter op te sporen en ze verbeurd te verklaren. De belangrijkste onderdelen zijn de volgende: de mogelijkheid over te gaan tot bewarend beslag per equivalent, de scheiding van de uitspraak over het onderzoek ten gronde en die over de verbeurdverklaring en de verdeling van de bewijslast wat de al dan niet wettelijke oorsprong van de vermogensvoordelen betreft. Ik onderstreep hier dat het om een verdeling van de bewijslast gaat, tegenover de omkering van de bewijslast. De bewijslast blijft bij het openbaar ministerie, maar de beschuldigde krijgt ook de kans het tegendeel aan te tonen, zonder dat hij daarom moet bewijzen dat zijn vermogen op legale manier werd verworven. Dat stelsel van verdeling van de bewijslast kan enkel worden toegepast voor vermogensvoordelen die voortvloeien uit bepaalde inbreuken die limitatief worden opgesomd en die bijzonder schadelijk zijn voor het sociaal weefsel. Een laatste punt betreft de versoepeling van de vereiste band tussen de vastgestelde inbreuk en de vermogensvoordelen. De gerechtelijke instanties zullen ook de vermogensvoordelen die waarschijnlijk voortvloeien uit gelijkaardige feiten kunnen verbeurdverklaren.

Onze gerechtelijke instanties moeten gebruik kunnen maken van de notie 'identieke feiten' om te beslissen over de omvang van de geldsom of van de goederen die verbeurd moeten worden verklaard. Die mogelijkheid tot verbeurdverklaring is essentieel om de op de buit gerichte georganiseerde misdaad efficiënt te bestrijden.

Ik ben dus tevreden over de

Je voudrais vraiment souligner ici que le projet de loi prévoit une répartition et non un renversement de la charge de la preuve. En outre, cette répartition de la charge de la preuve ne concerne que l'origine licite ou illicite des avantages patrimoniaux tirés de l'infraction et ne concerne pas l'infraction elle-même. Ce sera donc toujours sur base d'arrêts classiques de la charge de la preuve que le tribunal devra établir si le prévenu est coupable du fait pour lequel il est poursuivi. C'est toujours au ministère public qu'incombera la charge de la preuve. Les principes ne sont donc pas modifiés à cet égard. Ce n'est que si le prévenu est déclaré coupable que la charge de la preuve pourra être réduite dans le chef du ministère public en ce qui concerne l'origine des choses en possession du prévenu. Il reviendra ensuite au ministère public d'apporter des indices sérieux et concrets que les avantages patrimoniaux découlent de l'infraction pour laquelle le prévenu a été condamné. De son côté, bien entendu, le condamné aura la possibilité de rendre plausible le contraire. Il ne devra pas prouver le caractère légal de son patrimoine; il reviendra au condamné de fournir des éléments susceptibles d'influencer le tribunal de sorte qu'il ne soit pas convaincu de l'origine criminelle du patrimoine découvert. Ce n'est que sur ces points que les principes sont modifiés.

Un renversement total de la charge de la preuve serait manifestement contraire aux principes fondamentaux du droit pénal et ne résisterait pas à l'épreuve de la Cour européenne des droits de l'homme. Comme l'a expliqué le ministre, un renversement complet de la charge de la preuve impliquerait qu'une seule affirmation, la simple inculpation, suffirait à contraindre la défense à fournir la preuve. Comme je l'ai déjà dit plus haut, la répartition de la charge de la preuve implique que la partie poursuivante doit apporter des indices sérieux et concrets que l'origine illicite de certains biens ou valeurs est vraisemblable. La défense pourra alors être contrainte de réfuter ces indications et rendre plausible l'origine licite de ces biens ou valeurs.

Le juge reste libre de décider si la confiscation est ou non opportune et quelles choses feront ou non l'objet de la confiscation. Le texte en projet n'oblige en rien le juge à prononcer la confiscation; il garde bien entendu son pouvoir d'appréciation.

Autre précision apportée, le régime de la répartition de la charge de la preuve ne peut être appliqué que pour les avantages patrimoniaux tirés de certaines infractions énumérées de manière limitative. De manière plus générale, il s'agit d'un certain nombre d'infractions commises dans le cadre d'une organisation criminelle, de la fraude fiscale grave et organisée. Il s'agit d'infractions qui sont particulièrement dérangeantes sur le plan social comme, par exemple, le trafic de drogues, la corruption publique et privée, la traite des êtres humains ou encore les violations graves du droit humanitaire.

Le champ d'application du projet de loi est, par conséquent, strictement limité.

4. L'assouplissement de l'exigence du lien entre l'infraction établie et les avantages patrimoniaux.

Par analogie avec la législation des Pays-Bas, notre gouvernement a

onverzettelijke wil van de regering om te zorgen voor een allesomvattend wettelijk arsenaal tegen het zware banditisme en de georganiseerde misdaad.

Een eerste reeks wetsontwerpen was al aangenomen met betrekking tot de veiligheid van de mensen die als getuige willen samenwerken met justitie. Dit wetsontwerp, dat gericht is op de opsporing en de beteugeling in verband met de opbrengst, zal de misdaadorganisaties treffen in hun financiële middelen en in de winst die ze uit hun activiteiten halen.

De MR-fractie zal dit ontwerp dan ook steunen.

choisi de ne pas limiter, sous certaines conditions, les choses et/ou valeurs entrant en ligne de compte pour la confiscation à celles qui ont un lien direct avec l'infraction. L'objectif est très clair. Le ministre de la Justice a, à mon sens, utilisé des exemples et arguments convaincants. La notion de faits identiques est indispensable si l'on souhaite priver les organisations criminelles de leur objectif premier, le profit, le butin. Cette notion permettra à nos instances judiciaires de prononcer la confiscation des avantages patrimoniaux tirés non seulement de l'infraction pour laquelle l'intéressé a été condamné mais également des avantages patrimoniaux tirés de faits identiques. En clair, mes chers collègues, les instances judiciaires pourront prononcer la confiscation des avantages patrimoniaux dont il a été démontré qu'il est plausible qu'ils proviennent de faits identiques et dont la défense n'a pu rendre crédible l'origine licite. Imaginons l'hypothèse suivante: un individu est condamné pour trafic de cannabis. A la suite d'une enquête patrimoniale, on se rend compte que cette personne a obtenu une partie de son patrimoine non déclaré grâce à la vente de pilules d'ecstasy. La vente d'ecstasy au sens strict constitue un autre fait que le trafic de cannabis.

Il ne fait pourtant aucun doute que ces deux délits sont apparentés et qu'ils doivent être traités dans une même catégorie comme relevant de la criminalité liée à la drogue. Dans cette hypothèse, si le condamné ne peut pas rendre plausible que son patrimoine non déclaré ne provient pas de faits identiques, à savoir d'autres faits liés à la drogue, le tribunal aura la possibilité de prendre cette partie du patrimoine en compte pour la confiscation.

A notre avis, cet exemple repris de la justification de l'amendement du gouvernement est révélateur de la nécessité, pour nos instances judiciaires, de disposer de cette notion de faits identiques afin de déterminer le montant de la somme à confisquer ou encore l'étendue des biens à confisquer.

Il n'entre pas dans mes intentions de répéter les débats qui se sont déroulés en commission de la Justice, mais je trouvais important d'évoquer cet exemple car il démontre que cette possibilité de confiscation doit exister si l'on souhaite mettre en place une lutte efficace contre le crime organisé, axée principalement sur le butin.

En guise de conclusion, je voudrais vous faire part, monsieur le ministre, monsieur le président, mes chers collègues, de ma satisfaction de voir le gouvernement persévérer dans sa volonté de mettre en place un dispositif légal global, visant à optimiser la lutte contre le grand banditisme et la criminalité organisée.

Une première série de projets de loi défendus par notre ministre de la Justice et adoptés par la majorité actuelle visaient essentiellement à mettre en place un dispositif permettant d'assurer une plus grande sécurité aux personnes qui souhaitent collaborer avec la justice en tant que témoins.

Le présent projet de loi vise, quant à lui, à régler un autre volet fondamental de la lutte contre le grand banditisme, à savoir la recherche et la répression axées sur le butin. Il ne fait aucun doute que ce texte frappera les organisations criminelles dans ce qu'elles ont de plus sensible: leurs moyens financiers et les profits qu'elles retirent de leurs actes criminels.

Pour ces différentes raisons, monsieur le ministre, mes chers collègues, le groupe MR soutiendra votre projet de loi.

10.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijn interventie zal kort zijn.

Het wetsontwerp dat thans voorligt, met betrekking tot de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, vertrekt van een ander uitgangspunt, in die zin dat het niet meer de dader is die centraal staat, maar dat het de buitgerichte wijze van opsporen is die wordt verdedigd.

Dit wetsontwerp werd opgesteld in uitvoering van het veiligheidsplan, met name de projecten nr. 40, "voordeelontneming", nr. 41 "buitgerichte recherche" en nr. 95 "bevriezing van vermogens en ontnemingwetgeving".

Het komt hierop neer dat wij het nieuwe principe hanteren dat misdaad niet mag lonen en dat de gevangenisstraf die er door de georganiseerde misdaad vaak als een "accident de parcours" wordt bijgenomen, ook van haar substantie wordt ontdaan omdat voornamelijk op de buit wordt gemikt. Op die manier doen wij niets anders dan wat andere Europese lidstaten ons reeds voordeden.

Tevens voeren wij de aanbevelingen uit van het Comité van ministers van de Raad van Europa van 19 september 2001 en wij blijven volledig in de lijn van het arrest geveld in de zaak Phillips, op 5 juli 2001 door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

In die omstandigheden meen ik dat het volstaat te verwijzen naar de vier volgende principes.

Ces quatre principes sont:

- la condition d'une requête écrite du ministère public avant de pouvoir procéder à la confiscation d'avantages patrimoniaux;
- la répartition de la charge de la preuve entre le ministère public et l'inculpé en ce qui concerne l'origine des actifs patrimoniaux suspects;
- la possibilité de saisie par équivalence d'actifs patrimoniaux qui entrent en ligne de compte pour confiscation;
- la possibilité d'instaurer une enquête particulière sur les avantages patrimoniaux, moyennant l'accord du tribunal et la possibilité, pour celui-ci, d'imposer séparément la confiscation.

Ik meen dat de werkzaamheden ook hebben aangetoond dat de verfijningen die zijn aangebracht door degenen die als derden te goeder trouw moeten worden beschouwd, van aard zijn om ons een aantal moeilijkheden te besparen. Voor het overige neem ik akte van de opmerkingen die, onder andere, door collega Van Parys zijn gemaakt. Ik denk dat door de uitspraak in de zaak-Phillips voldoende garanties zijn ingebouwd.

Wij zijn met dit wetsontwerp nog niet op het einde van de rit. U moet weten dat er een voorontwerp van wet voor advies naar de Raad van State is vertrokken, op basis waarvan een centraal orgaan voor de inbeslagneming en de verbeurdverklaring binnen de rechterlijke orde in werking zal worden gesteld. Als we dat hebben bereikt, hebben we een volledige mogelijkheid om buitgericht te Rechercheren en dat was

10.04 **Marc Verwilghen**, ministre:

Le présent projet de loi se fonde sur un autre principe de base pour organiser les services d'enquête. La nouvelle approche n'est plus axée sur les auteurs mais sur le butin. De la sorte, nous tenterons d'empêcher que le crime soit profitable. Actuellement, dans les milieux de la criminalité organisée, on considère qu'une peine d'emprisonnement n'est rien de plus qu'un accident de parcours. Ce déplacement de l'accent de l'auteur au butin avait déjà été décidé en 2001 et est tout à fait conforme à une recommandation du Comité de ministres du Conseil de l'Europe et à un arrêt de la Cour européenne des droits de l'homme du 5 juillet 2001 dans l'affaire Philips.

Het huidig wetsvoorstel steunt voornamelijk op de vier basispijlers, herinnerd door de verslaggeefster, mevrouw Dardenne.

Les précisions apportées en ce qui concerne les tiers qui ont agi de bonne foi nous permettent de nous éviter un certain nombre de difficultés. Je prends acte des observations formulées par quelques collègues. Je pense que le jugement prononcé dans l'affaire Philips offre des garanties suffisantes.

Un avant-projet de loi visant à créer un organe central au sein de l'ordre judiciaire pour la saisie et la confiscation a été transmis pour avis au Conseil d'Etat. Une fois que cet organe aura été mis en place, nous pourrons partir en quête des butins, ce qui est notre objectif.

de bedoeling.

Le **président**: Je constate qu'en début de projet, on a prévu à la fois un résumé – ce que j'apprécie beaucoup car c'est très utile –, le texte de base et le texte adapté au projet.

Zo kan men gemakkelijker werken uiteraard, want er zijn ook amendementen geweest na de commissiebespreking.

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1601/7)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1601/7)**

Het wetsontwerp telt 15 artikelen.

Le projet de loi compte 15 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 15, alsmede de bijlage, worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 15, ainsi que l'annexe, sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

11 Wetsontwerp tot wijziging van deel II, boek II, titel V, van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht en tot intrekking van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (1553/1 tot 8)

- Wetsvoorstel van de heren Tony Van Parys, Servais Verherstraeten en Jo Vandeurzen tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht van het personeel van de griffies en de parketsecretariaten, en de attachés van de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie (556/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Thierry Giet houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht dat van toepassing is op de griffiers, de secretarissen van de parketten en het personeel van de griffies en de parketten (567/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heer Fred Erdman tot wijziging van artikel 427quater van het Gerechtelijk Wetboek (1443/1 en 2)

11 Projet de loi modifiant la deuxième partie, livre II, titre V, du Code judiciaire relatif à la discipline et rapportant la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'Ordre judiciaire (1553/1 à 8)

- Proposition de loi de MM. Tony Van Parys, Servais Verherstraeten et Jo Vandeurzen modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable au personnel et aux membres des greffes et des parquets, et aux attachés du service de la documentation et de la concordance des textes près de la Cour de cassation (556/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Thierry Giet modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux greffiers, aux secrétaires des parquets et au personnel des greffes et des parquets (567/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Fred Erdman modifiant l'article 427quater du Code judiciaire (1443/1 et 2)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

11.01 Hugo Coveliers, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, de commissie voor de Justitie heeft over het wetsontwerp en de drie wetsvoorstellen tijdens de vergadering van dinsdag 21 mei 2002 gestemd. Voordien werden verschillende vergaderingen gewijd aan de problematiek en werden er twee hoorzittingen georganiseerd. De eerste hoorzitting vond plaats op 19 februari 2002 met de heren Dujardin en Deriemaecker, respectievelijk procureur-generaal en advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie. De tweede hoorzitting werd gehouden op 19 maart 2002 met een aantal vertegenwoordigers van de vakbonden en de vakverenigingen.

De namen vindt u terug in het verslag.

Wat is de inhoud van het wetsontwerp zoals het door de minister werd ingediend? De wet van 7 mei 1999 had het tuchtrecht gewijzigd voor de leden van de rechterlijke orde via een wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, maar vertoont een aantal gebreken waardoor de wet niet uitvoerbaar is. Het wetsontwerp strekt ertoe die wet te vervangen uitgaande van 3 doelstellingen: ten eerste, de leesbaarheid van de bepalingen van de wet te verhogen, ten tweede, de leemten van de wet aan te vullen en ten slotte, sommige bepalingen te vervangen met het oog op de samenhang of de opportuniteit. Bijkomend uitgangspunt was het voorkomen van een corporatistisch benadering van de tuchtrechterlijke overheden. De doelstellingen en de uitgangspunten van de wet van 7 mei 1999 werden wel behouden.

De minister ging dieper in op de belangrijkste leemtes die het wetsontwerp aanvult. Er was geen tuchtrekking uitgewerkt voor de eerste voorzitter van het hof van Cassatie, de federale procureur en de toegevoegde rechters. De wet van 7 mei 1999 bevat geen bepalingen over de samenstelling van de nationale tuchtraad en verleent aan de Koning geen wettelijke grondslag om regels met betrekking tot de samenstelling ervan uit te werken.

Een aantal keuzes gemaakt in het huidig wetsontwerp, verschillen van die van de wet van 7 mei 1999, onder meer inzake de nationale tuchtraad. Op twee uitzonderingen na is de nationale tuchtraad geen tuchtoverheid meer en vervult niet langer de rol van beroepsorgaan. Zijn voornaamste opdracht bestaat voortaan uit het onderzoek van de feiten met het oog op het opleggen van een zware straf en het geven van advies aangaande de toe te passen straf. Voorts wordt hetzelfde schema angewend voor alle betrokken personeelscategorieën, zodat de nationale tuchtraad ook onderzoeks- en adviesbevoegdheid kan uitoefenen ten aanzien van de leden van het Hof van Cassatie.

De bevoegdheid om als tuchtoverheid op te treden, wordt in het wetsontwerp verdeeld onder de Koning, de minister van Justitie, het Hof van Cassatie, de hoven van beroep, de arbeidshoven, de korpschefs, de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen. De lichte straffen ressorteren onder de bevoegdheid van de onmiddellijk hogere overheid van de persoon die verdacht wordt van een tuchtfout. Bijgevolg is in beginsel de korpschef bevoegd ten aanzien

11.01 Hugo Coveliers, rapporteur: Le 21 mai 2002, la commission de la Justice a voté sur le présent projet de loi. Auparavant, elle y avait consacré plusieurs réunions et avait organisé deux auditions, le 19 février 2002 et le 19 mars 2002. Les noms des personnes entendues sont cités dans le rapport.

La loi du 7 mai 1999 avait modifié le droit disciplinaire mais n'était pas exécutoire en raison d'une série d'imperfections. Le présent projet de loi vise à remplacer cette loi imparfaite. Le but visé était d'accroître la lisibilité de la loi, de combler les lacunes et de remplacer un certain nombre de dispositions. En outre, l'objectif poursuivi était aussi d'éviter une approche corporatiste des autorités disciplinaires. Les objectifs et les points de départ de la loi du 7 mai 1999 ont toutefois été maintenus.

Le ministre a évoqué de manière approfondie les principales lacunes du projet. Il n'existait pas de règlement disciplinaire applicable au premier président de la Cour de cassation, au procureur fédéral et aux juges de complément. La loi du 7 mai 1999 ne comporte pas de dispositions relatives à la composition du Conseil national de discipline et ne donne pas au Roi de base légale pour élaborer des règles à cet égard.

Le présent projet diffère de la loi du 7 mai 1999 en ce qui concerne le Conseil national de discipline. A deux exceptions près, celui-ci ne constitue plus une autorité disciplinaire et ne remplit plus le rôle d'organe de recours. Sa mission principale consistera dorénavant à examiner les faits en vue de l'application de sanctions

van magistraten. Op die manier krijgt hij een middel ter beschikking om zijn rol als manager behoorlijk te kunnen uitvoeren. Voor zware straffen dient de nationale tuchtraad en een tuchtoverheid van het hogere niveau op te treden. De regering vindt het immers niet gepast dat een overheid die de tuchtvordering op gang kan brengen, het onderzoek voert, een oordeel uitspreekt en straffen kan opleggen die gevolgen hebben op financieel vlak en voor de loopbaan van de betrokkene. Hoger beroep is steeds mogelijk.

De minister schetste vervolgens het verloop van de tuchtprocedure. Met betrekking tot de lichte straffen is de procedure volledig toevertrouwd aan de tuchtoverheid die zowel als vervolger, onderzoeker en rechter optreedt. Met betrekking tot zware straffen verloopt de procedure via verschillende organen. De overheid bevoegd om lichte straffen op te leggen die na onderzoek van de feiten oordeelt dat een zware straf moet worden toegepast, maakt de zaak aanhangig bij de nationale tuchtraad. Zodra het onderzoek is beëindigd, zendt de nationale tuchtraad het dossier na advies over aan de overheid bevoegd om een zware straf op te leggen.

Dat schema is echter niet van toepassing op twee gevallen. In geval van een eventuele tuchtprocedure ten laste van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie treedt de nationale tuchtraad op voor lichte straffen. Voor de zware straffen wordt de zaak aanhangig gemaakt bij de verenigde kamers van het Hof van Cassatie. Bovendien is de nationale tuchtraad volledig bevoegd voor de tuchtprocedure in geval van delegatie buiten een gerecht, griffie, parket of secretariaat.

De auteurs van de voorstellen hebben hun voorstellen kunnen toelichten. De heer Van Parys kondigde aan dat hij het wetsontwerp zou amenderen om het bij te stellen in de richting van het wetsvoorstel dat door hemzelf en een paar CD&V-collega's was ingediend.

Het voorstel heeft een duidelijke en andere doelstelling dan het ontwerp. CD&V vindt het veel opportuener de afhandeling van tuchtzaken in handen van een externe instantie te geven, die beter in staat zou zijn in alle objectiviteit uitspraak te doen. Daarom wordt in het wetsvoorstel voorzien in vijf tuchtraden, elk bevoegd voor een rechtsgebied. Volgens collega Van Parys wordt bovendien in het wetsontwerp te veel macht toegekend aan de minister van Justitie.

Het wetsvoorstel van de heer Giet ging niet zo ver dat het de bevoegdheden van de Nationale Tuchtraad, zoals bepaald in de wet van 7 mei 1999, wijzigt, maar deze collega gaat er toch mee akkoord het wetsontwerp als basis voor de bespreking te laten dienen.

Collega Erdman, voorzitter van de commissie voor de Justitie, stelt dat zijn wetsvoorstel vervalt indien het wetsontwerp met de voorziene wijzigingen van artikel 427quater van het Gerechtelijk Wetboek – overigens de titel van dit voorstel –, zou worden aangenomen. Dat laatste is gebeurd, waardoor het wetsvoorstel ook is vervallen.

Tijdens de bespreking formuleerde de regering op basis van de hoorzittingen enkele amendementen – en diende die ook in – die voor een deel tegemoetkwamen aan de geformuleerde opmerkingen. Zo werd bepaald dat de bevoegdheid van de Nationale Tuchtraad eenvormig is voor iedereen. Dat betekent dat deze raad de feiten

lourdes et à donner des avis sur la peine à appliquer. Cela vaudra pour toutes les catégories de personnel.

Dans le présent projet, la compétence consistant à intervenir comme autorité disciplinaire est partagée entre le Roi, le ministre de la Justice, les cours d'appel, les cours du travail, les chefs de corps, les greffiers en chef et les secrétaires en chef. Les peines légères sont de la compétence de l'autorité immédiatement supérieure de la personne soupçonnée d'avoir commis une faute disciplinaire.

Le ministre a ensuite esquissé le déroulement de la procédure disciplinaire. Pour les peines légères, la procédure est totalement confiée à l'autorité disciplinaire qui intervient tant comme autorité qui poursuit que comme enquêteur et juge. Cela renforce le rôle du chef de corps en tant que manager. S'agissant des peines lourdes, la procédure passe par différents organes. L'autorité compétente pour appliquer des peines légères qui estime, après examen des faits, qu'une peine lourde doit être appliquée, porte cette affaire devant le Conseil national de discipline. Dès que l'instruction est clôturée, le Conseil national de discipline envoie le dossier après avis à l'autorité compétente pour appliquer une peine lourde.

M. Van Parys voulait amender le projet de loi afin de le corriger dans le sens de la proposition de loi qui avait été déposée par lui-même et quelques-uns de ses collègues du CD&V. Il souhaite confier l'exercice du droit disciplinaire à une instance externe.

La proposition de loi de M. Giet n'allait pas jusqu'à modifier les compétences du Conseil national de discipline, telles que définies dans la loi du 7 mai 1999.

onderzoekt die in aanmerking komen om te worden gestraft met een zware straf, en advies uitbrengt over de op te leggen straf.

Vervolgens werd in de tekst opgenomen dat het openbaar ministerie een tuchtprocedure kan aanhangig maken bij elke tuchtoverheid en eveneens hoger beroep kan instellen. Om tegemoet te komen aan de bedenking dat ook voor lichte straffen een scheiding moet worden gemaakt tussen de persoon die het onderzoek voert en de persoon die de lichte straf oplegt, werd bepaald dat de overheid die bevoegd is de tuchtvordering in te stellen, een persoon van minstens gelijke rang kan aanduiden om het onderzoek te voeren.

Met betrekking tot de leden van het openbaar ministerie, de referendarissen, de parketjuristen, de griffiers en de secretarissen, had de minister van Justitie de bevoegdheid zware straffen toe te kennen. Nu wordt, conform het voorstel van het Hof van Cassatie, zoveel als mogelijk de beroepsmogelijkheid bij de minister van Justitie gelegd.

Een andere wijziging betreft de personen van de rechterlijke orde die een ander ambt uitoefenen dan dat waarin ze zijn benoemd. Zij blijven ressorteren onder de tuchtoverheid die bevoegd is voor het ambt waarin ze zijn benoemd. De voorziening in Cassatie, bedoeld bij artikel 610 van het Gerechtelijk Wetboek, werd hersteld. Er werden enkele verfijningen aangebracht in het kader van de verzending van het tuchtdossier aan de overheid die bevoegd is een zware straf op te leggen. Als gevolg daarvan werd een onderscheid gemaakt tussen zware straffen van de eerste graad en van de tweede graad; u vindt de details daarvan in het relatief livig verslag – ik hoop dat ik dat hier niet allemaal moet naar voren brengen.

Collega Van Parys heeft in de commissie een aantal amendementen ingediend, teneinde de tuchtprocedure toe te vertrouwen aan een extern, onafhankelijk en onpartijdig orgaan en cumulatie tussen vervolgings- en onderzoeksdaaden uit te sluiten. Die amendementen komen overigens in grote mate, zo niet volledig, overeen met de inhoud van het voorstel van collega Van Parys, dat hij via amendementen bij de bespreking terug heeft ingebracht. Dat houdt in dat de Nationale Tuchtraad zich in bepaalde gevallen ook zou moeten kunnen uitspreken over zware tuchtstraffen en over het beroep tegen bepaalde straffen. De bevoegdheid van de minister van Justitie zou in bepaalde, welomschreven gevallen beperkt moeten worden. Daarna wil collega Van Parys ook voor de griffiers, de secretarissen en de personeelsleden van de griffies en secretariaten het principe handhaven dat de betichte wordt gehoord en bestraft door zijn gelijken. Deze amendementen werden langdurig besproken, maar alle verworpen.

De heer Bourgeois en de heer Erdman hebben enkele technische amendementen ingediend met vooral taalkundige verbeteringen. Uiteraard zijn deze amendementen aangenomen.

Er zijn een aantal vragen ter verduidelijking aan de minister van Justitie gesteld. Die heeft daarop uitvoerig geantwoord; de antwoorden zijn in het schriftelijk rapport, waarnaar ik verwijs, weergegeven.

Ondanks de bijzonder grote zorg die door de diensten van het

M. Erdman communique que sa proposition de loi est désormais caduque.

Il avait en effet annoncé que son projet de loi serait abandonné si le projet de loi modifié était adopté. C'est donc comme cela que ça c'est passé.

Le gouvernement a présenté un certain nombre d'amendements qui répondent aux observations formulées par les membres de la commission. Le Conseil national de discipline est uniformément compétent pour tous. Le ministère public peut entreprendre une procédure auprès de toute autorité disciplinaire et interjeter appel. Dans le cas des peines légères également, la personne qui effectue l'enquête ne sera pas celle qui détermine la peine éventuelle. Le ministre de la Justice peut prononcer des peines lourdes à l'égard de membres du ministère public, de référendaires, de juristes de parquet, de greffiers et de secrétaires. Désormais, il dispose également d'une possibilité de recours. Les personnes appartenant à l'ordre judiciaire qui occupent une autre fonction que celle à laquelle elles ont été nommées ressortissent à l'autorité disciplinaire compétente pour leur fonction d'origine. D'autres éléments ont également été affinés.

M. Van Parys a déposé des amendements visant à confier la procédure disciplinaire à un organe externe et indépendant. Ces amendements, qui concordaient avec sa proposition de loi, ont été rejetés. M. Bourgeois a déposé une série d'amendements techniques qui ont, quant à eux, été adoptés.

A la page 27 du rapport, un amendement du gouvernement est attribué à tort à M. Van Parys.

Le projet de loi a été adopté par

Parlement aan dat verslag werd besteed, waarvoor ik hen feliciteer, is er toch één foutje in het verslag geslopen. Daarvoor neem ik de verantwoordelijkheid en verontschuldig ik mij bij de heer Van Parys, want het gaat over hem. Op bladzijde 27 van het verslag heb ik amendement nr. 6 op artikel 13, dat van de hand van de regering is, aan hem toegedicht. Verontschuldig mij daarvoor. Het is een amendement van de regering en niet van de heer Van Parys. Dat amendement is overigens aangenomen.

Uiteindelijk heeft de commissie voor de Justitie het wetsontwerp aangenomen met negen stemmen vóór, drie stemmen tegen en één onthouding.

De **voorzitter**: Mijnheer de verslaggever, ik dank u. Voor de algemene bespreking zijn de heren Van Parys, Bourgeois en Schoofs ingeschreven.

11.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal kort zijn omdat wij in de commissie al uitvoerig over dat ontwerp hebben gesproken. Ik dank de heer Coveliers voor zijn uitstekend verslag en de rechtzetting van de dreiging die ontstond door de associatie tussen de regering en mijzelf. Dat wordt inderdaad best rechtgezet. Ik zal overigens uitleggen waarom dat het beste is. Mijnheer Coveliers, bedankt voor uw correcte en uitstekende verslaggeving.

Collega's, de Kamer had over een belangrijk gedeelte van die materie in kwestie, met name de tuchtregeling voor de magistraten, al wettelijke initiatieven genomen. Op het voorstel van collega Giet en onze toenmalige collega Landuyt was de wet van 7 mei 1999 totstandgekomen, houdende de wettelijke regeling van het tuchtrecht voor magistraten. Die wet moest op 1 januari 2001 in werking treden. Een hele moeilijke procedure ontspon zich voor de totstandkoming van die wetgeving. Tot tweemaal toe werd de inwerkingtreding van de wet van 7 mei 1999 uitgesteld, eenmaal tot 1 januari 2002 en eenmaal tot 1 januari 2003. De CD&V-fractie, met name ikzelf en de heren Verherstraeten en Vandeurzen, had ondertussen een wetsvoorstel ingediend voor de totstandbrenging van een wettelijke regeling voor het personeel van de griffies en de parketten. Ook andere collega's hadden daartoe initiatieven genomen.

(...)

Mevrouw Talhaoui, ik hoop dat ik u ondertussen niet stoort in uw gesprekken.

De **voorzitter**: Mijnheer Erdman, alstublieft.

11.03 Tony Van Parys (CD&V): Ondertussen was het wetsontwerp van de regering totstandgekomen, dat van een heel andere filosofie uitgaat dan het wetsvoorstel van de heren Giet en Landuyt en ook een andere filosofie dan het wetsvoorstel van de CD&V.

Ik wil even ingaan op het voornaamste bezwaar van onze fractie tegenover het wetsvoorstel dat nu voorligt. Ons voornaamste bezwaar bestaat erin dat in dat wetsontwerp de bevoegdheden van de nationale tuchtraad naar de achtergrond worden verwezen. Wij hebben een andere visie die eveneens de visie is verwoord in het

neuf voix contre trois et une abstention.

11.02 Tony Van Parys (CD&V): La Chambre a déjà approuvé une réglementation légale relative au régime disciplinaire. L'entrée en vigueur de la loi du 7 mai 1999 s'est heurtée à des difficultés et est finalement prévue pour le 1er janvier 2003. Entre-temps, le CD&V a déposé une proposition de loi qui prévoit une réglementation légale pour le personnel des greffes et des parquets.

Le gouvernement avait également préparé un nouveau projet de loi radicalement différent de la loi du 7 mai 1999.

11.03 Tony Van Parys (CD&V): Le fait que les compétences du Conseil national de discipline soient reléguées au second plan constitue la raison principale pour laquelle nous rejetons le projet de loi actuel. Selon le CD&V, l'existence d'un organe externe et indépendant compétent pour juger les fautes commises par les

wetsvoorstel en in de wet van 7 mei 1999. Inzake tucht voor de magistraten, de leden van het griffiepersoneel en het personeel van de parketten, hebben wij nood aan een extern orgaan dat oordeelt over de disfuncties, de fouten en het falen van de magistraten en het personeel van griffies en parketten.

Wij hebben nood aan een extern orgaan in plaats van organen van de magistratuur zelf, omdat wij tegenover de publieke opinie de belangrijke opdracht hebben aan te tonen dat een en ander niet onder mekaar wordt geregeld. Ik zou niet durven te beweren dat zulks de bedoeling is. Wanneer we de tuchtbevoegdheden aan de organen van de magistratuur zelf toevertrouwen, zal in de buitenwereld steeds de indruk bestaan dat een en ander geregeld wordt door wie intern de zaak organiseert. Wij zijn voorstander van een nationale tuchtraad als onafhankelijk, extern orgaan. Daardoor wordt ook aan de buitenwereld duidelijk gemaakt dat falend personeel van parketten en griffies door een extern orgaan wordt beoordeeld. Wij hebben dus een andere visie. Bijgevolg zullen wij het wetsontwerp niet goedkeuren. Wij vinden ook dat te uitgebreide bevoegdheden aan de minister van Justitie worden toegekend.

Tot slot, de kwaliteit van de teksten die aan het Parlement en de commissie werden voorgelegd, was erbarmelijk. Mijnheer de voorzitter van de CD&V-fractie, de diensten van de Kamer hebben na de besprekingen in de commissie niet minder dan 100 correcties aangebracht. Dat is een triest record. Het gaat bovendien niet om onbelangrijke correcties. Ik pik er één uit. In het voorliggende ontwerp had men de inwerkingtreding van de wet 18 maanden na de publicatie voorzien. Als men dat had goedgekeurd, dan zouden wij de ongelooflijke situatie hebben gecreëerd waarbij vandaag de regeling geldt die in het gerechtelijk wetboek is ingeschreven, terwijl vanaf 1 januari 2003 de wet van 7 mei 1999 inzake tucht op de magistraten in werking zou treden en pas enkele maanden later de wet die vandaag wordt goedgekeurd. Ik vermeld dat voorbeeld om aan te tonen op welke wijze de minister van Justitie van deze legislatuur op het ogenblik aan legistiek doet. Dankzij de diensten van de Kamer en dankzij het amendement van de voorzitter van commissie Justitie hebben wij dat euvel nog kunnen verhelpen. Nogmaals blijkt op welke wijze wij in het Parlement moeten functioneren. Honderd rechtzettingen voor één wetontwerp, dat bijzonder belangrijk is om tegen het falen van gerechtsmedewerkers, zoals wij in de parlementaire onderzoekscommissies hebben vastgesteld, te reageren, dat is van het goede te veel. Het woord "goede" past hier trouwens niet.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in die omstandigheden zullen wij het wetsontwerp niet goedkeuren.

11.04 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, door de zeer omstandige kritiek van de heer Van Parys vrees ik in herhaling te zullen vallen. Toch wil ook ik namens het Vlaams Blok opmerken dat het legifererend werk niet te laat, maar toch zeer laattijdig is gekomen.

Ten gronde, de regeling voldoet het Vlaams Blok niet.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zullen dan ook tegen dit wetsontwerp stemmen om twee redenen.

magistrats et le personnel des greffes et des parquets est indispensable. L'opinion publique doit comprendre clairement que les magistrats ne se jugent pas entre eux. Notre vision est donc fondamentalement différente, et nous ne pourrions pas approuver ce projet de loi.

Soulignons par ailleurs la qualité légistique médiocre de ces textes. Les services de la Chambre y ont apporté pas moins de cent corrections, dont certaines réellement radicales. Ceci est inacceptable pour une matière de cette importance. Sans ces corrections, la loi de 1999 aurait, par exemple, dû d'abord entrer en vigueur.

11.04 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Le Vlaams Blok estime que ces travaux législatifs concernant le droit disciplinaire pour les magistrats arrivent très tard et que cette réglementation ne suffit pas. Nous voterons dès lors contre ce texte.

Nous déplorons avant tout que le

Ten eerste, het principe van de berechting door zijns gelijken was algemeen aanvaard in de gerechtelijke wereld en dat wordt niet onverkort gehandhaafd. Dat is te betreuren. Het principe van de berechting door zijns gelijken wordt niet doorgetrokken naar de beroepsgroepen van de griffiers, van de secretarissen en de personeelsleden van de griffie en de parketten, die toch de basis van de piramide van onze gerechtelijke wereld vormen. Zij zullen hierdoor misschien de indruk krijgen dat zij min of meer quantité négligeable zijn. Zonder goede soldaten kan een leger echter niet functioneren. Dat geldt ook voor de gerechtelijke wereld, waarin zij de soldaten zijn.

Volgens het Vlaams Blok bezitten deze ambten echter zeker de beroepsernst, de kennis, de ervaring en de deskundigheid om hun gelijken te beoordelen, hoewel niet uitsluitend. Niets zal verhinderen dat, wanneer ten aanzien van een griffier een tuchtmaatregel moet worden genomen, ook magistraten en externen in het tuchtcollege zetelen. Ik noem professoren en docenten aan de universiteit, zoals in het wetsontwerp vermeld staat.

Het tweede bezwaar van het Vlaams Blok tegen deze regeling is dat een al te grote bevoegdheid berust bij de minister van Justitie om zware tuchtstraffen op te leggen, met name in hoger beroep en dus in laatste aanleg. De keerzijde van de medaille is dat de Nationale Tuchtraad in grote mate slechts nog bevoegdheid zal hebben als adviesorgaan. Wij steunen dus het argument van CD&V. Wij waren ook van plan de wetsvoorstellen van CD&V te steunen, meer bepaald dat een extern, onafhankelijk en onpartijdig orgaan in de tuchtprocedure zou oordelen. Helaas heeft het niet mogen zijn. Deze wetsvoorstellen werden niet als uitgangspunt van de discussie aanvaard.

Ten slotte, als signaal van de politiek kan dit wetsontwerp door de gerechtelijke wereld niet ondubbelzinnig worden begrepen als een blijk van vertrouwen in diezelfde gerechtelijke wereld. De rechterlijke macht zal niet in al haar geledingen kunnen oordelen over haar eigen leden en deze, indien noodzakelijk, niet kunnen veroordelen.

Door het goedkeuren van dit wetsontwerp maken wij op dit beginsel van het beoordelen van de eigen leden door de gerechtelijke wereld een ons inziens te vergaande inbreuk. Wij steunen hierdoor onvoldoende de gerechtelijke wereld in haar wezen van derde pijler van de trias politica.

11.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal kort zijn. Wat ik wou zeggen, heb ik reeds gezegd tijdens de bespreking in de commissie voor de Justitie.

Het tuchtrecht is hoofdzakelijk een zaak van procedureel recht, van organisatie. Het tuchtrecht heeft weinig met materieel recht te maken. De problemen die rijzen hebben vooral te maken met procedure, met voldoende waarborgen, problemen van verjaring, problemen van een redelijke termijn waarbinnen een zaak wordt behandeld, problemen van interferentie tuchtrecht strafrecht en problemen van rechten van derden.

Het ontwerp geeft voor al deze problemen, soms in meerdere soms in mindere mate, een oplossing in die mate dat er toch een betere, coherente regeling dan voorheen tot stand komt. Het ontwerp is niet volmaakt, maar een algemene beoordeling ervan kan toch positief

principe généralement admis selon lequel la personne jugée l'est par ses pairs ne s'applique pas aux greffiers, aux secrétaires et au personnel des greffes et des parquets. Ces personnes sont pourtant suffisamment qualifiées pour juger leurs collègues. Par ailleurs, il est également possible que des magistrats et des personnes extérieures, telles que des professeurs d'université, participent à cette évaluation.

Une deuxième objection du Vlaams Blok concerne l'attribution au ministre de la Justice de compétences excessives qui lui permettent d'infliger des peines disciplinaires en dernière instance. Comme le CD&V, nous estimons qu'un organe externe, impartial et indépendant doit trancher dans des dossiers disciplinaires.

Ce projet est contraire au principe qui veut que le pouvoir judiciaire juge ses propres membres. Il n'apporte pas un soutien suffisant au pouvoir judiciaire en tant que troisième pilier de la *trias politica*.

11.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Le droit disciplinaire est avant tout une question d'organisation et de procédure. Il n'a pas grand-chose en commun avec le droit matériel. Ce projet offre une solution à de nombreux problèmes de procédure. Il n'est pas parfait mais il n'en est pas moins très positif.

Il est important pour les justiciables que les magistrats qui, par leurs actions ou leurs omissions entravent le cours de la justice, puissent être poursuivis disciplinairement.

zijn.

Het bevat uiteraard weinig materieel recht. Een wijziging werd trouwens reeds bij de vorige wetswijziging ingevoerd, mijnheer de minister. Voor de rechtzoekende is het heel belangrijk dat magistraten en rechters die door hun handelen of nalaten schade toebrengen aan de rechtsgang, ook het voorwerp kunnen zijn van een tuchtrechtelijke procedure. Dat is heel belangrijk en moet ook door de buitenwereld geweten zijn. Nog één bedenking daarbij en die is deels ook tot u gericht, mijnheer de voorzitter: ik heb het rapport opnieuw pas ontvangen op de dag waarop ik mijn opmerkingen erover moest bezorgen, meer bepaald maandagmorgen.

La destitution ou la révocation prive l'intéressé de ses droits à la pension. Peut-il alors au moins bénéficier des droits à la pension pour la période concernée dans le cadre du statut d'employé? Je n'ai pas obtenu de réponse à cette question. Dans la négative, il s'agirait d'une sanction très inhumaine qui ne frapperait pas seulement l'intéressé mais encore toute sa famille. C'en est trop.

De **voorzitter**: Collega's, er zijn problemen met de postbedeling en ik weet niet of West-Vlaanderen daarbij wordt geviséerd.

11.06 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat denk ik niet, maar ik wil erop wijzen dat deze gang van zaken in dit concrete geval het nadelige gevolg had dat ik pas maandagavond kennis heb gekregen van een rapport, waarover ik mijn opmerkingen moest binnenleveren uiterlijk op maandagmiddag, te 12.00 uur.

Ik had graag één punt, waaraan ik groot belang hecht, verduidelijkt willen zien. Mijnheer de minister, mijn vraag – die ik reeds bij de parlementaire bespreking heb gesteld – wordt slechts gedeeltelijk weergegeven bij artikel 18. Ze handelt over de zeer erge gevolgen van een ontzetting of afzetting, waarbij een persoon ook zijn pensioenrechten verliest, in tegenstelling tot een ambtshalve ontslag. Bij een ambtshalve ontslag is dat niet het geval, maar bij de afzetting of ontzetting wel. Ik heb toen aan uw medewerker de vraag gesteld of het klopte dat zelfs in het geval waarbij de betrokkene zijn pensioenrechten verliest, hij bij wijze van equivalent en uit hoofde van het bediendestatuut toch nog kan terugvallen op de pensioenrechten van de daarvoor gepresteerde periode. Maar ik heb geen antwoord ontvangen, noch gelezen. Wellicht kunt u het antwoord ook nu niet geven, maar ik zou het waarderen vroeg of laat een antwoord te krijgen. Ik blijf erbij dat in heel veel gevallen deze sanctie te verregaand en zelfs inhumain is. Iemand die bijvoorbeeld gedurende twintig tot dertig jaar goed heeft gepresteerd, maar dan een zeer zwaar vergrijp pleegt, kan uit zijn functie worden ontzet en van vandaag op morgen al zijn sociale rechten verliezen. Hierdoor wordt niet alleen de betrokkene bestraft, maar het hele gezin en ik vind dat dit te ver gaat. Ik heb daar heel veel moeite mee en sommige collega's waren het tijdens de vorige zittingsperiode daarover eens met mij. Ik zou graag willen weten of de betrokkene, die een dergelijke uitermate draconische sanctie moet ondergaan, een minimum aan pensioenrechten behoudt.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
 Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
 La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(1553/8)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(1553/8)**

Het wetsontwerp telt 35 artikelen.

Le projet de loi compte 35 articles.

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 9

- 10: Tony Van Parys **(1553/4)**

- 13: Tony Van Parys **(1553/5)**

- 11: Tony Van Parys **(1553/4)**

- 16: Tony Van Parys **(1553/5)**

Art. 12

- 15: Tony Van Parys **(1553/5)**

Art. 13

- 14: Tony Van Parys **(1553/5)**

Art. 15

- 12: Tony Van Parys **(1553/4)**

De **voorzitter**: De artikelen 1 tot 8 zijn aangenomen.

Les articles 1 à 8 sont adoptés.

Mijnheer Van Parys, u hebt drie amendementen, de nummers tien, dertien en elf. Zij hebben betrekking op diverse paragrafen van artikel 9. Neemt u het woord om ze te verdedigen of beschouwt u ze reeds voor verdedigd in de algemene bespreking?

11.07 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de amendementen strekken er inderdaad toe om de Nationale Tuchtraad meer en uitgebreidere bevoegdheden te geven dan voorzien in het wetsontwerp voorziet en zoals voorzien in het wetsvoorstel, zodat waar mogelijk een onafhankelijk extern orgaan bevoegd wordt inzake tuchtzaken. Naar ons aanvoelen is dat een beter uitgangspunt dan het uitgangspunt dat in het wetsontwerp is terug te vinden.

11.07 Tony Van Parys (CD&V): Nos amendements tendent à octroyer des compétences plus larges au Conseil national de discipline. Nous pensons qu'il est préférable que les dossiers disciplinaires soient examinés par un organe indépendant externe.

De **voorzitter**: U hebt op het artikel 9 vier amendementen ingediend.

11.08 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, alle amendementen passen in hetzelfde geheel.

De **voorzitter**: Ik heb bij het doornemen ervan inderdaad gezien dat ze in een geheel passen. Ik houd de amendementen en de vier artikelen aan.

Artikel 10 en 11 worden artikel per artikel aangenomen.

Op artikel 12 heb ik een amendement van de heer Van Parys nummer 15.

11.09 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de amendementen gaan allemaal uit van dezelfde filosofie en concretiseren het uitgangspunt, met name de noodzaak van een onafhankelijk extern onderzoek.

De **voorzitter**: Ik houd artikel 12 en het amendement aan.

Op artikel 13 heb ik ook een amendement van de heer Van Parys. Geldt dezelfde verantwoording? In uw verantwoording verwijst hij trouwens naar die bij het vorige amendement. Je réserve alors l'article et l'amendement.

Artikel 14. Geen opmerkingen. Aangenomen.

Op artikel 15 heb ik een amendement nummer 12 van de heer Van Parys.

Ik houd het artikel en het amendement aan.

De artikelen 16 tot 35 worden artikel per artikel aangenomen.

Collega's, ik heb een tekstcorrectie op artikel 35. Men moet hier lezen: "Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en ten laatste 18 maand na publicatie in het Belgisch Staatsblad, behalve wat artikel 32 betreft dat in werking treedt op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad". Het gaat dus niet om artikel 31.

A l'article 35, il faut lire "en ce qui concerne l'article 32" et non "en ce qui concerne l'article 31".

De stemming over de amendementen en artikelen wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements et les articles est réservé.

De artikelen 1 tot 8, 10, 11, 14, 16 tot 35 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 8, 10, 11, 14, 16 à 35 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

12 Voorstel van resolutie van mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Hugo Coveliers en mevrouw Maggie De Block betreffende de uitwerking van een behoeftengestuurd palliatief plan (192/1 tot 8)

12 Proposition de résolution de Mme Yolande Avontroodt, M. Hugo Coveliers et Mme Maggie De Block relative au développement d'un plan de soins palliatifs axés sur les besoins du patient (192/1 à 7)

Bespreking

Discussion

De **voorzitter**: De verslaggevers, de heer Vande Walle en mevrouw Descheemaeker, verwijzen naar hun schriftelijk verslag.

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

De **voorzitter**: In de algemene bespreking zijn ingeschreven: de heer Goutry, M. Paque, mevrouw Avontroodt en de heer Vande Walle.

(...)

Mijnheer Goutry, ik kan een afwezige verslaggever niet het woord geven, ook niet als hij een verslag voorbereid heeft. Ik verwijs dus in zijn plaats naar het schriftelijk verslag.

12.01 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wou zoals gebruikelijk beginnen met de rapporteurs te bedanken voor hun mondeling verslag. De rapporteurs hebben echter geen mondeling verslag gebracht. We hebben in elk geval een schriftelijke versie van het verslag en ik houd eraan

12.01 Luc Goutry (CD&V): En commission, ce projet important a fait l'objet d'une discussion de fond enrichissante, qui contrastait fortement avec la situation que

mevrouw Descheemaeker en de heer Vande Walle hiervoor te bedanken.

Mevrouw de minister, collega's, ik meen dat het geen kleine klus was om alles wat wij hebben besproken in de commissie op een goede manier in een verslag te gieten. Ik zou trouwens ook mevrouw Avontroodt, de voorzitter van de commissie, en alle collega's oprecht willen bedanken. Volgens mij was dit een schoolvoorbeeld van een goede, inhoudelijke discussie waarin wij samen met veel geduld en luisterbereidheid naar oplossingen hebben gezocht. Dit heeft trouwens geleid tot een goede samenwerking en het wederzijds goedkeuren van amendementen. Ik meen dat dit een goede manier van werken is.

Mevrouw de voorzitter van de commissie, u zult mij vergeven want wat ik nu zal zeggen, is niet voor u bedoeld. Deze discussie staat in schril contrast met wat voordien is gebeurd inzake het fameuze wetsontwerp over palliatieve zorgen dat was gevoegd bij het wetsontwerp over euthanasie. Wij hebben toen in een slechte sfeer en in moeilijke omstandigheden geen goed debat kunnen voeren. Wij zaten toen in een sfeer waarin niets kon veranderen, want er was wel luisterbereidheid maar geen echte openheid. Dit heeft ons gefrustreerd. U zult zich de discussies herinneren over onder meer de palliatieve filter die eigenlijk niet anders was dan een bevestiging van en waardering voor het werk op het terrein. Dit heeft evenwel niet kunnen zijn. Ik kom daar nu niet op terug, maar ik wou het toch nog even zeggen.

Jammer genoeg is dit slechts een resolutie. Collega's, een resolutie is niet onbelangrijk want het gaat om een tekst van het Parlement die aan de regering wordt gericht. Het heeft natuurlijk een betekenis als de volksvertegenwoordiging zich daarover uitsprekt. Het blijft anderzijds steeds een resolutie en de betekenis daarvan mag toch ook niet worden overschat. Het gaat om een signaal van het Parlement maar voor de verdere afhandeling ligt de uiteindelijke bevoegdheid bij de uitvoerende macht. Wij zullen terzake zelf weinig kunnen realiseren. Wij kunnen enkel het signaal geven en voor de rest moeten we wachten op het vervolg.

Mevrouw de minister, u hebt de moeite gedaan om het merendeel van de debatten over deze resolutie zelf bij te wonen. Ik heb trouwens gezien dat u dit met grote aandacht en luisterbereidheid hebt gedaan. Ik hoop dat dit interessante overleg een resultaat zal hebben en wij hopen dat de inhoud van de resolutie – weliswaar gefaseerd – zal worden gerealiseerd.

Wij hadden in april van vorig jaar – in onverdachte tijden – terzake ook nog een wetsvoorstel ingediend. Omwille van de organisatorische beheersbaarheid van heel de problematiek is dit even opzij gelegd. Wij houden dit wetsvoorstel evenwel als een stok achter de deur. We zullen zien wat er van de resolutie zal terechtkomen en als dit vlot verloopt, heeft ons wetsvoorstel een minder belangrijke betekenis. Indien we met de resolutie niet echt vooruitgang kunnen boeken, kunnen wij nog steeds terugvallen op ons wetsvoorstel. Dat is onze huidige positie.

Collega's, zoals van bij het begin gezegd, heeft onze fractie positief en constructief meegewerkt aan deze belangrijke tekst. Deze tekst is

nous avons connue lors de l'examen du projet de loi relatif aux soins palliatifs.

Il est regrettable qu'il ne s'agisse que d'une résolution. Le Parlement doit se limiter à envoyer un signal, c'est au pouvoir exécutif qu'il appartient d'agir. Nous espérons qu'il le fera et nous approuverons dès lors la résolution. Nous avons déposé notre propre proposition de loi, qui pourra désormais servir comme bâton derrière la porte.

Le texte de la résolution est bien plus précis que le projet. A présent, un véritable débat s'est ouvert, au cours duquel le concept de soins palliatifs a été étendu au traitement des personnes qui ne sont pas immédiatement guérissables, sans nécessairement se trouver en phase terminale. L'importance du caractère multidisciplinaire de ces soins a été soulignée. Les soins palliatifs commencent là où s'arrêtent les soins aigus. Il importe dès lors que les soins palliatifs fassent partie intégrante des formations médicales et paramédicales. Les soins palliatifs doivent devenir une culture, un automatisme. Il faut parvenir à un équilibre entre soins et traitement.

L'utilité des soins palliatifs ne se limite pas aux hôpitaux, elle a aussi sa place parmi les soins à domicile. Les moyens financiers nécessaires doivent être dégagés à cet effet. Les soins palliatifs doivent être de plus en plus accessibles, pour toutes les catégories de patients. Il n'est pas question de s'arrêter à des barrières financières. Il ne peut exister de listes d'attente.

Pour le développement futur, la collaboration avec les Communautés et les Régions sera nécessaire et un soutien scientifique de qualité s'impose.

Le plan de politique et le rapport

veel belangrijker dan het wetsontwerp, want hij is veel nauwkeuriger, veel correcter en veel preciezer. Ik denk dat ik het wetsontwerp terecht heb bekritiseerd als een schaamlapje, een tekst die inderhaast was gemaakt, een tekst die weinig betekenis had, een tekst die er nu eenmaal moest zijn als tegengewicht voor euthanasie. Nu hebben wij echt over palliatieve zorg gesproken. Wij hebben dat ook verruimd. Wij hebben palliatieve zorg niet verengd tot slechts het bieden van zorg aan mensen in een stervensperiode of stervensfase, maar het een essentieel onderdeel van de geneeskunde genoemd, zelfs de filosofie ervan. Dat is de manier waarop men mensen behandelt die niet onmiddellijk geneesbaar zijn. Dat is de manier waarop men chronisch zieke mensen behandelt. Dat is uiteraard de manier waarop men mensen behandelt die in een aftakelingsproces zitten of die in een stervensfase verkeren, maar niet uitsluitend. Dat lijkt mij een belangrijk onderscheid dat wij ook met de commissie hebben geprobeerd te maken.

Wij hebben ook gewezen op het belang van het multidisciplinair karakter van de palliatieve zorg. Dat is niet de zaak van enkele specialisten, dat is niet de zaak van enkele dokters die zich daarop toeleggen, dat is niet de zaak van enkele verpleegsters die zich daarvoor interesseren, maar dat is een zaak van iedereen. Dat is een manier van kijken naar mensen, dat is een manier van behandelen van zieke mensen, dat is een manier van het vermijden van hardnekkigheid, dat is een manier van het werken aan comfort van mensen en aan pijnstillende elementen bij mensen, dat is ervoor zorgen dat mensen hoe ziek, beperkt of ongeneesbaar ook, toch een maximale levenskwaliteit krijgen via alle mogelijke wetenschappelijke inzichten. Daar ook is de wetenschap belangrijk. Daar ook is de medische evolutie belangrijk. Daar ook moet iedereen daarvan overtuigd zijn. Dit is niet een zaak van enkele mensen, het is de zaak van iedereen. Het moet de cultuur worden, nog veel meer dan vandaag. Het moet eigenlijk bijna een logisch gevolg zijn dat als de acute zorg ophoudt, men automatisch in de palliatieve zorg zit. Deze moet evenwaardig worden aan de rest: het mag niet gaan over een gevoel van mislukking als men mensen niet meer kan genezen. Dit is medisch even belangrijk, dat is de opdracht voor elke instelling en iedereen die zich in het beroep van zorgverstrekker begeeft.

Wij hebben dan ook gezegd dat dit een essentieel onderdeel is bij opleiding en vorming van mensen. Zowel paramedici als medici moeten dit nadrukkelijk in hun curriculum krijgen. Zij moeten weten waarover het gaat, zij moeten alle mogelijke geavanceerde en bijgestelde technieken daarvan kennen en daarvan kunnen gebruikmaken. Dit moet de cultuur worden binnen de geneeskunde en binnen onze verzorgingsinstellingen. Dit is een vorm van evenwicht die wij moeten zoeken in de gezondheidszorg tussen de cure en de care.

Wij hebben in verband met de resolutie in de commissie ook gediscussieerd over het feit dat wij palliatieve zorg niet alleen intramuraal moeten ontwikkelen in rusthuizen en ziekenhuizen, maar ook extramuraal in de thuiszorg. Ook daar is die palliatieve zorg zeer belangrijk. Vandaag zijn daar al enkele uitgebouwde structuren voor. Dat was vroeger al zo, maar zij zijn verstevigd door de huidige regering. Dat zijn de kapstokken, de elementen en structuren waaraan het beleid verder kan worden opgehangen. Nu moeten wij zorgen dat alles goed werkt. Palliatieve zorg moet de nodige

d'évaluation ne nous paraissent pas utiles. Il nous incombe de suivre nous-mêmes l'évolution des choses. Les informations sur les soins palliatifs sont particulièrement importantes. En ce qui concerne les réseaux et les accords de coopération, nous devons examiner s'ils ne couvrent pas un domaine trop important et si l'offre est équilibrée, y compris sur le plan des soins à domicile. Des recommandations spécifiques ont été formulées pour les maisons de repos, les hôpitaux et le secteur des soins psychiatriques.

Nous évaluons positivement cette résolution mais nous devons veiller à ce qu'elle aboutisse à des réalisations concrètes, faute de quoi nous devrions prendre d'autres initiatives. Enfin, je souhaiterais témoigner notre profonde estime aux personnes qui s'impliquent quotidiennement dans les soins palliatifs.

middelen krijgen. Het moment lijkt mij nu serener en beter dan tijdens de discussie over euthanasie om te zeggen aan het adres van ministers Aelvoet en Vandenbroucke dat ook nu belangrijke stappen zijn ondernomen om het vroeger reeds gestarte beleid met structuren, netwerken, samenwerkingsverbanden en functies in rust- en ziekenhuizen te versterken. Iedereen weet dat het onvoldoende is, maar we gaan al wel de goede richting uit. Palliatieve zorg moet ook steeds voor iedereen beschikbaar zijn, de beste zorg met de beste kwaliteit aan de beste prijs.

Het is ontoelaatbaar dat bepaalde mensen die palliatieve zorg nodig hebben deze omwille van financiële barrières niet zouden kunnen krijgen. Het is evident dat palliatieve zorg zoals alle andere verzorging zonder wachtlijsten, direct beschikbaar, aan hoge kwaliteit, voor iedereen zonder onderscheid, ter beschikking moet zijn.

Wij hebben ook bij de behandeling gesproken over het belang van de samenwerking met de gemeenschappen en gewesten. Er zal op het niveau van de gemeenschappen en gewesten ook gepraat moeten worden over de verdere uitbouw, omdat uiteraard een aantal bevoegdheden, zoals dit moeilijk ligt in ons gezondheidszorgbeleid, fel zijn uitgesplitst tussen de twee niveaus. Daarom zou er een samenwerking moeten komen met de andere niveaus.

Er is ook bij herhaling beklemtoond, en wij steunen dat volledig, dat er ook een goede wetenschappelijke ondersteuning moet komen van de palliatieve zorg. De research en de vele middelen die men inzet, soms voor marginale gezondheidstechnieken of zelfs op het innovatieve af, zouden ook moeten worden aangewend op het vlak van de palliatieve zorg. Daar moeten ook de beste professoren, de beste middelen, de beste wetenschappelijke inzichten ingezet worden op het vlak van bijvoorbeeld pijnbestrijding en het verschaffen van beter comfort aan de mensen. Dit geldt uiteraard niet alleen voor de palliatieve zorg, dit geldt voor alle zorgen in het algemeen.

Er komt ook een beleidsplan. Niet dat we dit nu van een bijzonder prioritaire orde vinden, maar we kunnen er uiteraard niet tegen zijn. Dit stond ook al in het wetsontwerp, maar we hebben jaarlijks al sowieso een beleidsnota, dus we hadden al een moment dat we daar ook een toets konden doen. Er komt nog een plan bovenop: baat het niet, dan schaadt het zeker niet.

Er komt ook een evaluatierapport. Dat is eigenlijk ook een dubbelgebruik. Het staat ook in het wetsontwerp bij wijze van vooruitgangrapport. We hebben ons daar uiteraard niet tegen verzet. Het is veel meer dan een rapportage die moet gebeuren. Het is een gezamenlijke opdracht van ons allemaal en de mensen die het ter harte nemen in de commissies voor de Volksgezondheid en de Sociale Zaken, om voortdurend de vinger aan de pols te houden en zelf onze evaluaties te maken door op het terrein te gaan, door te gaan verkennen, door te gaan kijken wat er op dat vlak al gebeurd is, en door de tekorten te signaleren in het Parlement.

Er is in de resolutie ook sprake van het belang van het investeren in informatie over palliatieve zorgen. Ook de sensibilisatie daaromtrent. Het mag nooit kunnen, dat hebben artsen naar aanleiding van het euthanasiedebat ons zo sterk op het hart gedrukt, dat mensen

zouden verstoken blijven van palliatieve zorg omdat zij niet weten dat dit bestaat, omdat zij onvoldoende geïnformeerd zouden zijn. Dat is eigenlijk ook het opzet van die palliatieve filter. Daarom had men gevraagd een soort sensibilisatiemoment wat palliatieve zorg betreft in te schrijven in het wetsontwerp in verband met euthanasie. Het heeft niet mogen zijn. We zaten toen in een zeer slechte context. Er was geen overleg, er was geen debat. We hebben daar in de polarisatie gezeten. Godzijdank hebben we dat met deze resolutie misschien een klein beetje kunnen rechtzetten.

Tot slot moeten we vooral de komende tijd kijken of de vele netwerken en samenwerkingsverbanden een niet te groot geografisch gebied beslaan, of die voldoende slagkrachtig zijn. We moeten ook zien of er een evenwichtige spreiding van het aanbod is. We moeten ook nagaan of ze over voldoende mensen beschikken om hun werk goed te kunnen doen, en of zij vooral ook alles kunnen doen wat nodig is in het kader van de thuiszorg. Wij moeten onderzoeken hoe we de rol van de huisarts in de palliatieve zorg kunnen versterken en ondersteunen. We hebben concreet ook het voorstel over het forfait van 21.000 Belgische frank, dat nu gegeven wordt voor palliatieve thuiszorgpatiënten en nu beperkt is tot twee maanden, en dat mogelijk opgetrokken zou kunnen worden.

De rusthuissector is uiteraard een heel belangrijke sector in de palliatieve zorg. In deze sector moet nog gewerkt worden aan de ondersteuningsteams. Daar moet nog aan vorming van het personeel worden gedaan en daar moet absoluut een aanpassing komen van de forfaits, zodat men die zorg ook ten volle kan betalen vanuit de rusthuizen.

Dat mag niet drukken op de bewonersprijzen. Tegenwoordig ontvangen de rusthuizen slechts 10 frank per bewoner in het forfait voor de palliatieve zorgen. Destijds werden meer middelen beloofd. Wij zullen moeten blijven aandringen. Wij betreuren ten eerste de besparing die op dat vlak werd doorgevoerd. Wij willen deze zaak opnieuw aan de oppervlakte brengen, ook ter attentie van minister Vandenbroucke, om ervoor te zorgen dat de 300 miljoen extra middelen waarin werd voorzien, ter beschikking zouden worden gesteld.

Wij vragen om versterking voor de ziekenhuizen, in het bijzonder op het vlak van de algemene cultuur die zij erop nahouden omtrent de palliatieve zorgen, in die zin dat per ziekenhuis minstens een fulltime verpleegkundige voor dat domein zou aanwezig zijn.

De 360 zogenaamde specialistische bedden, SP-bedden, rond palliatieve zorgen, in welk verband een speciale verpleegdagprijs wordt aangerekend, maken uiteraard het voorwerp uit van een goed initiatief dat momenteel aan de behoeften schijnt te voldoen. Deze aangelegenheid moeten wij evenwel in de gaten houden want zodra de behoeften toenemen moet het aanbod stijgen. Op dat vlak is er vooral een probleem omtrent de toezichthonoraria. Inderdaad, de dokters die werkzaam zijn in specialistische diensten worden tegenwoordig onderbetaald voor het werk dat zij moeten leveren. Deze resolutie strekt er aldus eveneens toe hiervan werk te maken.

De geestelijke gezondheidszorg is ook een belangrijk domein waarin ten onrechte minder wordt gesproken over palliatieve zorgen.

Immers, op dat vlak is palliatieve zorgverlening misschien nog meer dan waar ook, vooral omwille van de vaak voorkomende chronische problemen bij psychiatrische patiënten. Het aanbod inzake palliatieve zorgen is hier dus erg belangrijk.

Ook de dagcentra worden vermeld als een nieuwe vorm van opvang en dat steunen wij uiteraard ook. Dat komt trouwens voldoende tot uiting in de resolutie.

Tot hier beperkt zich onze positieve en constructieve evaluatie met betrekking tot deze resolutie.

Het gaat hier slechts om een resolutie, maar door collectief onze verantwoordelijkheid op te nemen moeten wij ervoor zorgen dat er iets van in huis komt en dat desnoods nog een stap verder wordt gezet.

Tot besluit wens ik mijn volle waardering uit te drukken voor alle personen in Vlaanderen en in Wallonië die dag na dag instaan voor de palliatieve zorgen, die op dat vlak baanbrekend werk verrichtten en die in feite de grondleggers zijn van de palliatieve zorgen. Zij verdienen onze waardering.

12.02 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zou hier niet staan zonder het intensieve werk dat werd verricht door de commissieleden. Ik kan getuigen dat zij niet hebben afgehaakt, ondanks de soms emotioneel moeilijke situaties. Ik dank hen voor de juiste sfeer waarin de besprekingen plaatsvonden.

Het is altijd te kort en het is altijd te weinig als men een dossier verdedigt. Dat geldt wellicht ook voor de regering. Eenieder verdedigt hetgeen waarvoor hij verantwoordelijk is. In deze aangelegenheid evenwel heeft men zich eensgezind geschaard, zowel achter degenen die palliatieve zorgen nodig hebben, als achter degenen die ze verstrekken.

Ik deel de hulde van de heer Goutry, gericht tot alle personen die inzake palliatieve zorgen een pioniersrol vervulden, ongeveer tien jaar geleden.

Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de interventie van de heer Goutry, aangezien hij in feite een groot deel van mijn betoog verwoordde.

Wat is het belang van deze resolutie? Het is inderdaad slechts een resolutie, zoals de heer Goutry zei, maar de waarde van het signaal dat kan worden gegeven indien zij wordt goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, mag dan met een grote "w" worden geschreven.

De cultuur inzake palliatieve zorg is geïntensifieerd. Men zegt heel vaak dat palliatieve zorg vroeger beperkt bleef tot degenen waarvoor geen andere medische zorg nog zou baten. Vandaag heeft men ingezien dat palliatieve zorg integendeel intensieve zorg is. Hij vraagt intensieve zorg op alle terreinen. Daarin schuilt juist de meerwaarde van de palliatieve zorg. Het is zowel de holistische benadering van de mens – fysiek, psychisch, sociaal – als het spirituele aspect dat op de

12.02 Yolande Avontroodt (VLD): La commission de la Santé publique a fourni du bon travail. Une large majorité s'est déclarée en faveur de l'amélioration des soins palliatifs, tant du point de vue du patient que des dispensateurs de soins. Je souhaite également rendre hommage aux précurseurs qui, il y a dix ans, ont ouvert le débat sur les soins palliatifs.

Comme l'a déclaré M. Goutry, il ne s'agit en effet que d'une résolution mais elle traduit la nécessité d'intensifier les soins palliatifs. Dans le passé, les soins palliatifs étaient uniquement dispensés aux personnes pour qui l'on avait épuisé toutes les autres formes de soins. A présent, ce concept est élargi aux soins intensifs. Ces derniers tiennent compte de l'être humain dans sa totalité et pas uniquement de son organisme. Cette approche accorde une place centrale au patient.

Dans le sillage du débat sur l'euthanasie et les soins palliatifs, le gouvernement a dégagé d'importants moyens supplémentaires pour les soins palliatifs. Le modèle

voorgond komt. Het is precies de totale benadering van de mens die op de voorgond komt en alle steun verdient.

Deze regering heeft al een enorme inspanning inzake palliatieve zorg geleverd. Professor Distelmans heeft meermaals getuigd dat dankzij het gevoerde debat over euthanasie en palliatieve zorg, deze regering vandaag substantieel meer middelen heeft vrijgemaakt. Dit betekent niet dat het huiswerk is gedaan en dat het al een 10 op 10 zou krijgen. In deze resolutie wordt aandacht gevraagd om de palliatieve zorgcultuur effectief in de verschillende geledingen te laten doordringen. Ik heb al gezegd dat dit een intensivering van de zorg vraagt. In de eerste plaats moet de patiënt, meer dan in eender welke discipline, centraal staan.

Ik zou nog even willen stilstaan bij het emancipatorisch model. Het is een moeilijk woord, maar uiteindelijk ligt daar de sleutel om de patiënt in zijn milieu, waar hij op dat moment verblijft – thuis, in het ziekenhuis, het rusthuis of het dagcentrum – die zorgcultuur te geven en ervoor te zorgen dat de zorgcultuur in al die geledingen zou doordringen. Daarvoor is er nood aan opleiding. Daarom willen wij een beroep op u doen om dit te vertalen, eventueel in samenwerkingsakkoorden met de gemeenschappen. Die samenwerking zal er sowieso moeten zijn, want de patiënt heeft geen boodschap aan een verdeling van bevoegdheden. De patiënt heeft alleen boodschap aan een totale zorg, een totale benadering en een totale behandeling. Dit vergt infrastructuur, opleiding en onderzoek. Vandaag moeten we ons voor het onderzoek inzake pijnbestrijding, symptoomcontrole en palliatieve zorg veelal baseren op buitenlandse studies.

Ik heb reeds aangekondigd dat ik een voorstel van resolutie heb ingediend. Mijns inziens is er in het hele debat over de ethische benadering van de patiënt en de beslissingen over het medisch handelen bij het levenseinde absoluut nood aan prospectief onderzoek terzake. Dit gaat niet alleen om therapeutische hardnekkigheid, maar ook om de beslissingen die vaak moeten worden genomen om het levenseinde in kaart brengen. Uiteindelijk zou dit moet leiden tot een soort leidraad of guideline om de zorgverstrekker op het terrein een houvast te bieden. Onderzoek is fundamenteel. Dat moet niet grootschalig zijn, maar het moet wel aansluiten bij de cultuur in de verschillende instellingen, op het terrein, in de netwerken en in de thuiszorg.

Wat mij betreft moet de opleiding een topprioriteit worden, niet alleen voor artsen maar zeker ook voor verpleegkundigen. Men moet de rol van de vrijwilligers in kaart kunnen brengen. De heer Goutry heeft zeer terecht gesteld dat geen enkel palliatief netwerk werkt zonder vrijwilligers. Men zou kunnen opperen dat men niet alles aan de vrijwilligers kan overlaten. Dat is correct. Men vraagt meer middelen en ondersteuning voor de vrijwilligers. Men mag de rol van de vrijwilligers evenwel niet onderschatten. In het verleden heb ik me daarin vergist. Ik was voorstander van een volledige professionalisering van de palliatieve zorg. In dit domein heeft het vrijwilligerswerk zeker bewezen dat het zijn sporen verdient.

Mijnheer de voorzitter, collega's, in 1995 in mijn allereerste campagne voor de Vlaamse Raad brak ik reeds een lans voor meer middelen voor de palliatieve zorg. Ik had nooit gedacht dat ik in de

d'émancipation constitue la solution permettant de soigner le patient dans son environnement familial. Il convient donc d'intensifier les soins palliatifs tant dans le cadre des soins à domicile que dans les maisons de repos et dans les hôpitaux. A cet effet, il est nécessaire d'investir dans le domaine de la formation, de l'infrastructure et de la recherche. Il s'agit ici des domaines de compétences des Communautés avec lesquelles il faudra conclure des accords de coopération.

Actuellement, la recherche scientifique repose principalement sur des études étrangères. A l'avenir, il faudra également établir l'inventaire des décisions prises concernant la fin de vie et fournir des repères aux dispensateurs de soins. La formation du personnel soignant et des médecins doit donner la priorité aux soins palliatifs. Du reste, les bénévoles, dont l'utilité a déjà été démontrée, doivent également pouvoir suivre des formations en la matière.

Lorsque j'ai mené ma première campagne pour les élections du Vlaamse Raad, en 1995, j'avais à l'époque déjà préconisé dans mon tract électoral une augmentation des moyens en faveur des soins palliatifs. Aujourd'hui à la Chambre, bien des années plus tard, j'escompte l'adoption unanime d'une résolution en faveur des soins palliatifs. Je vous en remercie au nom des patients et des prestataires de soins.

federale Kamer zou terechtkomen waar, dankzij de steun en het werk van de leden van de commissie, een resolutie inzake palliatieve zorg –unaniem hoop ik – zal worden goedgekeurd. In naam van de patiënten en van de veldwerkers kan ik u hiervoor alleen maar bedanken.

12.03 Luc Paque (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je voudrais tout d'abord me joindre aux remerciements que mon collègue, M. Goutry, vous a adressés, madame la présidente. Vous avez mené les débats dans un climat serein et très constructif. Je vous en remercie.

Récemment, la Chambre a voté une loi relative aux soins palliatifs en même temps que celle qui a trait à l'euthanasie. De nombreuses critiques, de nature pourtant fondamentale, avaient été émises par le Conseil d'Etat sur ces deux lois, mais aucune n'a cependant été amendée.

Je ne reviendrai pas sur cette question. Nous avons eu l'occasion d'en débattre pendant de longues heures. Je rappellerai surtout que la loi relative aux soins palliatifs que nous avons votée est une coquille vide. En définitive, qu'apporte-t-elle de plus par rapport à la situation existante? Certes, elle affirme le principe du droit d'accès aux soins palliatifs, ce que nous soutenons sans hésitation, et elle inclut les soins palliatifs dans l'art de guérir.

Cependant, si nous la confrontons avec le plan de soins palliatifs élaboré par le gouvernement, nous constatons qu'elle n'en est ni la traduction, ni l'encadrement. Il est clair que, lors de l'élaboration de cette loi, le législateur n'a pas pris ses responsabilités. Ce qu'on y trouve en substance, ce sont surtout des déclarations d'intention, des délégations au Roi, souvent au mépris des règles de compétence, et aucune date précise d'entrée en vigueur.

La définition des soins palliatifs est imprécise. La loi utilise une série de termes sans les définir, tels que, par exemple, "équipe de soins palliatifs", "supervision", "temps et lieu de parole" ou encore "structure de soins".

Aujourd'hui, nous sommes appelés à voter une résolution relative au développement d'un plan de soins palliatifs, axé sur les besoins du patient, que je soutiens pleinement. Toutefois, je ne peux m'empêcher de relever quelques contradictions qui existent entre le texte de la résolution et celui de la loi que nous avons votée.

La commission de la Santé publique a été amenée à s'exprimer sur la définition des soins palliatifs lors de l'examen de ladite loi. A l'unanimité, notre commission est d'avis que la définition des soins palliatifs doit être placée dans une perspective plus large, dans laquelle les soins palliatifs ne peuvent être strictement limités à la fin de vie. Comment peut-il en être autrement dès lors que l'euthanasie peut être pratiquée, selon la loi, alors que le patient n'est pas en fin de vie? Tous les malades chroniques ou les personnes souffrant d'affection incurable, entrant dans le champ d'application de la loi sur l'euthanasie, il importait, selon moi, de faire en sorte que la prise en charge palliative des malades incurables puisse être intégrée le plus tôt possible à la phase dite active du traitement, dès que le diagnostic de maladie incurable est posé.

12.03 Luc Paque (cdH): Wij hebben onlangs de wetsontwerpen betreffende de euthanasie en de palliatieve zorg aangenomen, waarop de Raad van State heel wat kritiek had, al was dat kennelijk voor niemand een reden om amendementen in te dienen. De wet betreffende de palliatieve zorg is holle retoriek. De wet zegt dat elkeen recht heeft op palliatieve verzorging. Daarmee kunnen wij uiteraard alleen maar instemmen. Voor de rest is de wet echter niet meer dan een allegaartje van intentieverklaringen en delegaties van bevoegdheid aan de Koning. De definitie van palliatieve verzorging die in de wet vervat staat, is onduidelijk.

Vandaag spreken we ons uit over een resolutie waarbij de palliatieve verzorging afgestemd wordt op de behoeften van de patiënt. Dat is een goede zaak. Er staan echter een aantal paradoxen in de tekst. De commissie voor de Volksgezondheid heeft unaniem vastgesteld dat de definitie van palliatieve zorg ruimer moet worden opgevat en niet enkel op terminale patiënten mag slaan. Aangezien de wet betreffende de euthanasie alle chronische aandoeningen omvat, moet de palliatieve zorg zo spoedig mogelijk ingebed in de behandeling van ongeneeslijk zieke mensen. Toch werd een restrictieve definitie, die beperkt is tot het levenseinde, gehandhaafd. De opvattingen lopen uiteen, en de tekst volgt als het ware een slingerbeweging van deze naar gene strekking.

Hoe moeten we de palliatieve zorg definiëren? De Raad van State bekritiseert de definitie in artikel 2. De WGO definieert palliatieve

Les différentes auditions nous ont en effet montré combien les soins palliatifs jouent un rôle important dans la prévention des demandes d'euthanasie. Je constate cependant que la loi relative aux soins palliatifs a maintenu, malgré l'avis unanime de la commission de la Santé, une définition restrictive des soins palliatifs. Il s'agit de l'accompagnement de fin de vie.

Le point de vue adopté par la résolution à ce sujet n'est pas entièrement tranché, puisque les débats en commission de la Santé publique relèvent clairement de conceptions opposées. Malgré le premier considérant, qui semble opter pour une conception des soins palliatifs non limités à la fin de vie, pour certains, cette résolution vise les soins palliatifs pour le patient en phase terminale. Pour d'autres, la résolution entend les soins palliatifs au sens large et vise les patients atteints de maladie, pour lesquels aucun traitement clinique ne permet la guérison. Le texte même de la résolution oscille entre ces deux conceptions.

Dès lors, comment définir les soins palliatifs? Dans son avis rendu à propos de la loi relative aux soins palliatifs, le Conseil d'Etat critique la définition donnée de ces soins à l'article 2, qui présente plutôt le caractère d'un commentaire et invite également le législateur à donner une définition claire de ce qu'on entend par soins continus. Un exemple de cette définition des soins palliatifs nous est donné par l'OMS. J'ai d'ailleurs pu en faire part lors de l'examen de la loi en commission.

Selon l'OMS, les soins palliatifs constituent l'ensemble des soins actifs globaux apportés aux patients, dont la maladie ne répond plus à la thérapie curative et pour lesquels sont primordiaux le contrôle de la douleur et d'autres symptômes ainsi que l'assistance psychologique, morale, familiale et sociale. Les soins palliatifs ne visent plus la guérison du patient, mais bien l'assurance d'une qualité de vie optimale pour lui et ses proches. Cette définition recueille d'ailleurs un large consensus de la part des fédérations de soins palliatifs en Belgique.

Les soins palliatifs visent donc une prise en charge globale de la personne en fin de vie, en lui procurant une aide médicale et un accompagnement personnalisé visant à soulager ses souffrances, tant physiques que morales, et en accordant une attention particulière à sa famille.

Au centre de ces soins, il y a la reconnaissance par les proches et le personnel soignant de l'existence de la souffrance physique et/ou morale du patient incurable, et la volonté de prévenir et de contrôler au maximum cette souffrance sous toutes ses formes, au départ d'une écoute du patient et d'une attention constante à celui-ci et à sa famille.

L'approche palliative doit être interdisciplinaire et concertée. Le dialogue qui doit inclure la famille et l'équipe soignante, et qui peut être éclairé au besoin par une cellule d'aide à la décision éthique, doit s'inscrire dans un mode de fonctionnement interdisciplinaire décloisonné, permettant à la fois au patient d'échapper à la subjectivité d'un seul regard et d'exercer véritablement son autonomie, et au soignant d'élaborer une position médicale et éthique

zorg als het geheel van de algemene actieve verzorging van de patiënt wiens ziekte niet meer met een genezende therapie kan worden behandeld met inbegrip van de psychologische, gezins- en sociale begeleiding die bedoeld is om de patiënt een optimale levenskwaliteit te garanderen. Centraal in die zorg is dus de erkenning van het bestaan van een fysiek en moreel lijden en de wil er iets aan te doen.

De palliatieve verzorging moet multidisciplinair en in overleg worden benaderd. De palliatieve zorg is niet alleen bedoeld voor de laatste weken van het leven: ze hoort thuis in een nieuwe cultuur van verzorging, met een relationele aanpak en zonder het ethisch aspect uit het oog te verliezen.

Het centrale element is een allesomvattende en ononderbroken aanpak. Het is de bedoeling de palliatieve zorg uit te breiden zonder abrupte breuk met de genezende therapieën. Deze continuïteit kan ook een belangrijke rol spelen om euthanasieverzoeken te voorkomen. Het comfort van de patiënt moet de hoofdbekommernis blijven. Het is immers van belang hem de beste zorgen te bieden en zijn keuzevrijheid te garanderen. De resolutie gaat in de goede richting. De goedkeuring ervan mag echter het ontwerp van een echte kaderwet niet uit het oog doen verliezen. Ik hoop dat de wetgever zich niet tevreden zal stellen met de goedkeuring van de resolutie en dat het debat hiermee niet beëindigd is.

partagée et responsable.

Les soins palliatifs ne visent pas seulement le seul problème des dernières semaines de la vie. S'orienter vers l'approche palliative signifie, en réalité, s'orienter vers une nouvelle culture de soins, qui suppose une compétence médicale spécifique en matière de soulagement de la douleur et de contrôle des symptômes, une approche relationnelle en matière d'accompagnement du malade et des proches, y compris pour ces derniers dans le processus de deuil, et suppose également des éléments de repérage éthique et un questionnement éthique, ce qui suppose une discussion collégiale et une concertation interdisciplinaire.

L'élément central de cette approche palliative est l'inscription des actes de soin et d'accompagnement dans une approche globale et continue. Celle-ci envisage la personne soignée dans le respect de sa singularité en lui offrant un rythme de soins qui lui est adapté. Pour intensifier les soins palliatifs, il est nécessaire de développer une pratique médicale qui s'oppose à une cassure brutale entre les soins curatifs et les soins palliatifs entendus comme soins terminaux.

L'objectif est d'intégrer très tôt l'approche palliative aux soins curatifs tout au long du processus d'évolution d'une maladie grave et ce, dans une optique de soins continus. Ceux-ci permettent une flexibilité du projet thérapeutique dans une approche inter- et pluridisciplinaire qui respecte l'évolution, du point de vue médical et psychique, du patient jusqu'à l'extrême fin de sa vie.

Les soins palliatifs jouent également un rôle important dans la prévention des demandes d'euthanasie. Dès lors, il est essentiel que la prise en charge palliative des malades incurables soit intégrée le plus tôt possible à la phase dite "active" du traitement, dès que le diagnostic de maladie incurable est posé. Dans l'optique des soins continus, le suivi du patient se poursuivra sans rupture avec le confort comme objectif primordial.

Dans la ligne de la philosophie défendue par le cdH, je pense que tout doit être mis en œuvre le plus rapidement possible pour généraliser l'offre de soins palliatifs de qualité à tout patient dont l'état le requiert, quel que soit le lieu de prise en charge choisi par celui-ci. Cela aurait dû être fait avant l'entrée en vigueur de la loi qui dépénalise l'euthanasie. Malheureusement, il n'y a encore rien de concret à ce jour.

Des auditions ont relevé que les soins palliatifs sont insuffisamment développés, et de manière inégalitaire. Il faut garantir au patient la liberté de choix au niveau de la forme d'accompagnement qu'il souhaite en assurant l'égalité de traitement dans l'accès aux soins palliatifs.

Par ailleurs, les soins palliatifs connaissent à l'heure actuelle un développement limité aux patients en fin de vie. Il faudrait pouvoir en étendre la pratique conformément à l'approche des soins continus. Le cdH soutiendra cette résolution qui, à mes yeux, va dans le bon sens, malgré sa portée limitée.

Toutefois, je pense que l'adoption de cette résolution ne doit pas dispenser le législateur d'adopter une véritable loi-cadre concernant

les soins palliatifs. A cet égard, je souhaite renvoyer à notre proposition de loi-cadre. En effet, celle-ci intègre et encadre les dispositions légales et réglementaires existantes qui régissent la matière tant en hôpital qu'au domicile, qu'en maison de repos et de soins ou en maison de repos pour personnes âgées, en maison d'habitation protégée, en institution psychiatrique, en unité résidentielle ou encore en centre de jour.

J'espère dès lors que le vote de cette résolution ne donnera pas bonne conscience au législateur. Je souhaite également que la proposition de loi que nous avons déposée ainsi que les autres propositions de loi sur la table en matière de soins palliatifs pourront faire l'objet d'une véritable discussion.

12.04 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le travail réalisé par la commission de la Santé sur cette proposition de résolution montre bien notre attachement à poursuivre la réflexion sur les soins palliatifs. Les projets de loi que nous avons votés il y a quelques semaines – M. Goutry en a parlé – n'ont pas clôturé la réflexion. D'ailleurs, c'était bien de cela qu'il s'agissait chaque fois dans les discussions. Je le répète, le débat n'est pas clos.

La proposition de résolution que nous allons adopter aujourd'hui n'éteint pas non plus le débat, même s'il s'agit d'une étape importante. Nous nous situons dans un dispositif évolutif. Grâce aux initiatives du gouvernement, un plan palliatif a été adopté. Je rappelle que la décision a été prise en 1999 et que la mise en œuvre a démarré en 2001. De plus, ce plan se concrétise sur le terrain mais il reste encore du travail à accomplir et des concepts à préciser. Modestement, en notre qualité de parlementaires, c'est ce que nous avons tenu à faire en accompagnant la réflexion sur cette résolution. L'objet de notre résolution était précisément d'approfondir le travail. Il n'est pas parfait, il reste encore des éléments à préciser mais nous savons d'ores et déjà qu'il y aura d'autres occasions de revenir sur cette question et notamment au moment des évaluations prévues dans les lois.

Le signal que nous voulons donner aujourd'hui est clair. Notre société, tous acteurs confondus – bénévoles, professionnels, politiques – avance et doit continuer à avancer dans la concrétisation des soins palliatifs. Le gouvernement et les parlementaires sont et resteront attentifs à cette question tant il est important que ces soins soient accessibles, sans discrimination aucune, à chaque personne qui vit dans notre pays, exactement au moment où elle en a besoin.

12.05 José Vande Walle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, als de Senaat en later de commissie voor de Justitie de nodige goodwill hadden getoond om een ernstig en toekomstgericht debat te voeren was dit debat overbodig geweest omdat we over een wet betreffende de palliatieve zorg zouden beschikken die die naam waardig was. Men kan niet ontkennen dat de commissie voor de Volksgezondheid in de wind werd gezet. Dat vandaag een resolutie betreffende de uitwerking van een behoeftegestuurd palliatief plan wordt besproken, is alleen toe te schrijven aan de ernst waarmee de commissieleden onder impuls van haar voorzitter dit belangrijk punt voort willen behartigen. Wijzigingen aan het oorspronkelijk opschrift zijn terzake betekenisvol.

12.04 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Het is wel degelijk de bedoeling de bezinning over de palliatieve zorg voort te zetten. Het debat is niet gesloten en moet aansluiten op een regeling in evolutie. De bedoeling van de resolutie is het werk verder uit te diepen. Alle betrokkenen wensen de toegankelijkheid van de palliatieve zorg zonder enige discriminatie te concretiseren.

12.05 José Vande Walle (CD&V): En réalité, ce débat devrait être terminé depuis longtemps. S'il y avait eu un tant soit peu de bonne volonté, l'on disposerait d'une loi efficace sur les soins palliatifs depuis bien longtemps. A présent, nous devons nous contenter d'une résolution, une offre au gouvernement en quelque sorte. Cela reste un document sans engagement dans une très large

Helaas, het is slechts een resolutie. Laat het mij een soort offerte noemen ten aanzien van de regering. We weten allen dat een offerte een vrijblijvend iets is dat wel de nodige aandacht verdient en soms ook krijgt maar waar heel dikwijls niet wordt op ingegaan of beleidsmatig slechts fragmenten worden uitgepikt. Daarom zal het in de toekomst nodig zijn wetsvoorstellen over de palliatieve zorg te blijven indienen. Op die manier kan het debat ten gronde worden voortgezet en dwingende toepassingen kunnen worden afgedwongen. Dat is de reden waarom de heer Goutry reeds een wetsvoorstel terzake heeft ingediend.

Wat de inhoud van de voorliggende resolutie betreft, is CD&V ervan overtuigd dat heel wat aanbevelingen na een open, geanimeerd en constructief debat – ik beklemtoon dit – zeer waardevol zijn in de praktijk. De aanbevelingen dat er nooit financiële hindernissen mogen ontstaan voor patiënten die palliatieve zorg nodig hebben en dat pijn en symptoombestrijding zo veel mogelijk gestimuleerd kunnen worden door het gebruik van klinische standaarden en procedures, krijgen onze steun.

Met betrekking tot de effectiviteit en de efficiëntie van de palliatieve zorg moet research kunnen worden georganiseerd. Ten slotte, men moet aanbevelingen doen om maatregelen te treffen voor de sensibilisatie van de publieke opinie inzake palliatieve zorgen. Ook de aanbeveling om duidelijke gesprekken met de gemeenschappen te voeren, was een grote zorg van de commissieleden.

De aandacht, zowel voor scholing in de opleiding van artsen en verpleegkundigen als voor nazorg, is voor ons ook een delicaat punt. We zijn verheugd met de resolutie ook te kunnen aangeven dat financiële impulsen voor de verschillende diensten, zoals thuiszorg, RVT's, rusthuizen, ziekenhuisdiensten en dagcentra, voort worden aangezwengeld.

Ook tweejaarlijkse evaluaties van de zorgbehoeften en het bestaande zorgaanbod lijken ons onontbeerlijk. Daarom kunnen ze ook in de resolutie worden aangetroffen.

Een aantal facetten, waarover door onze fractie amendementen werden ingediend, zullen in de toekomst nog de nodige aandacht moeten krijgen. Ik verwijs naar de financiering van palliatief verpleegkundigen, zowel in RVT's als in ziekenhuizen, en naar de taak van de betrokken artsen.

Ook de palliatieve zorgen, de voorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg in het algemeen, en de psychiatrische verzorgingstehuizen in het bijzonder, mogen niet aan onze aandacht ontsnappen.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik denk dat deze resolutie heel veel stapstenen bevat. Ik durf dan ook de hoop uit te drukken dat op het terrein binnenkort de positieve uitwerking ervan zal kunnen worden waargenomen. Het zou een erkenning en een huldiging zijn van degenen die reeds nu intensief met palliatieve zorgen bezig zijn, en die we als pioniers in de palliatieve zorgverlening kunnen bestempelen.

mesure. A l'avenir, il faudra donc de nouveau déposer des propositions de loi. Cela n'empêche que les recommandations contenues dans la résolution sont très valables et peuvent servir de base à une loi de qualité. Je songe notamment aux recommandations concernant la recherche, la sensibilisation, l'apprentissage et l'évaluation. Cette proposition de résolution contient des jalons tout à fait positifs, il s'agit à présent d'en faire quelque chose de concret.

De **voorzitter**: De bespreking is gesloten.
La discussion est close.

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(192/7)**
Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(192/7)**

Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.
Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.

De stemming over het voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.
Le vote sur la proposition de résolution aura lieu ultérieurement.

De vergadering wordt gesloten om 17.56 uur. Volgende vergadering donderdag 6 juni 2002 om 18.05 uur.
La séance est levée à 17.56 heures. Prochaine séance jeudi le 6 juin 2002 à 18.05 heures.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****DONDERDAG 6 JUNI 2002****JEUDI 6 JUIN 2002****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****INTERPELLATIEVERZOEKEN****DEMANDES D'INTERPELLATION****Ingekomen****Demandes**

1. de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de problemen bij de Staatsveiligheid".
(nr. 1298 – verzonden naar de commissie voor de Justitie)

2. mevrouw Frieda Brepoels tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "het nieuwe beheerscontract van De Post".

(nr. 1299 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

3. de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "de concessie in het Internationaal Perscentrum".

(nr. 1300 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

4. de heer Filip De Man tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de meerkost van de politiehervorming voor de gemeenten".

(nr. 1301 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

5. de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de eventuele rol van een topadviseur van de eerste minister en van de eerste minister zelf in de manipulatie van de onderzoeksopdracht van mevrouw Van San naar allochtone jongeren in de jeugdcriminaliteit".

(nr. 1302 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

6. de heer Hagen Goyvaerts tot de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid over "de Nederlandse vertaling van normen".

1. M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les problèmes à la Sûreté de l'Etat".
(n° 1298 – renvoi à la commission de la Justice)

2. Mme Frieda Brepoels au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes sur "le nouveau contrat de gestion de La Poste".

(n° 1299 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

3. M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "la concession au centre international de presse".

(n° 1300 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

4. M. Filip De Man au ministre de l'Intérieur sur "les coûts supplémentaires qu'entraîne la réforme des polices pour les communes".

(n° 1301 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

5. M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le rôle éventuel d'un conseiller du premier ministre et du premier ministre lui-même dans la manipulation de l'étude réalisée par Mme Van San sur les jeunes allochtones et la criminalité juvénile".

(n° 1302 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

6. M. Hagen Goyvaerts au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes sur "la traduction néerlandaise des normes".

(nr. 1303 – verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw)

7. de heer Hugo Coveliers tot de eerste minister over "de standpunten ingenomen naar aanleiding van het advies van de Raad van State betreffende de wetsvoorstellen tot wijziging van de kiesdistricten en kieswetgeving".

(nr. 1304 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

8. de heer Hubert Brouns tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voedselschandaal in de Duitse bio-landbouw".

(nr. 1305 – verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing)

9. de heer Jozef Van Eetvelt tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand over "het nieuwe beheerscontract met De Post".

(nr. 1306 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

(n° 1303 – renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture)

7. M. Hugo Coveliers au premier ministre sur "les positions adoptées à l'occasion de l'avis rendu par le Conseil d'Etat concernant les propositions de loi modifiant les circonscriptions électorales et la législation électorale".

(n° 1304 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

8. M. Hubert Brouns à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le scandale qui secoue le secteur de l'agriculture biologique en Allemagne".

(n° 1305 – renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société)

9. M. Jozef Van Eetvelt au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes sur "le nouveau contrat de gestion de La Poste".

(n° 1306 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

1. Voorstel van resolutie (de heer Filip De Man) betreffende de belangen van de Schatkist in de AGUSTA/DASSAULT-smeergeldaffaires (nr. 1839/1).
2. Voorstel van resolutie (de heren Ferdy Willems, Pierre Chevalier, Pieter De Crem en Jacques Lefevre, mevrouw Mirella Minne en de heren Patrick Moriau, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen en Lode Vanoost) betreffende de genocide in 1915 van de in Turkije levende Armeniërs (nr. 1840/1).
3. Voorstel van resolutie (de heer Ferdy Willems c.s.) betreffende het cultureel erfgoed van de Cypriotische stad Famagusta (nr. 1841/1).
4. Voorstel van resolutie (de heren Herman Van Rompuy, Mark Eyskens en Pieter De Crem) betreffende de alarmerende situatie in Oost-Congo op humanitair vlak en op het gebied van het internationaal humanitair recht (nr. 1845/1).

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Proposition de résolution (M. Filip de Man) relative aux intérêts du Trésor dans les affaires AGUSTA/DASSAULT (n° 1839/1).
2. Proposition de résolution (MM. Ferdy Willems, Pierre Chevalier, Pieter De Crem et Jacques Lefevre, Mme Mirella Minne et MM. Patrick Moriau, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen et Lode Vanoost) relative au génocide des Arméniens de Turquie en 1915 (n° 1840/1).
3. Proposition de résolution (M. Ferdy Willems et consorts) relative au patrimoine culturel de la ville cypriote de Famagouste (n° 1841/1).
4. Proposition de résolution (MM. Herman Van Rompuy, Mark Eyskens et Pieter De Crem) relative à la situation alarmante régnant dans l'est du Congo sur le plan humanitaire et en matière de droit humanitaire international (n° 1845/1).

5. Wetsvoorstel (de heren Francis Van den Eynde, Jan Mortelmans en Luc Sevenhans) tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wat betreft de gezamenlijke ondertekening van bepaalde akten binnen de NMBS door de gedelegeerd bestuurder en een directeur-generaal (nr. 1846/1).

Verzoek om adviezen van de Raad van State

De voorzitter van de Kamer heeft het advies van de Raad van State gevraagd:

- bij brief van 14 mei 2002, over het amendement nr. 111 van mevrouw Fientje Moerman c.s. op het wetsvoorstel van de dames Jacqueline Herzet, Marie-Thérèse Coenen, Colette Burgeon, de heer Servais Verherstraeten, mevrouw Kristien Grauwels, de heer Jean-Jacques Viseur en de dames Magda De Meyer, Fientje Moerman, Els Van Weert en Pierrette Cahay-André tot oprichting bij het ministerie van Financiën van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen (nr. 1627/9–2001/2002);
- bij brief van 27 mei 2002, over het wetsvoorstel van de heer Geert Versnick houdende wijziging van een aantal fiscale bepalingen met betrekking tot de autonome gemeentebedrijven (nr. 1745/1–2001/2002).

Ter kennisgeving

MEDEDELINGEN

COMMISSIES

Verslagen

Volgende verslagen werden ingediend:

- namens de commissie voor de Justitie,
- door mevrouw Martine Dardenne, over het wetsontwerp houdende uitbreiding van de mogelijkheden tot inbeslagname en verbeurdverklaring in strafzaken (nr. 1601/6);
- door de heer Hugo Coveliers, over:
 - . het wetsontwerp tot wijziging van deel II, boek II, titel V, van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht en tot intrekking van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1553/7);
 - . het wetsvoorstel van de heren Tony Van Parys, Servais Verherstraeten en Jo Vandeurzen tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht van het personeel van de griffies en de parketsecretariaten, en de attachés van de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie (nr. 556/2);

5. Proposition de loi (MM. Francis Van den Eynde, Jan Mortelmans et Luc Sevenhans) modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques en ce qui concerne la signature conjointe de certains actes au sein de la SNCB par son administrateur délégué et l'un de ses directeurs généraux (n° 1846/1).

Demande d'avis au Conseil d'Etat

Le président de la Chambre a demandé l'avis du Conseil d'Etat:

- par lettre du 14 mai 2002, sur l'amendement n° 111 de Mme Fientje Moerman et consorts à la proposition de loi de Mmes Jacqueline Herzet, Marie-Thérèse Coenen, Colette Burgeon, M. Servais Verherstraeten, Mme Kristien Grauwels, M. Jean-Jacques Viseur, Mmes Magda De Meyer, Fientje Moerman, Els Van Weert et Pierrette Cahay-André créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au sein du ministère des Finances (n° 1627/9–2001/2002);
- par lettre du 27 mai 2002, sur la proposition de loi de M. Geert Versnick modifiant certaines dispositions fiscales relatives aux régies communales autonomes (n° 1745/1–2001/2002).

Pour information

COMMUNICATIONS

COMMISSIONS

Rapports

Les rapports suivants ont été déposés:

- au nom de la commission de la Justice,
- par Mme Martine Dardenne, sur le projet de loi portant extension des possibilités de saisie et de confiscation en matière pénale (n° 1601/6);
- par M. Hugo Coveliers, sur:
 - . le projet de loi modifiant la deuxième partie, livre II, titre V, du Code judiciaire relatif à la discipline et rapportant la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'Ordre judiciaire (n° 1553/7);
 - . la proposition de loi de MM. Tony Van Parys, Servais Verherstraeten et Jo Vandeurzen modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable au personnel et aux membres des greffes et des parquets, et aux attachés du service de la documentation et de la concordance des textes près de la Cour de cassation (n° 556/2);

. het wetsvoorstel van de heer Thierry Giet houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzake het tuchtrecht dat van toepassing is op de griffiers, de secretarissen van de parketten en het personeel van de griffies en de parketten (nr. 567/2);

. het wetsvoorstel van de heer Fred Erdman tot wijziging van artikel 427quater van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1443/2);

namens de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing,

- door mevrouw Anne-Mie Descheemaeker en de heer José Vande Walle, over het voorstel van resolutie van mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Hugo Coveliers en mevrouw Maggie De Block betreffende de uitwerking van een behoeftengestuurd palliatief plan (nr. 192/6);

namens de commissie voor de Sociale Zaken,

- door mevrouw Trees Pieters, over het wetsvoorstel van de heer Yves Leterme en mevrouw Greta D'hondt tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wat de personen betreft die activiteiten mogen verrichten in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (nr. 722/2);

- door de heer Bruno Van Grootenbrulle, over het wetsontwerp tot wijziging, wat het globaal budget van financiële middelen voor klinische biologie en medische beeldvorming betreft, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (nr. 1824/2).

. la proposition de loi de M. Thierry Giet modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux greffiers, aux secrétaires des parquets et au personnel des greffes et des parquets (n° 567/2);

. la proposition de loi de M. Fred Erdman modifiant l'article 427quater du Code judiciaire (n° 1443/2);

au nom de la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société,

- par Mme Anne-Mie Descheemaeker et M. José Vande Walle, sur la proposition de résolution de Mme Yolande Avontroodt, M. Hugo Coveliers et Mme Maggie De Block relative au développement d'un plan de soins palliatifs axés sur les besoins du patient (n° 192/6);

au nom de la commission des Affaires sociales,

- par Mme Trees Pieters, sur la proposition de loi de M. Yves Leterme et Mme Greta D'hondt modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, en ce qui concerne les personnes autorisées à exercer des activités dans le cadre d'une agence locale pour l'emploi (n° 722/2);

- par M. Bruno Van Grootenbrulle, sur le projet de loi modifiant, en ce qui concerne le budget global des moyens financiers en matière de biologie clinique et d'imagerie médicale, la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994 (n° 1824/2).

SENAAT

Overgezonden wetsontwerpen

Bij brief van 28 mei 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoeerde wetsontwerp houdende wijziging van artikel 3bis van de wet van 3 november 1967 betreffende het loodsen van zeevaartuigen, gewijzigd bij de wet van 30 augustus 1988 (nr. 1372/3).

Bij brieven van 30 mei 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geamendeerde wetsontwerpen:

1. wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet wat de terbeschikkingstelling van het personeel betreft (nr. 458/9);
2. wetsontwerp betreffende de maximumfactuur in de verzekering voor geneeskundige verzorging (nr. 1697/6).

SENAT

Projets de loi transmis

Par message du 28 mai 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant l'article 3bis de la loi du 3 novembre 1967 sur le pilotage des bâtiments de mer, modifiée par la loi du 30 août 1988, le Sénat ne l'ayant pas évoqué (n° 1372/3).

Par messages du 30 mai 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants; le Sénat ne les ayant pas amendés:

1. projet de loi modifiant la nouvelle loi communale en ce qui concerne la mise à disposition de personnel (n° 458/9);
2. projet de loi relatif au maximum à facturer dans l'assurance soins de santé (n° 1697/6).

Bij brief van 30 mei 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen en tot wijziging van de artikelen 29 en 31 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst waarmee de Senaat beslist heeft in te stemmen (nr. 1079/16).

Ter kennisgeving

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 30 mei 2002 meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum de volgende wetsontwerpen heeft aangenomen:

1. wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 20 juli 2000 houdende uitvoering betreffende gerechtszaken van de wet van 30 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (nr. 1709/2);
2. wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 13 juli 2001 houdende uitvoering van de wet van 30 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, wat de bezoldigingsregeling van de magistraten en van de griffiers van de Rechterlijke Orde, en van de secretarissen van de parketten betreft (nr. 1711/2).

Ter kennisgeving

Evocatie

Bij brief van 29 mei 2002 deelt de Senaat mee dat hij op 29 mei 2002, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, het wetsontwerp houdende toewijzing van een opdracht aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn inzake de begeleiding en de financiële maatschappelijke steunverlening aan de meest hulpbehoevenden inzake energielevering, heeft geëvoceerd (nr. 1664/8).

Bij brieven van 3 juni 2002 deelt de Senaat mee dat op 3 juni 2002, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, tot evocatie is overgegaan van de volgende wetsontwerpen:

1. wetsontwerp tot invoeging van een artikel 442bis in het Wetboek van strafvordering (nr. 1083/10);

Pas message du 30 mai 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs et modifiant les articles 29 et 31 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre; le Sénat s'étant rallié au projet (n° 1079/16).

Pour information

Projets de loi adoptés

Par messages du 30 mai 2002, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date les projets de loi suivants:

1. projet de loi de confirmation de l'arrêté royal du 20 juillet 2000 portant exécution en matière judiciaire de la loi du 30 juin 2000 relative à l'introduction de l'euro dans la législation concernant les matières visées à l'article 77 de la Constitution (n° 1709/2);
2. projet de loi de confirmation de l'arrêté royal du 13 juillet 2001 portant exécution de la loi du 30 juin 2000 relative à l'introduction de l'euro dans la législation concernant les matières visées à l'article 77 de la Constitution, en ce qui concerne le statut pécuniaire des magistrats et des greffiers de l'Ordre judiciaire et des secrétaires des parquets (n° 1711/2).

Pour information

Evocation

Par message du 29 mai 2002, le Sénat informe qu'il a évoqué, en application de l'article 78 de la Constitution, le 29 mai 2002, le projet de loi visant à confier aux centres publics d'aide sociale la mission de guidance et d'aide sociale financière dans le cadre de la fourniture d'énergie aux personnes les plus démunies (n° 1664/8).

Par messages du 3 juin 2002, le Sénat informe de la mise en oeuvre, en application de l'article 78 de la Constitution, le 3 juin 2002, de l'évocation des projets de loi suivants:

1. projet de loi insérant un article 442bis dans le Code d'instruction criminelle (n° 1083/10);

2. wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Burgerlijk Wetboek in verband met het erfrecht van de langstlevende echtgenoot (nr. 1353/10).

2. projet de loi modifiant certaines dispositions du Code civil relatives aux droits successoraux du conjoint survivant (n° 1353/10).

Ter kennisgeving

Pour information

REGERING

GOUVERNEMENT

Verslag

Rapport

Bij brief van 30 mei 2002 zendt de minister van Financiën het rapport (N) over met betrekking tot de situatie van grensarbeiders inzake fiscaliteit ingevolge het nieuwe dubbelbelastingverdrag tussen België en Nederland en inzake sociale zekerheid.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting en naar de commissie voor de Sociale Zaken

Par lettre du 30 mai 2002, le ministre des Finances transmet le rapport (N) sur la situation des travailleurs frontaliers en matière de fiscalité à la suite du traité tendant à éviter la double imposition conclu entre la Belgique et les Pays-Bas ainsi qu'en matière de sécurité sociale.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget et à la commission des Affaires sociales

Algemene uitgavenbegroting 2002

Budget général des dépenses 2002

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, bij brieven van 27 en 29 mei 2002, drie lijsten over met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

En exécution de l'article 15, 2ème alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet, par lettres des 27 et 29 mai 2002, trois bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Voorstel van resolutie

Proposition de résolution

Bij brief van 24 mei 2002 zendt de eerste minister het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over betreffende het voorstel van resolutie van de heer Yvon Harmegnies c.s. betreffende de verslechterende politieke toestand en de blokkering van het vredesproces in het Midden-Oosten (nrs. 1000/1 tot 5–2000/2001) dat de Kamer op 21 december 2000 heeft goedgekeurd.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Par lettre du 24 mai 2002, le premier ministre transmet la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères concernant la proposition de résolution de M. Yvon Harmegnies et consorts relative à la dégradation de la situation politique et au blocage du processus de paix au Moyen-Orient (n°s 1000/1 à 5–2000/2001) qui a été adoptée par la Chambre le 21 décembre 2000.

Renvoi à la commission des Relations extérieures

ARBITRAGEHOF

COUR D'ARBITRAGE

Beroepen tot vernietiging

Recours en annulation

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- het beroep tot vernietiging van titel VIII ("Publieke Ambt") van de programmawet van 30 december 2001, en meer in het bijzonder van artikel 96, alsmede artikel 186, eerste lid, twaalfde streepje, van dezelfde programmawet, ingesteld door M. Jadot;

(rolnummer: 2416)

- het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, ingesteld door de Intercommunale voor vuilverwijdering en –verwerking voor Izegem en Ommeland (IVIO).

(rolnummer: 2430)

Ter kennisgeving

- le recours en annulation du titre VIII ("Fonction publique") de la loi-programme du 30 décembre 2001, en particulier de l'article 96, ainsi que de l'article 168, alinéa 1er, douzième tiret, de la même loi-programme, introduit par M. Jadot;

(n° du rôle: 2416)

- le recours en annulation totale ou partielle du décret de la Région flamande du 6 juillet 2001 portant réglementation de la coopération intercommunale, introduit par l'Intercommunale pour vuilverwijdering en –verwerking voor Izegem en Ommeland" (IVIO).

(n° du rôle: 2430)

Pour information

Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- de prejudiciële vragen over artikelen 20, §§ 1 en 2, 27 en 43 van de wet van 25 mei 2000 tot instelling van de vrijwillige arbeidsregeling van de vierdagenweek en de regeling van de halftijdse vervroegde uitstap voor sommige militairen en tot wijziging van het statuut van de militairen met het oog op de instelling van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking, gesteld door de Raad van State bij arrest van 15 februari 2002 inzake J.-Cl. Malengreau tegen de Belgische Staat;

(rolnummer: 2398)

- de prejudiciële vragen betreffende artikel 81 van de faillissementswet van 8 augustus 1997, gesteld door de rechtbank van koophandel te Dendermonde bij vonnis van 2 april 2002 inzake A. Van Driessche en door de rechtbank van koophandel te Dinant bij vonnis van 9 april 2002 inzake S. Meunier; de beschikking tot samenvoeging van deze zaken;

(rolnummers: 2406 en 2418)

- de prejudiciële vraag betreffende de wet van 14 juli 1961 tot regeling van het herstel der door grof wild aangerichte schade, gesteld door de vrederechter van het kanton Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul bij vonnis van 16 april 2002 inzake J.-N. Maziers tegen C. Durieu en A. Lowies en tegen J. Potier en J.-P. Cambier;

(rolnummer: 2415)

- de prejudiciële vraag over artikel 346, tweede en derde leden, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel bij vonnis van 11 april 2002 inzake B. de Liedekerke Beaufort.

(rolnummer: 2429)

Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- les questions préjudicielles relatives aux articles 20, §§ 1er et 2, 27 et 43 de la loi du 25 mai 2000 instaurant le régime volontaire de travail de la semaine de quatre jours et le régime du départ anticipé à mi-temps pour certains militaires et modifiant le statut des militaires en vue d'instaurer le retrait temporaire d'emploi par interruption de carrière, posées par le Conseil d'Etat par arrêt du 15 février 2002 en cause de J.-Cl. Malengreau contre l'Etat belge;

(n° du rôle: 2398)

- les questions préjudicielles relatives à l'article 81 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites, posées par le tribunal de commerce de Termonde par jugement du 2 avril 2002 en cause de A. Van Driessche et par le tribunal du commerce de Dinant par jugement du 9 avril 2002 en cause de S. Meunier; l'ordonnance de jonction de ces affaires;

(n°^{os} du rôle: 2406 et 2418)

- la question préjudicielle relative à la loi du 14 juillet 1961 en vue d'assurer la réparation des dégâts causés par le gros gibier, posée par le juge de paix du canton de Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul par jugement du 16 avril 2002 en cause de J.-N. Maziers contre C. Durieu en A. Lowies et contre J. Potier et J.-P. Cambier;

(n° du rôle: 2415)

- la question préjudicielle relative à l'article 346, alinéas 2 et 3, du Code civil, posée par le tribunal de première instance de Nivelles par jugement du 11 avril 2002 en cause de B. de Liedekerke Beaufort.

(n° du rôle: 2429)

*Ter kennisgeving**Pour information*

JAARVERSLAG

RAPPORT ANNUEL

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Conseil fédéral du Développement durable

Bij brief van 7 mei 2002 zendt de voorzitter van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, overeenkomstig artikel 11, § 5, van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling, het jaarverslag 2001 van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling over.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

Par lettre du 7 mai 2002, le président du Conseil fédéral du Développement durable transmet, conformément à l'article 11, § 5, de la loi du 5 mai 1997 relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable, le rapport annuel 2001 du Conseil fédéral du Développement durable.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

MOTIES

MOTIONS

Bij brieven van 23 mei 2002 zendt de burgemeester van de stad Brussel de door de gemeenteraad aangenomen moties over betreffende:

- de toestand in het Midden-Oosten;
- het steunen van mevrouw Ingrid Betancourt in haar strijd voor een Rechtsstaat in Colombia.

Par lettres du 23 mai 2002, le bourgmestre de la ville de Bruxelles transmet les motions, adoptées par le conseil communal, concernant:

- situation au Proche-Orient;
- soutien à Ingrid Betancourt et à son combat en faveur d'un Etat de droit en Colombie.

Bij brief van 29 mei 2002 zendt de burgemeester van de gemeente Nandrin de door de gemeenteraad aangenomen motie over betreffende het steunen van mevrouw Ingrid Betancourt in haar strijd voor een Rechtsstaat in Colombia.

Par lettre du 29 mai 2002, le bourgmestre de la commune de Nandrin transmet la motion, adoptée par le conseil communal, concernant le soutien à Ingrid Betancourt et à son combat en faveur d'un Etat de droit en Colombie.

Bij brieven van 3 juni 2002 zendt de burgemeester van de gemeente Viroinval de door de gemeenteraad aangenomen moties over betreffende:

- de toestand in het Midden-Oosten;
- het steunen van mevrouw Ingrid Betancourt in haar strijd voor een Rechtsstaat in Colombia.

Par lettres du 3 juin 2002, le bourgmestre de la commune de Viroinval transmet les motions, adoptées par le conseil communal, concernant:

- la situation au Proche-Orient;
- le soutien à Ingrid Betancourt et à son combat en faveur d'un Etat de droit en Colombie.

Bij brief van 3 juni 2002 zendt de burgemeester van de gemeente Watermaal-Bosvoorde de door de gemeenteraad aangenomen motie over betreffende het steunen van mevrouw Ingrid Betancourt in haar strijd voor een Rechtsstaat in Colombia.

Par lettre du 3 juin 2002, le bourgmestre de la commune de Watermael-Boitsfort transmet la motion, adoptée par le conseil communal, concernant le soutien à Ingrid Betancourt et à son combat en faveur d'un Etat de droit en Colombie.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Renvoi à la commission des Relations extérieures

ADVIEZEN

AVIS

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Conseil fédéral du Développement durable

Bij brief van 7 mei 2002 zendt de voorzitter van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling de volgende adviezen over die werden goedgekeurd op de algemene vergadering van de Raad op 16 april 2002:

- advies over indicatoren voor duurzame ontwikkeling;
- advies over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet productnormen (gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu);
- advies inzake gevaarlijke stoffen en preparaten, omzetting van vier richtlijnen (gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu);

- advies ter voorbereiding van de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling in Johannesburg.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw en naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

Hoge Raad voor de Justitie

Bij brief van 31 mei 2002 zendt de voorzitter van de Hoge Raad voor de Justitie, overeenkomstig de artikelen 259bis-12, § 1, en 259bis-18 van het Gerechtelijk Wetboek, een advies over betreffende het wetsontwerp inzake de verscherping van de controle van veroordeelde gedetineerden die de gevangenis verlaten, inzake de verbetering van de positie van het slachtoffer wanneer de dader de gevangenis verlaat en inzake de optimalisering van de penitentiële capaciteit (nr. 1521/1–2001/2002).

Dit advies werd goedgekeurd door de algemene vergadering van de Hoge Raad voor de Justitie op 29 mei 2002.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

VARIA

Hoge Raad voor de Justitie

Bij brief van 4 juni 2002 zendt de voorzitter van de Hoge Raad voor de Justitie opmerkingen over betreffende het wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, betreffende de dotatie aan de Hoge Raad voor de Justitie (nr. 988/1–2000/2001).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie en naar de commissie voor de Comptabiliteit

Par lettre du 7 mai 2002, le président du Conseil fédéral du Développement durable transmet les avis suivants qui ont été approuvés par l'assemblée générale du Conseil le 16 avril 2002:

- avis sur les indicateurs de développement durable;
- avis sur un avant-projet de loi modifiant la loi relative aux normes de produits (demandé par la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement);
- avis sur les substances et préparations dangereuses, transposition de quatre directives (demandé par la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement);
- avis préparatoire au Sommet mondial sur le Développement durable de Johannesburg.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture et à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

Conseil supérieur de la Justice

Par lettre du 31 mai 2002, le président du Conseil supérieur de la Justice transmet, conformément aux articles 259bis-12, § 1er, et 259bis-18 du Code judiciaire, un avis sur le projet de loi relatif au renforcement du contrôle des détenus condamnés qui quittent la prison, à l'amélioration du statut de la victime quand l'auteur quitte la prison et à l'optimisation de la capacité carcérale (n° 1521/1–2001/2002).

Cet avis a été adopté par l'assemblée générale du Conseil supérieur de la Justice en sa séance du 29 mai 2002.

Renvoi à la commission de la Justice

DIVERS

Conseil supérieur de la Justice

Par lettre du 4 juin 2002, le président du Conseil supérieur de la Justice transmet des observations concernant la proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la dotation allouée au Conseil supérieur de la Justice (n° 988/1–2000/2001).

Renvoi à la commission de la Justice et à la commission de la Comptabilité